

คู่มือการประเมินหลักสูตร

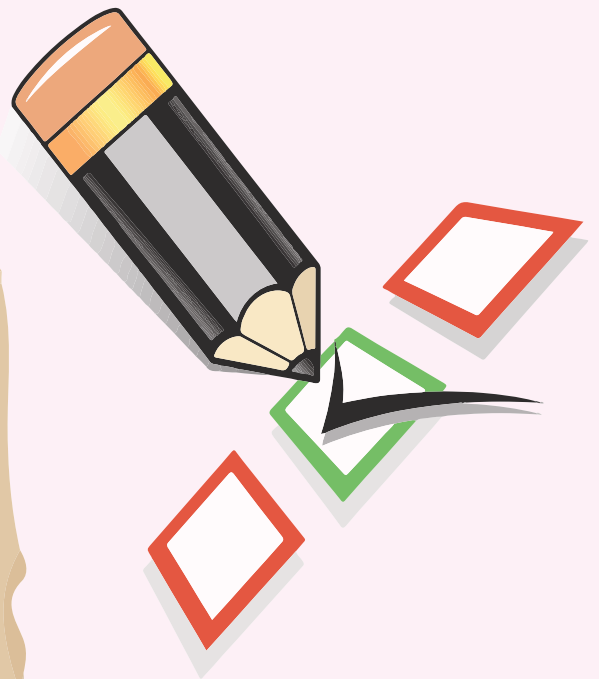
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ.๒๕๕๘

ส่วนที่ ๒ แบบประเมินเชิงจัดเบื้องต้น

ข้อควรระวังระดับความคิดที่ต่ำกว่าหลักสูตร ที่ท่านเห็น
ก็คือไปนี้
ที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด
ก หรือเหมาะสมมาก
กลาง หรือเหมาะสมปานกลาง
น้อย หรือเหมาะสมน้อย
น้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด					
มีความชัดเจน					
รู้เป้าหมายได้					
สามารถเข้าร่วมวิชาการ ไม่อึดอัดเกินไปกว่าผู้รับ					
ผู้ที่มีชื่อเกิดในต่างประเทศ มีความเข้าใจใน					
พัฒนาและตอบสนองต่อความต้องการของ					
มีความสะดวกถึงมอบ แทนน้ำใจของตนเองคือถึงมี					
อยู่ในวิชาเรียน					
สามารถลดความวิตกกังวลที่เป็ยตลคว ใหม่ๆและการ					
ผู้ส ภากรวม					
รับ วิเคราะห์สังคัของหลักสูตร					

คู่มือการประเมินหลักสูตร
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๕๘

คณะกรรมการประเมินหลักสูตร
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คู่มือการประเมินหลักสูตร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๘

จัดทำ	คณะกรรมการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
	พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส รศ.ดร.	ประธานกรรมการ
	กรรมการ	
	พระมหาสมบุรณ์ วุฑฺฒิกโร ดร.	พระมหานพดล ปุณฺณสุวฑฺฒโก
	พระครูสังฆรักษ์กิตติพงศ์ สิริวฑฺฒโน ผศ.	พระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ รศ.
	ผศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร	หัวหน้าภาควิชาพระพุทธศาสนา
	หัวหน้าภาควิชาศาสนาและปรัชญา	หัวหน้าภาควิชาบาลีและสันสกฤต
	หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา	หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน
	หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	
	หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยา	หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย
	หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ	หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์
	หัวหน้าภาควิชาเศรษฐศาสตร์	รศ.สมบุรณ์ บุญฤทธิ์
	หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	นายบุญหนา จิมาโนง
	ผศ.ดร.สุพรต บุญอ่อน	นางไฉไลฤดี ยუნะศิริ
	พระมหาสุทัศน์ ตีสสรวาที	กรรมการและเลขานุการ
	พระสุทิน เขมวโร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
	นายสินชัย วงษ์จํานงค์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
	นางสาวปฎิธรรม สำเนียง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ออกแบบปก นายสุชาญ กิจฉื่อเลิศ

จัดพิมพ์ กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๑ ถนนพหลโยธิน ตำบลไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

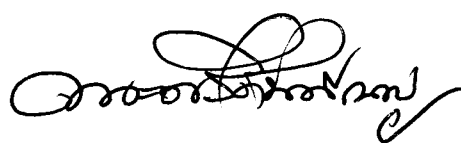
คำนำ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จัดอยู่ในประเภทเฉพาะทางที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี (ค ๒) มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ประกอบด้วย คณะ ๕ แห่ง วิทยาเขต ๑๐ แห่ง วิทยาลัย ๑๓ แห่ง โครงการขยายห้องเรียน ๕ แห่ง หน่วยวิทยบริการ ๑๙ แห่ง รวมทั้งสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัย ในประเทศไทย ๑ แห่ง และต่างประเทศ ๖ แห่ง ทุกแห่งใช้หลักสูตรกลางของมหาวิทยาลัยในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบในรูปแบบของการวิจัย เพื่อนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

หลักสูตรที่ประเมิน คือ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ที่ปรับปรุงและจัดทำใหม่ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา ๒๕๕๕ จะครบ ๕ ปี ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำแนกเป็น ปริญญาตรี ๒๑ หลักสูตร หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ๑ หลักสูตร ปริญญาโท ๑๒ หลักสูตร และปริญญาเอก ๖ หลักสูตร รวมทั้งสิ้น ๔๐ หลักสูตร

คณะกรรมการประเมินหลักสูตร ได้จัดทำ “คู่มือการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๘” ฉบับนี้ เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกส่วนงานจัดการศึกษานำไปใช้ในการประเมินหลักสูตรที่จัดการศึกษาในส่วนงานของตนและประเมินหลักสูตรในภาพรวมของมหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณและอนุโมทนาขอบคุณคณะกรรมการประเมินหลักสูตรที่จัดทำคู่มือฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ฉบับนี้ จะเอื้อประโยชน์ต่อการประเมินหลักสูตร สำหรับทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

(พระศรีคัมภีร์ญาณ รศ.ดร.)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตุลาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(๑)
สารบัญ	(๒)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ หลักการและเหตุผลในการประเมินหลักสูตร	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ในการประเมินหลักสูตร	๒
๑.๓ แนวคิดในการประเมินหลักสูตร	๒
๑.๔ กรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตร	๓
บทที่ ๒ แผนการประเมินหลักสูตร	๕
๒.๑ หลักสูตรที่เปิดสอนในสำนักงานจัดการศึกษา	๕
๒.๒ หลักสูตรที่ต้องประเมิน	๑๔
๒.๓ ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร	๑๖
๒.๔ เครื่องมือในการประเมินหลักสูตร	๒๑
๒.๕ คณะกรรมการเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	๓๑
บทที่ ๓ บทบาทของสำนักงานและผู้บริหารในการประเมินหลักสูตร	๓๕
๓.๑ บทบาทของสำนักงาน	๓๕
๓.๒ บทบาทของผู้บริหาร	๓๖
บทที่ ๔ รูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร	๓๙
๔.๑ การเขียนรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร	๓๙
๔.๒ (ร่าง) รายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร	๓๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผลในการประเมินหลักสูตร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ มุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล หลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาทุกระดับ ทำให้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษา

ดังนั้น เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้อง เป็นไปตามความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๔๘ ไว้ โดยให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย อย่างน้อยทุก ๕ ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ทุก ๕ ปี

ในปี พ.ศ.๒๕๕๒ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่างๆ ให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ การผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร โดยมีตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและเกณฑ์การประเมิน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขานั้นๆ รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยทุกๆ ๕ ปี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จัดอยู่ในประเภทเฉพาะทางที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี (ค ๒) มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ในส่วนกลางมี ๕ คณะ ในส่วนภูมิภาค แยกเป็นวิทยาเขต ๑๐ แห่ง วิทยาลัยสงฆ์ ๑๒ แห่ง โครงการขยายห้องเรียน ๕ แห่ง หน่วยวิทยบริการ ๑๙ แห่ง รวมทั้งสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัย ในประเทศไทย ๑ แห่ง และต่างประเทศ ๖ แห่ง ทุกแห่งใช้หลักสูตรกลางของมหาวิทยาลัยในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ หลักสูตรปรับปรุงและจัดทำใหม่ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา ๒๕๕๕ จะครบ ๕ ปี ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ ดังนั้น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยจึงจัดให้มีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบในรูปแบบของการวิจัย เพื่อนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๑.๒ วัตถุประสงค์ในการประเมินหลักสูตร

๑.๒.๑ เพื่อพิจารณาทบทวนคุณภาพของหลักสูตร ที่คณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ โครงการขยายห้องเรียนและหน่วยวิทยบริการ จัดการเรียนการสอน โดยใช้ข้อมูลจากกระบวนการวิจัย

๑.๒.๒ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการทบทวนคุณภาพหลักสูตรของทุกส่วน จัดการศึกษา สำหรับนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

๑.๓ แนวคิดในการประเมินหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยอนุมัติ และเริ่มจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา ๒๕๕๕

ทั้งนี้ การนับจำนวนหลักสูตรนับตามสาขาวิชา โดย ๑ สาขาวิชาเท่ากับ ๑ หลักสูตร เช่น หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา และหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ทั้งหมดนับรวมกันเป็น ๔ หลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยครั้งนี้ เป็นการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้บริหาร อาจารย์ นิสิต และผู้ใช้บัณฑิต ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร โดยใช้แนวคิด ในการวิจัยประเมินผล CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)^๑ ดังนี้

๑.๓.๑ C (Context evaluation) หมายถึง การประเมินสภาวะแวดล้อม ซึ่งในการประเมินหลักสูตรจะเป็นการประเมินสภาพปัญหา ความต้องการของสังคม ปรัชญา และแนวคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหา

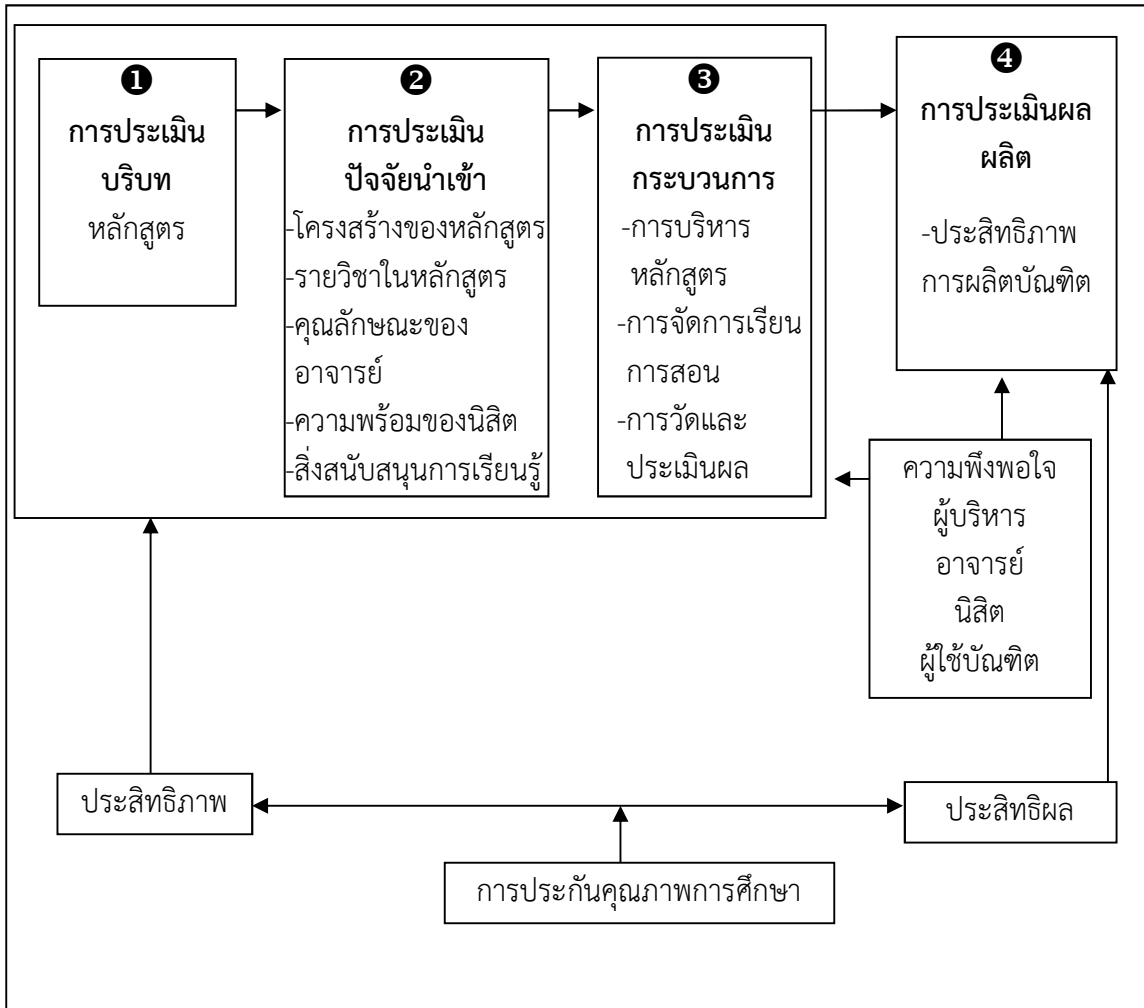
๑.๓.๒ I (Input evaluation) หมายถึง การประเมินปัจจัยนำเข้า ซึ่งในการประเมินผลหลักสูตร จะเป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยต่างๆ ในการผลิตบัณฑิต ได้แก่ นิสิต บุคลากร และปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้ต่างๆ เช่น สถานที่ ตำรา ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน งบประมาณ เป็นต้น

๑.๓.๓ P (Process evaluation) หมายถึง การประเมินกระบวนการ ซึ่งในการประเมินผลหลักสูตร จะเป็นการประเมินกระบวนการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน การบริหารจัดการต่างๆ เป็นต้น

๑.๓.๔ P (Product evaluation) หมายถึง การประเมินผลผลิต ซึ่งในการประเมินผลผลิตของหลักสูตร จะเป็นการประเมินผู้สำเร็จการศึกษา ตลอดจนจนศึกษาความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา การสร้างสรรค์องค์ความรู้ ความเป็นเลิศทางวิชาการ และการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา

^๑ Stufflebeam, D.L., et al. ๑๙๗๑. Educational Evaluation and Decision-Making. Itasca, Illinois: Peacock Publishing.

๑.๔ กรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตร

บทที่ ๒

แผนการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยครั้งนี้ มุ่งประเมินหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ในส่วนจัดการศึกษา ประกอบด้วย คณะ ๕ แห่ง วิทยาเขต ๑๐ แห่ง วิทยาลัย ๑๓ แห่ง โครงการขยายห้องเรียน ๕ แห่ง และหน่วยวิทยบริการ ๑๙ แห่ง ซึ่งจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี ๒๑ หลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต ๑ หลักสูตร ปริญญาโท ๑๓ หลักสูตร และปริญญาเอก ๗ หลักสูตร รวมทั้งสิ้น ๔๒ หลักสูตร

การประเมินหลักสูตรแบ่งระยะเวลาในการดำเนินการเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ดำเนินการในปีการศึกษา ๒๕๕๘ และระยะที่ ๒ ดำเนินการในปีการศึกษา ๒๕๕๙ ดังนี้

ระยะที่ ๑ แจกแบบประเมินหลักสูตร ๔ แบบแก่ผู้เกี่ยวข้อง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร อาจารย์ นิสิต ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ และจัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรระยะที่ ๑ เป็นรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประเมินหลักสูตร นำส่งคณะต้นสังกัดของหลักสูตร และกองวิชาการ

ระยะที่ ๒ แจกแบบประเมินหลักสูตรแก่ผู้ใชบัณฑิต ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ และจัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ แต่ละหลักสูตรเสนอคณะต้นสังกัดหลักสูตรและกองวิชาการ ทั้งนี้ คณะต้นสังกัดหลักสูตรจะส่งเคราะห์ภาพรวมเป็นรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฯ ละ ๑ เล่ม ส่งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

๒.๑ หลักสูตรที่เปิดสอนในส่วนงานจัดการศึกษา

ที่	ส่วนงาน	ปริญญา	สาขาวิชา	ลำดับ
๑	บัณฑิตวิทยาลัย	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	พระไตรปิฎกศึกษา	๑
			ธรรมนิเทศ	๒
			ปรัชญา	๓
			พระพุทธศาสนา	๔
			สันติศึกษา	๕
		พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต	ปรัชญา	๖
			พระพุทธศาสนา	๗
๒	คณะพุทธศาสตร์	พุทธศาสตรบัณฑิต	ปรัชญา	๘
			พระพุทธศาสนา	๙
			ภาษาสันสกฤต	๑๐
			ศาสนา	๑๑

ที่	ส่วนงาน	ปริญญา	สาขาวิชา	ลำดับ	
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	ศาสนาเปรียบเทียบ	๑๒	
			พระไตรปิฎกศึกษา	๑๓	
	(๑) ห้องเรียนคณะพุทธศาสตร์ วัดไชยชุมพลชนะสงคราม จ.กาญจนบุรี	พุทธศาสตรบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๔	
	(๒) ห้องเรียนคณะพุทธศาสตร์ วัดพิบูลทอง จ.สิงห์บุรี	พุทธศาสตรบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๕	
	(๓) ห้องเรียนคณะพุทธศาสตร์ วัดไพโรสถ์ศัสดาราม จ.เพชรบูรณ์	พุทธศาสตรบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๖	
			ศาสนา	๑๗	
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๘	
	(๔) หน่วยวิทยบริการคณะ พุทธศาสตร์ วั ดหงษ์ประดิษฐาราม จ.สงขลา (ส่วนกลาง)	พุทธศาสตรบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๙	
			ศาสนา	๒๐	
			รัฐศาสตร์	๒๑	
๓	คณะครุศาสตร์	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอน	๒๒	
			พระพุทธศาสนา		
			การสอนภาษาอังกฤษ		๒๓
			การสอนภาษาไทย		๒๔
			การสอน พระพุทธศาสนาและ จิตวิทยาแนะแนว		๒๕
			สังคมศึกษา		๒๖
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	การบริหารการศึกษา	๒๗			
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต	พุทธบริหารการศึกษา	๒๘			
๔	คณะมนุษยศาสตร์	พุทธศาสตรบัณฑิต	จิตวิทยา	๒๙	
			พุทธจิตวิทยา	๓๐	
			ภาษาอังกฤษ	๓๑	
			ภาษาไทย	๓๒	
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	ชีวิตและความตาย	๓๓	
			พุทธศาสตร์และศิลปะ แห่งชีวิต	๓๔	

ที่	ส่วนงาน	ปริญญา	สาขาวิชา	ลำดับ
			ภาษาศาสตร์	๓๕
			ภาษาอังกฤษ	๓๖
			พุทธจิตวิทยา	๓๗
		พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต	พุทธจิตวิทยา	๓๘
๕	คณะสังคมศาสตร์	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๓๙
			รัฐศาสตร์	๔๐
			สังคมวิทยา	๔๑
			เศรษฐศาสตร์	๔๒
			สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	๔๓
			รัฐประศาสนศาสตร์	๔๔
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๔๕
			รัฐประศาสนศาสตร์	๔๖
			การพัฒนาสังคม	๔๗
		พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๔๘
			รัฐประศาสนศาสตร์	๔๙
		(๑) หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ วัดพระรูป จ.เพชรบุรี (ส่วนกลาง)	พุทธศาสตรบัณฑิต	รัฐศาสตร์
	การจัดการเชิงพุทธ			๕๑
	(๒) หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ วัดป่าเลไลยก์ จ.สุพรรณบุรี (ส่วนกลาง)	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๕๒
			รัฐประศาสนศาสตร์	๕๓
	(๓) หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ วัดป่าประดู่ จ.ระยอง (ส่วนกลาง)	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๕๔
			รัฐศาสตร์	๕๕
(๔) หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ วัดไผ่ล้อม จ.จันทบุรี (ส่วนกลาง)	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๕๖	
(๕) หน่วยวิทยบริการคณะสังคมศาสตร์ วัดไร่ขิง จ.นครปฐม (ส่วนกลาง)	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๕๗	
		รัฐประศาสนศาสตร์	๕๘	

ที่	ส่วนงาน	ปริญญา	สาขาวิชา	ลำดับ
	(๖) หน่วยวิทยบริการคณะ สังคมศาสตร์ วัดสระแก้ว จ.สระแก้ว (ส่วนกลาง)	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๕๙
	(๗) หน่วยวิทยบริการคณะ สังคมศาสตร์ วัดหลวงพ่อสด ธรรมกายาราม จ.ราชบุรี (ส่วนกลาง)	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๖๐
			รัฐศาสตร์	๖๑
(๘) หน่วยวิทยบริการคณะ สังคมศาสตร์ วัดใหญ่อินทาราม จ.ชลบุรี (ส่วนกลาง)	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๖๒	
		รัฐศาสตร์	๖๓	
๖	วิทยาเขตหนองคาย	พุทธศาสตรบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๖๔
			ภาษาอังกฤษ	๖๕
			รัฐศาสตร์	๖๖
			การสอน พระพุทธศาสนา	๖๗
			สังคมศึกษา	๖๘
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๖๙		
๗	วิทยาเขตนครศรีธรรมราช	พุทธศาสตรบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๗๐
			รัฐศาสตร์	๗๑
			การสอนภาษาอังกฤษ	๗๒
			สังคมศึกษา	๗๓
	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๗๔	
		การพัฒนาสังคม	๗๕	
		การบริหารการศึกษา	๗๖	
		(๑) ห้องเรียนวิทยาเขต นครศรีธรรมราช วัดพัฒนาราม จ.สุราษฎร์ธานี	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ
รัฐประศาสนศาสตร์	ศาสนา	๗๘		
	๗๙			
๘	วิทยาเขตเชียงใหม่	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอนภาษาอังกฤษ	๘๐
			พระพุทธศาสนา	๘๑
			พุทธศิลปกรรม	๘๒

ที่	ส่วนงาน	ปริญญา	สาขาวิชา	ลำดับ
			ภาษาบาลี	๘๓
			ภาษาอังกฤษ	๘๔
			รัฐศาสตร์	๘๕
			สังคมศึกษา	๘๖
			สังคมสงเคราะห์ศาสตร์	๘๗
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	ปรัชญา	๘๘
			พระพุทธศาสนา	๘๙
		พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๙๐
		๙	วิทยาเขตขอนแก่น	พุทธศาสตรบัณฑิต
ปรัชญา	๙๒			
พระพุทธศาสนา	๙๓			
ภาษาอังกฤษ	๙๔			
รัฐศาสตร์	๙๕			
สังคมศึกษา	๙๖			
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	การบริหารการศึกษา			๙๗
	ปรัชญา			๙๘
	พระพุทธศาสนา			๙๙
	รัฐประศาสนศาสตร์			๑๐๐
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต	พระพุทธศาสนา			๑๐๑
(๑) ห้องเรียนวิทยาเขตขอนแก่น จ.ร้อยเอ็ด	พุทธศาสตรบัณฑิต			การจัดการเชิงพุทธ
			พระพุทธศาสนา	๑๐๓
			รัฐศาสตร์	๑๐๔
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๐๕
			ศาสนา	๑๐๖
(๑) หน่วยวิทยบริการวิทยาเขตขอนแก่น วัดอภิสีหิ์ จ.มหาสารคาม	พุทธศาสตรบัณฑิต		พระพุทธศาสนา	๑๐๗
๑๐	วิทยาเขตนครราชสีมา		พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ
		การสอนภาษาไทย		๑๐๙

ที่	ส่วนงาน	ปริญญา	สาขาวิชา	ลำดับ
			พระพุทธศาสนา	๑๑๐
			ภาษาอังกฤษ	๑๑๑
			รัฐศาสตร์	๑๑๒
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	ปรัชญา	๑๑๓
			พระพุทธศาสนา	๑๑๔
		(๑) หน่วยวิทยบริการวิทยาเขตนครราชสีมา วัดชัยภูมิวนาราม จ.ชัยภูมิ	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ
รัฐศาสตร์	๑๑๖			
๑๑	วิทยาเขตอุบลราชธานี	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอนภาษาอังกฤษ	๑๑๗
			ภาษาอังกฤษ	๑๑๘
			รัฐศาสตร์	๑๑๙
			ศาสนา	๑๒๐
			สังคมศึกษา	๑๒๑
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๒๒
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๒๓
๑๒	วิทยาเขตแพร่	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอนภาษาอังกฤษ	๑๒๔
			พระพุทธศาสนา	๑๒๕
			รัฐศาสตร์	๑๒๖
			สังคมศึกษา	๑๒๗
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๒๘
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๒๙
๑๓	วิทยาเขตสุรินทร์	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอนภาษาอังกฤษ	๑๓๐
			พระพุทธศาสนา	๑๓๑
			รัฐศาสตร์	๑๓๒
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๓๓
			สังคมศึกษา	๑๓๔
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๓๕
๑๔	วิทยาเขตพะเยา	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๑๓๖
			การสอนภาษาไทย	๑๓๗

ที่	ส่วนงาน	ปริญญา	สาขาวิชา	ลำดับ
			ปรัชญา	๑๓๘
			พระพุทธศาสนา	๑๓๙
			รัฐศาสตร์	๑๔๐
			สังคมศึกษา	๑๔๑
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๔๒
๑๕	วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม	พุทธศาสตรบัณฑิต	บาลีพุทธศาสตร์	๑๔๓
			พระพุทธศาสนา	๑๔๔
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	วิปัสสนาภาวนา	๑๔๕
			พระพุทธศาสนา	๑๔๖
		พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต	บาลีพุทธศาสตร์	๑๔๗
๑๖	วิทยาลัยสงฆ์นครพนม	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอนภาษาอังกฤษ	๑๔๘
			พระพุทธศาสนา	๑๔๙
			ภาษาอังกฤษ	๑๕๐
			รัฐศาสตร์	๑๕๑
			สังคมศึกษา	๑๕๒
๑๗	วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์	พุทธศาสตรบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๕๓
			ภาษาอังกฤษ	๑๕๔
			รัฐศาสตร์	๑๕๕
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๕๖
			สังคมศึกษา	๑๕๗
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	การบริหารการศึกษา	๑๕๘
			พระพุทธศาสนา	๑๕๙
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๖๐
	(๑) หน่วยวิทยบริการวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วัดหนองขุนชาติ จ.อุทัยธานี	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๑๖๑
			รัฐศาสตร์	๑๖๒
	(๒) หน่วยวิทยบริการวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วัดบรมธาตุ จ.กำแพงเพชร	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๑๖๓
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๖๔

ที่	ส่วนงาน	ปริญญา	สาขาวิชา	ลำดับ
	(๓) หน่วยวิทยบริการ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วัดพุทธะวันโชติการาม จ.พิจิตร	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๑๖๕
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๖๖
๑๘	วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช พิษณุโลก	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๑๖๗
			การสอนภาษาไทย	๑๖๘
			ปรัชญา	๑๖๙
			พระพุทธศาสนา	๑๗๐
			ภาษาอังกฤษ	๑๗๑
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๗๒
			สังคมศึกษา	๑๗๓
	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๗๔	
	(๑) หน่วยวิทยบริการวิทยาลัย สงฆ์พุทธชินราช วัดท่านา จ.ตาก	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๑๗๕
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๗๖
	(๒) หน่วยวิทยบริการวิทยาลัย สงฆ์พุทธชินราช วัดหมอนไม้ จ.อุตรดิตถ์	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๑๗๗
๑๙	วิทยาลัยสงฆ์เลย	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอนภาษาไทย	๑๗๘
			พระพุทธศาสนา	๑๗๙
			รัฐศาสตร์	๑๘๐
	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๘๑	
๒๐	วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน	พุทธศาสตรบัณฑิต	พระพุทธศาสนา	๑๘๒
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๘๓
			สังคมศึกษา	๑๘๔
			ภาษาอังกฤษ	๑๘๕
		พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	รัฐประศาสนศาสตร์	๑๘๖
๒๑	วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอน พระพุทธศาสนาและ จิตวิทยาแนะแนว	๑๘๗

ที่	ส่วนงาน	ปริญญา	สาขาวิชา	ลำดับ
			พระพุทธศาสนา	๑๘๘
			รัฐศาสตร์	๑๘๙
			พุทธศาสตรมหาบัณฑิต	พระพุทธศาสนา
๒๒	วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๑๙๑
			รัฐศาสตร์	๑๙๒
			ศาสนา	๑๙๓
๒๓	วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอนภาษาไทย	๑๙๔
			พระพุทธศาสนา	๑๙๕
			รัฐประศาสนศาสตร์	๑๙๖
			รัฐศาสตร์	๑๙๗
๒๔	วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย	พุทธศาสตรบัณฑิต	ภาษาอังกฤษ	๑๙๘
			พระพุทธศาสนา	๑๙๙
			รัฐประศาสนศาสตร์	๒๐๐
๒๕	วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง	พุทธศาสตรบัณฑิต	การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว	๒๐๑
			พระพุทธศาสนา	๒๐๒
			รัฐศาสตร์	๒๐๓
๒๖	วิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธร	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๒๐๔
			พระพุทธศาสนา	๒๐๕
			รัฐศาสตร์	๒๐๖
			สังคมศึกษา	๒๐๗
๒๗	วิทยาลัยสงฆ์ศรีสะเกษ	พุทธศาสตรบัณฑิต	การจัดการเชิงพุทธ	๒๐๘
			พระพุทธศาสนา	๒๐๙
			รัฐศาสตร์	๒๑๐
๒๘	วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ	M.A.	Buddhist Studies (International)	๒๑๑
		Ph.D.	Buddhist Studies (International)	๒๑๒

๒.๒ หลักสูตรที่ต้องประเมิน

หลักสูตรที่ต้องประเมินในวงรอบดำเนินการครบ ๕ ปี คือ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ที่ปรับปรุงและจัดทำใหม่ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ จัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา ๒๕๕๕ จะครบ ๕ ปี ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำแนกเป็น ปริญญาตรี ๒๑ หลักสูตร ประกาศนียบัตรบัณฑิต ๑ หลักสูตร ปริญญาโท ๑๓ หลักสูตร และปริญญา เอก ๗ หลักสูตร รวมทั้งสิ้น ๔๒ หลักสูตรจำแนกตามคณะต้นสังกัดของหลักสูตรได้ดังนี้

๒.๒.๑ ระดับปริญญาตรี เปิดสอน ๒๑ หลักสูตร

๑) คณะพุทธศาสตร์

(๑) พุทธศาสนา	(๒) ศาสนา
(๓) ปรัชญา	(๔) บาลีสันสกฤต
(๕) บาลีพุทธศาสตร์	(๖) ภาษาบาลี
(๗) พุทธศิลปกรรม	(๘) มหាយานศึกษา(หลักสูตรนานาชาติ)

๒) คณะครุศาสตร์

(๙) สังคมศึกษา	(๑๐) การสอนภาษาไทย
(๑๑) การสอนภาษาอังกฤษ	(๑๒) การสอนพระพุทธศาสนาและจิตวิทยาแนะแนว

๓) คณะมนุษยศาสตร์

(๑๓) ภาษาไทย	(๑๔) ภาษาอังกฤษ
(๑๕) พุทธจิตวิทยา	(๑๖) จิตวิทยา

๔) คณะสังคมศาสตร์

(๑๗) รัฐศาสตร์	(๑๘) เศรษฐศาสตร์
(๑๙) สังคมวิทยา	(๒๐) สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
(๒๑) การจัดการเชิงพุทธ	

๒.๒.๒ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ๑ หลักสูตร

พระไตรปิฎกศึกษา

๒.๒.๓ ระดับปริญญาโท เปิดสอน ๑๓ หลักสูตร

๑) บัณฑิตวิทยาลัย

(๑) พระพุทธศาสนา	(๒) ปรัชญา
(๓) ธรรมนิเทศ	(๔) สันติศึกษา
(๕) วิปัสสนาภาวนา	

๒) คณะพุทธศาสตร์

(๖) ศาสนาเปรียบเทียบ

๓) คณะครุศาสตร์

(๗) การบริหารการศึกษา

๔) คณะมนุษยศาสตร์

(๘) ชีวิตและความตาย	(๙) ภาษาศาสตร์
(๑๐) พุทธศาสตร์และศิลปะแห่งชีวิต	

๕) คณะสังคมศาสตร์

- (๑๑) การจัดการเชิงพุทธ (๑๒) รัฐประศาสนศาสตร์
(๑๓) การพัฒนาสังคม

๒.๒.๔ ระดับปริญญาเอก เปิดสอน ๗ หลักสูตร**๑) บัณฑิตวิทยาลัย**

- (๑) พระพุทธศาสนา (๒) ปรัชญา
(๓) บาลีพุทธศาสตร์

๒) คณะครุศาสตร์

- (๔) พุทธบริหารการศึกษา

๓) คณะมนุษยศาสตร์

- (๕) พุทธจิตวิทยา

๔) คณะสังคมศาสตร์

- (๖) รัฐประศาสนศาสตร์ (๗) การจัดการเชิงพุทธ

๒.๓ ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร

ขั้นตอน	กิจกรรม	วิธีดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑	กองวิชาการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย ผู้แทนของบัณฑิตวิทยาลัย คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และคณะสังคมศาสตร์ ๒. คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่ ออกแบบและวางแผนการประเมินหลักสูตรทุกระดับของมหาวิทยาลัย ๓. ประชุมเพื่อวางแผนการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย	เมษายน ๒๕๕๗	กองวิชาการ
๒	จัดทำคู่มือการประเมินหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑. ศึกษารูปแบบและแนวความคิดการประเมินหลักสูตรที่เหมาะสมกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ๒. ออกแบบและจัดทำแบบประเมินหลักสูตรและรูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร ๓. แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบประเมินและรูปแบบการเขียนรายงานการวิจัย ๔. จัดทำคู่มือการประเมินหลักสูตร	กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๕๘	คณะกรรมการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
๓	ขออนุมัติสภาวิชาการเพื่อประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัยตามคู่มือการประเมินหลักสูตร	นำเสนอแผนการประเมินหลักสูตรและคู่มือการประเมินหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อขออนุมัติ	สิงหาคม ๒๕๕๘	คณะกรรมการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
๔	ประชุมชี้แจงการใช้คู่มือการประเมินหลักสูตรแก่ส่วนจัดการศึกษา	๑. จัดพิมพ์คู่มือประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเผยแพร่แก่ทุกส่วนงานจัดการศึกษา ๒. ประชุมผู้บริหารส่วนจัดการศึกษาชี้แจงแนวทางและคู่มือการประเมินหลักสูตร	กันยายน ๒๕๕๘	คณะกรรมการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย กองวิชาการ
๕	แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของคณะ/วิทยาเขต/วิทยาลัยสงฆ์แต่ละแห่ง	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของแต่ละส่วนจัดการศึกษา แห่ง ๑ ชุด ๒. คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่ ประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตร ทุกระดับที่จัดการเรียนการสอนในส่วนจัดการศึกษา	กันยายน ๒๕๕๘	บัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ โครงการขยาย

ขั้นตอน	กิจกรรม	วิธีดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
		<p>อื่นๆ</p> <p>๓. ผู้บริหารสูงสุดของส่วนจัดการศึกษาแต่ละแห่ง เป็นผู้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง</p> <p>๔. ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการประเมินหลักสูตรของส่วนงาน</p>		<p>ห้องเรียน</p> <p>หน่วยวิทยบริการ</p>
๖	<p>แจกแบบประเมินหลักสูตร ๔ แบบแก่ผู้เกี่ยวข้อง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร อาจารย์ นิสิต</p>	<p>๑. สํารวจจํานวนผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต ที่เกี่ยวข้องกัหลักสูตรที่เป็ดสอนในแต่ละส่วนจัดการศึกษา</p> <p>๒. คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิหลักสูตรละ ๕ ท่าน เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตรประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ๒ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ๓ ท่าน</p> <p>๓. แจกแบบประเมินหลักสูตรที่กำหนดในคู่มือประเมินหลักสูตรแก่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์และนิสิต</p> <p>๓.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่านประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ๒ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ๓ ท่าน</p> <p>๓.๒ ผู้บริหารหลักสูตรของส่วนงานคือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บัณฑิตวิทยาลัยและคณะ ได้แก่ คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา - วิทยาเขต/วิทยาลัยสงฆ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ หัวหน้าฝ่ายวางแผนวิชาการ หัวหน้าสาขาวิชา - โครงการขยายห้องเรียน/หน่วยวิทยบริการ ได้แก่ ผู้อำนวยการโครงการขยายห้องเรียน/หน่วยวิทยบริการ หัวหน้าฝ่ายวางแผนวิชาการ หัวหน้าสาขาวิชา <p>๓.๓ อาจารย์ทั้งหมดที่สอนในหลักสูตร ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ - ๔</p> <p>๓.๔ นิสิตชั้นปีสุดท้าย ของแต่ละ</p>	<p>ตุลาคม ๒๕๕๘</p>	<p>บัณฑิตวิทยาลัยคณะวิทยาเขตวิทยาลัยสงฆ์โครงการขยายห้องเรียนหน่วยวิทยบริการ</p>

ขั้นตอน	กิจกรรม	วิธีดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
		หลักสูตร		
๗	ส่วนจัดการศึกษาจัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรระยะที่ ๑ นำส่งคณะต้นสังกัดของหลักสูตรและกองวิชาการ	๑. รวบรวมแบบประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินแยกแต่ละหลักสูตรแต่ละส่วนจัดการศึกษา ๒. จัดทำรายงานความก้าวหน้าการวิจัยประเมินหลักสูตรแต่ละหลักสูตร ของส่วนจัดการศึกษา ๓. ประชุมคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของส่วนงาน พิจารณาความถูกต้องของรายงานความก้าวหน้าการวิจัยประเมินหลักสูตรแต่ละหลักสูตร ๔. รวบรวมรายงานความก้าวหน้าการวิจัยประเมินหลักสูตรของทุกหลักสูตร นำส่งคณะต้นสังกัดหลักสูตรและกองวิชาการ	มกราคม ๒๕๕๙	บัณฑิต วิทยาลัย คณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ โครงการขยาย ห้องเรียน หน่วยวิทย บริการ
๘	คณะกรรมการประเมินหลักสูตรมหาวิทยาลัยรับรองรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประเมินหลักสูตรของทุกส่วนจัดการศึกษาและรายงานต่อสภาวิชาการ	๑. กองวิชาการรวบรวมรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประเมินหลักสูตรของทุกส่วนจัดการศึกษา ๒. ประชุมคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย เพื่อตรวจและรับรองรายงานความก้าวหน้างานวิจัย ๓. เสนอรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประเมินหลักสูตรต่อสภาวิชาการ	กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๕๙	คณะกรรมการ ประเมิน หลักสูตรของ มหาวิทยาลัย กองวิชาการ
๙	แจกแบบประเมินหลักสูตรแก่ผู้ใช้บัณฑิต ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙	๑. สำรองที่อยู่บัณฑิตที่จบการศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ - พระบัณฑิต คือ พระที่กำลังปฏิบัติศาสนกิจในปี พ.ศ.๒๕๕๙ - บัณฑิตคฤหัสถ์ คือ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาและรับปริญญาในปี พ.ศ.๒๕๕๙ ๒. ส่งแบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้ใช้บัณฑิต เพื่อสอบถามผู้บังคับบัญชาหรือ นายจ้างของบัณฑิต ในข้อ ๑	พฤศจิกายน ๒๕๕๙	บัณฑิต วิทยาลัย คณะ วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ โครงการขยาย ห้องเรียน หน่วยวิทย บริการ
๑๐	ส่วนจัดการศึกษาจัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับ	๑. รวบรวมแบบประเมินและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินแยกแต่ละหลักสูตรของแต่ละส่วนจัดการศึกษา	มกราคม - กุมภาพันธ์	บัณฑิต วิทยาลัย คณะ

ขั้นตอน	กิจกรรม	วิธีดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
	สมบรูณ์ แต่ละหลักสูตรเสนอคณะต้นสังกัดและกองวิชาการ	๒.จัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับสมบรูณ์ แต่ละหลักสูตรของส่วนจัดการศึกษา ๓. ประชุมคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของส่วนงาน พิจารณาความถูกต้องของรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับสมบรูณ์ แต่ละหลักสูตร ๔. รวบรวมรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับสมบรูณ์ของทุกหลักสูตร นำส่งคณะต้นสังกัดหลักสูตรและกองวิชาการ	๒๕๖๐	วิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ โครงการขยาย ห้องเรียน หน่วยวิทย บริการ
๑๑	คณะต้นสังกัดหลักสูตรสังเคราะห์ภาพรวมเป็นรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฯ ละ ๑ เล่ม ส่งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย	๑. รวบรวมรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับสมบรูณ์ของแต่ละส่วนงาน ๒. สังเคราะห์ภาพรวมรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฯ ละ ๑ เล่ม ๓. ประชุมคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของคณะต้นสังกัดหลักสูตร เพื่อตรวจสอบและรับรองรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรภาพรวมหลักสูตรละ ๑ เล่ม ๔. นำส่งรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร ต่อคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย หลักสูตรละ ๑ เล่ม	มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๐	บัณฑิต วิทยาลัย/ คณะต้นสังกัด หลักสูตร
๑๒	คณะร่วมกับกองวิชาการจัดกิจกรรมเสวนาการประเมินหลักสูตร	๑. จัดกิจกรรมเสวนาค้นข้อมูลแก่ส่วนงานจัดการศึกษา ๒. รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ร่วมเสวนา มาปรับปรุงงานวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับสมบรูณ์	พฤษภาคม ๒๕๖๐	บัณฑิต วิทยาลัย คณะ กองวิชาการ
๑๓	คณะจัดทำรายงานการประเมินหลักสูตรฉบับสมบรูณ์ จำแนกตามหลักสูตรเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร	๑. จัดทำรายงานการประเมินหลักสูตรฉบับสมบรูณ์ จำแนกตามหลักสูตร ๒. จัดทำฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	มิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๐	บัณฑิต วิทยาลัย คณะ กองวิชาการ

๒.๔ เครื่องมือในการประเมินหลักสูตร

มหาวิทยาลัยสร้างเครื่องมือประเมินหลักสูตรทุกระดับของมหาวิทยาลัยเพื่อประเมินหลักสูตรที่ดำเนินการครบรอบ ๕ ปี จำนวน ๕ แบบ คือ

- ๑) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๒) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร
- ๓) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับอาจารย์
- ๔) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับนิสิต
- ๕) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้ใช้บัณฑิต

๒.๔.๑ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

๑) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

๒) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยสร้างเป็นแบบประเมินด้านต่างๆ ได้แก่ แบบประเมินด้านบริบท แบบประเมินด้านปัจจัยนำเข้า แบบประเมินด้านกระบวนการ และแบบประเมินด้านผลผลิต

๓) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและด้านการวิจัย ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องตรงประเด็นในเรื่องที่จะศึกษาวิจัย รวมทั้งพิจารณาสำนวนภาษา ความชัดเจนของข้อคำถาม ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง ๐.๖๐ ถึง ๑.๐๐ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบประเมินที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีความชัดเจนและสอดคล้องกับประเด็นในเรื่องที่จะวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและด้านการวิจัยที่ตรวจสอบแบบประเมินดังกล่าวได้แก่

(๑) พระศรีคัมภีร์ญาณ รศ.ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

(๒) พระครูสังฆรักษ์กิตติพงษ์ สิริวฑฒโน ผศ. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

(๓) รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการประเมินผล

(๔) ผศ.ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

(๕) ดร.ดิเรก สุวรรณเศียร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

๔) นำแบบประเมินสำหรับอาจารย์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้กลุ่มทดลองเป็นอาจารย์จำนวน ๑๐ รูป/คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น = .๙๐ ส่วนแบบประเมินสำหรับนิสิตนำไปทดลองกับนิสิตของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน ๓๐ รูป/คน ตอบแบบประเมิน

แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น = .๘๗ ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูงสามารถนำไปใช้ในการประเมินเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ได้

๒.๔.๒ วิธีใช้เครื่องมือในการประเมินหลักสูตร

การใช้เครื่องมือในการประเมินหลักสูตร จำนวน ๕ แบบ มีวิธีการ ดังนี้

๑) เปลี่ยนชื่อหลักสูตร ส่วนจัดการศึกษา วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา ในแบบประเมิน ตามข้อมูลใน มคอ.๒ ของหลักสูตร

๒) การประเมินหลักสูตร ๑ หลักสูตรของแต่ละส่วนงานใช้แบบประเมิน ๑ ชุด ประกอบด้วยแบบประเมิน ๕ แบบ คือ

(๑) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร

(๓) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับอาจารย์

(๔) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับนิสิต

(๕) แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้ใช้บัณฑิต

๓) หลักสูตรระดับปริญญาตรี ให้ตัดรายการประเมินในแบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต เฉพาะหัวข้อที่วงเล็บว่า “สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น”

๔) หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้ตัดรายการประเมินในแบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต เฉพาะหัวข้อที่วงเล็บว่า “สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น”

๕) แจกแบบประเมินหลักสูตรแก่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์และนิสิตชั้นปีสุดท้าย ในเดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๘

๖) แจกแบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้ใช้บัณฑิต ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๙

หมายเลข
แบบประเมิน

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

แบบประเมินสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อประเมินความสัมพันธ์สอดคล้องของหลักสูตรด้านบริบทหลักสูตรของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

๔. แบบประเมินนี้มี ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ บรรพชิต คฤหัสถ์
๒. ประสบการณ์การบริหารหลักสูตร ต่ำกว่า ๕ ปี ๕ - ๑๐ ปี ๑๐ ปีขึ้นไป
๓. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
๔. ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไม่มี

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสัมพันธ์สอดคล้องของหลักสูตรด้านบริบท โดยมีข้อมูลประกอบการพิจารณา และตัดสินใจให้คะแนนผลการประเมินได้โดยเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ผลการพิจารณาความสัมพันธ์สอดคล้อง” เพียงช่องเดียว โดยมีความหมายของคะแนนที่ให้ดังนี้

- ๑ หมายถึง เห็นว่ารายการประเมินไม่มีความสัมพันธ์สอดคล้อง

○ หมายถึง **ไม่แน่ใจ**ว่ารายการประเมินไม่มีความสัมพันธ์สอดคล้อง

๑ หมายถึง เห็นว่ารายการประเมินมีความสัมพันธ์สอดคล้อง

รายการประเมิน	ดัชนีข้อมูลประกอบการพิจารณา	ผลการพิจารณา		
		ความสัมพันธ์สอดคล้อง		
		-๑	๐	๑
๑. หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับ ปณิธาน/วิสัยทัศน์ของ มหาวิทยาลัย	ปณิธาน ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูง สำหรับ พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ วิสัยทัศน์ มุ่งพัฒนามหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลาง การศึกษาพระพุทธศาสนาระดับนานาชาติ โดยจัดการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้บูรณา การกับศาสตร์สมัยใหม่ ให้นำไปสู่การพัฒนา จิตใจและสังคมอย่างยั่งยืน			
๒. หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับ วัตถุประสงค์ของคณะ	วัตถุประสงค์ของคณะพุทธศาสตร์ ๑. มุ่งพัฒนาคณะพุทธศาสตร์และบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติภารกิจหลักด้านการผลิต บัณฑิต การพัฒนาวิชาการ การวิจัย การ ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและการทะนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. มุ่งพัฒนาคุณภาพของนิสิต ให้เป็นผู้มี ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม มี ศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา มีความ รับผิดชอบต่อตนเอง สถาบันสังคมและ พระพุทธศาสนา ๓. มุ่งพัฒนาคณะพุทธศาสตร์ ให้เป็น ศูนย์กลางการศึกษาวิชาการด้าน พระพุทธศาสนา ปรัชญา และบาลีสันสกฤต ๔. มุ่งสนองนโยบายของมหาเถรสมาคม คณะสงฆ์และรัฐบาล ในการดำเนินกิจกรรม ด้านพระพุทธศาสนา			
๓. หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับ ความต้องการของประเทศ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ			
๔. หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับ ความต้องการของท้องถิ่น	แผนพัฒนาจังหวัด			
๕. เนื้อหาของหลักสูตรมีความ ทันสมัย และ ก่อ ให้ เกิด ประโยชน์ เมื่อเทียบกับ มหาวิทยาลัยชั้นนำทั่วไปทั้งใน	มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร <u>พุทธศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา</u>			

รายการประเมิน	ดัชนีข้อมูลประกอบการพิจารณา	ผลการพิจารณา		
		ความสัมพันธ์สอดคล้อง		
		-๑	๐	๑
และต่างประเทศ				
๖. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม	มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร พุทธศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา			
๗. มีความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา	มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร พุทธศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา			

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร

๑. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์กับปณิธาน/วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของคณะ

.....

.....

.....

.....

๓. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์กับความต้องการของประเทศ

.....

.....

.....

.....

๔. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์กับความต้องการของท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

๕. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นเนื้อหาของหลักสูตรมีความทันสมัย และก่อให้เกิดประโยชน์ เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยชั้นนำทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ

.....
.....
.....
.....

๖. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม

.....
.....
.....
.....

๗. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา

.....
.....
.....
.....

๘. ข้อเสนอแนะต่อทิศทางของหลักสูตรในอนาคต

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ท่านตอบแบบประเมินนี้อย่างดียิ่ง

หมายเลข
แบบประเมิน

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

แบบประเมินสำหรับผู้บริหาร

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

๔. แบบประเมินนี้มี ๕ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

ตอนที่ ๕ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ บรรพชิต คฤหัสถ์
๒. ประสบการณ์การบริหารหลักสูตร ต่ำกว่า ๕ ปี ๕ - ๑๐ ปี ๑๐ ปีขึ้นไป
๓. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
๔. ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไม่มี

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

คำชี้แจง โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา แล้วประเมินรายการต่างๆ ด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๑

เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้อย่างแตกฉาน

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๑

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๒

เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๒

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๓

เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและพัฒนาชีวิตและสังคม

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๓

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านบริบท

.....

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า มุ่งประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิต และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑) โครงสร้างของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาจำนวนหน่วยกิตและเงื่อนไขการจบหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๒	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๓	หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๔	หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๕	พระนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ ๑ ปี หรือนิสิตคฤหัสถ์ปฏิบัติงานบริการสังคม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง มีความเหมาะสมเพียงใด					
๖	การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ปีละ ๑๐ วัน รวม ๔๐ วัน มีความเหมาะสมเพียงใด					
๗	ชื่อหลักสูตรและวุฒิการศึกษาที่จบการศึกษา มีความเหมาะสมเพียงใด					

๒) รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
รายวิชาในหลักสูตร						
ความเหมาะสมทั่วไปของรายวิชาในหลักสูตร						
๑	ความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
๒	รายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
๓	รายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย					
๔	มีการจัดลำดับรายวิชาในการเรียนได้เหมาะสม					
ความเหมาะสมเฉพาะรายวิชาในหลักสูตร						
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาบังคับ ๙ รายวิชา						
๕	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม					
๖	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป					
๗	๐๐๐ ๑๐๗ เทคโนโลยีการศึกษาระดับอุดมศึกษา					
๘	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น					
๙	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป					
๑๐	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร					
๑๑	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น					
๑๒	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น					
๑๓	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (ไม่นับหน่วยกิต)					
๑๔	๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย					
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเลือก ๒๒ รายวิชา						
๑๕	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย					
๑๖	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน					
๑๗	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม					
๑๘	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน					
๑๙	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น					
๒๐	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๒๑	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น					
๒๒	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตชั้นสูง					
๒๓	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น					
๒๔	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยชั้นสูง					
๒๕	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น					
๒๖	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนชั้นสูง					
๒๗	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๘	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง					
๒๙	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น					
๓๐	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง					
๓๑	๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม					
๓๒	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย					
๓๓	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม					
๓๔	๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา					
๓๕	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและ ประยุกต์วิทยา					
๓๖	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
หมวดวิชาเฉพาะ - วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๒๐ รายวิชา						
๓๘	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี					
๓๙	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์					
๔๐	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี					
๔๑	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา					
๔๒	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก					
๔๓	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก					
๔๔	๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก					
๔๕	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑					
๔๖	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒					
๔๗	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓					
๔๘	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔					
๔๙	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕					
๕๐	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖					
๕๑	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗					
๕๒	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา					
๕๓	๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา					
๕๔	๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย					
๕๕	๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ					
๕๖	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ					
๕๗	๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทาง					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	พระพุทธศาสนา					
หมวดวิชาเฉพาะ – วิชาเฉพาะด้าน						
- วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๕ รายวิชา						
๕๘	๑๐๑ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์					
๕๙	๑๐๑ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์					
๖๐	๑๐๑ ๔๐๓ พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา					
๖๑	๑๐๑ ๔๐๔ ธรรมประยุกต์					
๖๒	๑๐๑ ๔๐๕ พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์					
วิชาเอก – วิชาบังคับ ๑๒ รายวิชา						
๖๓	๑๐๑ ๓๐๖ หลักพุทธธรรม					
๖๔	๑๐๑ ๓๐๗ พุทธปรัชญาเถรวาท					
๖๕	๑๐๑ ๓๐๘ ธรรมบทศึกษา					
๖๖	๑๐๑ ๓๐๙ วิสุทธิมัคคศึกษา					
๖๗	๑๐๑ ๓๑๐ นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๖๘	๑๐๑ ๓๑๑ พระพุทธศาสนา महाยาน					
๖๙	๑๐๑ ๓๑๒ พระสูตรมหายาน					
๗๐	๑๐๑ ๔๑๓ พุทธศิลปะ					
๗๑	๑๐๑ ๔๑๔ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๗๒	๑๐๑ ๔๑๕ จิตวิทยาในพระไตรปิฎก					
๗๓	๑๐๑ ๔๑๖ ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา					
๗๔	๑๐๑ ๔๑๗ สัมมนาพระพุทธศาสนา					
วิชาเอก – วิชาเลือก ๑๒ รายวิชา						
๗๕	๑๐๑ ๓๑๘ เปรียบเทียบเถรวาทกับมหายาน					
๗๖	๑๐๑ ๓๑๙ ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๗๗	๑๐๑ ๓๒๐ อักษรจารึกในพระไตรปิฎก					
๗๘	๑๐๑ ๓๒๒ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย					
๗๙	๑๐๑ ๓๒๓ พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน					
๘๐	๑๐๑ ๓๒๔ ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา					
๘๑	๑๐๑ ๓๒๕ พุทธธรรมกับสังคมไทย					
๘๒	๑๐๑ ๔๒๗ รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๘๓	๑๐๑ ๔๒๙ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ					
๘๔	๑๐๑ ๔๓๐ พระพุทธศาสนากับสิทธิ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	มนุษยชน					
๘๕	๑๐๑ ๔๓๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน					
๘๖	๑๐๑ ๔๓๗ พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข					
คุณลักษณะของอาจารย์						
๑	อาจารย์มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจในรายวิชาที่สอนตามหลักสูตรนี้					
๒	อาจารย์สามารถวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่					
๓	อาจารย์สามารถบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม					
๔	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาไทย					
๕	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาต่างประเทศ					
๖	อาจารย์สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๗	อาจารย์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
๘	อาจารย์สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๙	อาจารย์มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม					
๑๐	อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตด้านวิชาการและวิชาชีพ					
คุณลักษณะของอาจารย์ (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีคุณวุฒิเหมาะสม					
๒	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีตำแหน่งทางวิชาการเหมาะสม					
๓	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๔	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เวลาที่เพียงพอในการปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๕	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษาอย่างชัดเจนและมีประโยชน์					
ความพร้อมของนิสิต						
๑	นิสิตมีพื้นฐานความรู้เพียงพอในการศึกษาตาม					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	หลักสูตรที่เปิดสอน					
๒	นิสิตมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๓	นิสิตมีความสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนในชั้นเรียน					
๔	นิสิตมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
๕	นิสิตมีนิสัยรักการเรียนรู้และกระตือรือร้นในการศึกษา					
๖	นิสิตมีความประพฤติเรียบร้อย/เหมาะสมกับสมณสาธูป					
๗	นิสิตมีเวลาในการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตร					
๘	นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานิสิต					
๙	นิสิตมีความมั่นใจต่อความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรนี้					
๑๐	นิสิตมีความภาคภูมิใจในการเข้ามาศึกษาตามหลักสูตรนี้					
สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						
๑	ความพอเพียงของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๒	ความเหมาะสมของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๓	ความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์การศึกษา					
๔	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสาร ตำราตามหลักสูตร					
๕	ความทันสมัยของสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในหลักสูตร					
๖	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด					
๗	ความพอเพียงของจำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด					
๘	ความสะดวกและรวดเร็วของการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
๙	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ					
๑๐	การจัดบริการที่จำเป็น เช่น ทุนการศึกษาการบริการอนามัย หอพัก ที่พักผ่อน สถานที่จัดกิจกรรม สถานที่ออกกำลังกาย					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กระบวนการบริหารหลักสูตร						
๑	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร					
๒	มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา					
๓	มีรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา					
๔	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา					
๕	มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว					
๖	อาจารย์ใหม่ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน					
๗	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง					
๘	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี					
๙	ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
๑๐	การบริหารหลักสูตร ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างเหมาะสม					
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น					
๒	มีการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน					
๓	มีการทำวิจัยในชั้นเรียน					
๔	มีการนำผลการวิจัยชั้นเรียนมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน					
๕	มีการจัดการเรียนการสอนที่นำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนิสิต					
๖	มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการบริการ วิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ/หรือ การวิจัย					
๗	มีการเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน					
๘	มีการมอบหมายให้นิสิตทำชิ้นงานที่เหมาะสมกับระยะเวลา					
๙	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นิสิตทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๑๐	มีการตรวจงานที่มอบหมายให้นิสิตทำและแจ้งผลให้นิสิตทราบทุกครั้ง					
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	การจัดการเรียนการสอนสนองต่อความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน					
๒	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๓	การสอนและการศึกษาค้นคว้าเน้นใช้ภาษาอังกฤษ					
๔	การจัดการเรียนการสอนเน้นและส่งเสริมกระบวนการวิจัย					
๕	การจัดการเรียนการสอนเน้นพัฒนาทักษะการคิด					
๖	การส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการ					
๗	การกำกับติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์					
๘	การให้ความรู้และเตรียมความพร้อมในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์					
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้อย่างชัดเจนและแจ้งให้นิสิตทราบ					
๒	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและตรงตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา					
๔	มีการวัดและประเมินผลตามความสามารถของนิสิต โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
๕	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๖	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๗	มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนระหว่างและหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน					
๘	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๙	มีการประกาศผลการเรียนแก่นิสิตในระยะเวลาที่กำหนด					
๑๐	มีคณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลในระดับหลักสูตร					
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
๒	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๓	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๔	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๕	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๖	เกณฑ์การประเมินวิทยานิพนธ์มีความชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๕ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ					
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม					
๑	มีวินัย					
๒	มีความอดทน					
๓	มีความซื่อสัตย์					
๔	เสียสละเพื่อส่วนรวม					
๕	ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
	ด้านความรู้					
๖	ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๗	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
๘	ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในสาขาวิชา					
๙	มีความรู้ในระดับที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล					
๑๐	เข้าใจในงานของตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย					
ด้านทักษะทางปัญญา						
๑๑	ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
๑๒	ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ					
๑๓	ความสามารถในการวางแผนการทำงาน					
๑๔	การตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
๑๕	ความสามารถในการเสนอข้อมูลและแนวคิดเพื่อใช้ในการตัดสินใจ					
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
๑๖	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม					
๑๗	ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน					
๑๘	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
๑๙	รับผิดชอบจัดการงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
๒๐	ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน					
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
๒๑	ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้เหตุผล					
๒๒	ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข					
๒๓	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๔	ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๕	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
อัตลักษณ์บัณฑิต “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อ						

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
พระพุทธศาสนา”						
๒๖	มีสติ ไตร่ตรอง ไม่หลงมัวเมาสิ่งชั่วร้าย					
๒๗	ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและตรงไปตรงมา					
๒๘	มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง					
๒๙	เพื่อแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องมีใครร้องขอ					
๓๐	ฝึกเจริญสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน					
๓๑	ศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้					
๓๒	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างพุทธศาสนิกชนที่ดี					
๓๓	อธิบายให้คนรอบข้างเข้าใจหลักคำสอนพระพุทธศาสนา					
๓๔	ชักชวนให้คนรอบข้างปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา					
๓๕	อธิบายให้คนรอบข้างและสังคมเข้าใจสถานการณ์ที่กระทบต่อพระพุทธศาสนา					
๓๖	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในโอกาสต่างๆ					
๓๗	เป็นผู้นำในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านผลผลิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินนี้เป็นอย่างดี

หมายเลข
แบบประเมิน

แบบประเมินเพื่อการวิจัย
เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

แบบประเมินสำหรับอาจารย์

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

๔. แบบประเมินนี้มี ๕ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

ตอนที่ ๕ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ บรรพชิต คฤหัสถ์
๒. ประสบการณ์การบริหารหลักสูตร ต่ำกว่า ๕ ปี ๕ - ๑๐ ปี ๑๐ ปีขึ้นไป
๓. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
๔. ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไม่มี

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

คำชี้แจง โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา แล้วประเมินรายการต่างๆ ด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๑

เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้อย่างแตกฉาน

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๑

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๒

เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๒

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๓

เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและพัฒนาชีวิตและสังคม

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๓

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านบริบท

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า มุ่งประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิต และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑) โครงสร้างของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาจำนวนหน่วยกิตและเงื่อนไขการจบหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๒	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๓	หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๔	หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๕	พระนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ ๑ ปี หรือนิสิตคฤหัสถ์ปฏิบัติงานบริการสังคม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง มีความเหมาะสมเพียงใด					
๖	การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ปีละ ๑๐ วัน รวม ๔๐ วัน มีความเหมาะสมเพียงใด					
๗	ชื่อหลักสูตรและวุฒิการศึกษาที่จบการศึกษา มีความเหมาะสมเพียงใด					

๒) รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุน การเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
รายวิชาในหลักสูตร						
ความเหมาะสมทั่วไปของรายวิชาในหลักสูตร						
๑	ความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
๒	รายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
๓	รายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย					
๔	มีการจัดลำดับรายวิชาในการเรียนได้เหมาะสม					
ความเหมาะสมเฉพาะรายวิชาในหลักสูตร						
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาบังคับ ๙ รายวิชา						
๕	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม					
๖	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป					
๗	๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา					
๘	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น					
๙	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป					
๑๐	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร					
๑๑	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น					
๑๒	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น					
๑๓	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (ไม่นับหน่วยกิต)					
๑๔	๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย					
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเลือก ๒๒ รายวิชา						
๑๕	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย					
๑๖	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน					
๑๗	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม					
๑๘	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน					
๑๙	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น					
๒๐	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง					
๒๑	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๒	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง					
๒๓	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น					
๒๔	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง					
๒๕	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น					
๒๖	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง					
๒๗	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น					
๒๘	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง					
๒๙	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น					
๓๐	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง					
๓๑	๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม					
๓๒	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย					
๓๓	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม					
๓๔	๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา					
๓๕	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและ ประยุกต์วิทยา					
๓๖	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
หมวดวิชาเฉพาะ - วิชาแกนพระพุทธศาสนา						
๒๐ รายวิชา						
๓๘	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี					
๓๙	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์					
๔๐	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี					
๔๑	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา					
๔๒	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก					
๔๓	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก					
๔๔	๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก					
๔๕	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑					
๔๖	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒					
๔๗	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓					
๔๘	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔					
๔๙	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕					
๕๐	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖					
๕๑	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗					
๕๒	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๕๓	๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา					
๕๔	๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย					
๕๕	๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมเนียมภาคภาษาอังกฤษ					
๕๖	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมเนียมเทศ					
๕๗	๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทาง พระพุทธศาสนา					
หมวดวิชาเฉพาะ – วิชาเฉพาะด้าน - วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๕ รายวิชา						
๕๘	๑๐๑ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์					
๕๙	๑๐๑ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์					
๖๐	๑๐๑ ๔๐๓ พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา					
๖๑	๑๐๑ ๔๐๔ ธรรมประยุกต์					
๖๒	๑๐๑ ๔๐๕ พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์					
วิชาเอก – วิชาบังคับ ๑๒ รายวิชา						
๖๓	๑๐๑ ๓๐๖ หลักพุทธธรรม					
๖๔	๑๐๑ ๓๐๗ พุทธปรัชญาเถรวาท					
๖๕	๑๐๑ ๓๐๘ ธรรมบทศึกษา					
๖๖	๑๐๑ ๓๐๙ วิสุมธัมมศึกษา					
๖๗	๑๐๑ ๓๑๐ นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๖๘	๑๐๑ ๓๑๑ พระพุทธศาสนามหายาน					
๖๙	๑๐๑ ๓๑๒ พระสูตรมหายาน					
๗๐	๑๐๑ ๔๑๓ พุทธศิลปะ					
๗๑	๑๐๑ ๔๑๔ ธรรมเนียมภาคภาษาอังกฤษขั้นสูง					
๗๒	๑๐๑ ๔๑๕ จิตวิทยาในพระไตรปิฎก					
๗๓	๑๐๑ ๔๑๖ ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา					
๗๔	๑๐๑ ๔๑๗ สัมมนาพระพุทธศาสนา					
วิชาเอก – วิชาเลือก ๑๒ รายวิชา						
๗๕	๑๐๑ ๓๑๘ เปรียบเทียบเถรวาทกับ มหายาน					
๗๖	๑๐๑ ๓๑๙ ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๗๗	๑๐๑ ๓๒๐ อักษรจารึกในพระไตรปิฎก					
๗๘	๑๐๑ ๓๒๑ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย					
๗๙	๑๐๑ ๓๒๒ พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๘๐	๑๐๑ ๓๒๔ ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา					
๘๑	๑๐๑ ๓๒๕ พุทธธรรมกับสังคมไทย					
๘๒	๑๐๑ ๔๒๗ รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๘๓	๑๐๑ ๔๒๘ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ					
๘๔	๑๐๑ ๔๓๐ พระพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน					
๘๕	๑๐๑ ๔๓๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน					
๘๖	๑๐๑ ๔๓๗ พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข					
คุณลักษณะของอาจารย์						
๑	อาจารย์มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจในรายวิชาที่สอนตามหลักสูตรนี้					
๒	อาจารย์สามารถวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่					
๓	อาจารย์สามารถบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม					
๔	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาไทย					
๕	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาต่างประเทศ					
๖	อาจารย์สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๗	อาจารย์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
๘	อาจารย์สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๙	อาจารย์มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม					
๑๐	อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตด้านวิชาการและวิชาชีพ					
คุณลักษณะของอาจารย์ (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีคุณวุฒิเหมาะสม					
๒	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีตำแหน่งทางวิชาการเหมาะสม					
๓	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๔	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เวลาที่เพียงพอในการปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๕	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษาอย่างชัดเจนและมีประโยชน์					
ความพร้อมของนิสิต						
๑	นิสิตมีพื้นฐานความรู้เพียงพอในการศึกษาตามหลักสูตรที่เปิดสอน					
๒	นิสิตมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๓	นิสิตมีความสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนในชั้นเรียน					
๔	นิสิตมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
๕	นิสิตมีนิสัยรักการเรียนรู้และกระตือรือร้นในการศึกษา					
๖	นิสิตมีความประพฤติเรียบร้อย/เหมาะสมกับสมณสาธูป					
๗	นิสิตมีเวลาในการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตร					
๘	นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานิสิต					
๙	นิสิตมีความมั่นใจต่อความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรนี้					
๑๐	นิสิตมีความภาคภูมิใจในการเข้ามาศึกษาตามหลักสูตรนี้					
สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						
๑	ความพอเพียงของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๒	ความเหมาะสมของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๓	ความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์การศึกษา					
๔	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสาร ตำราตามหลักสูตร					
๕	ความทันสมัยของสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในหลักสูตร					
๖	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด					
๗	ความพอเพียงของจำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	เชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด					
๘	ความสะดวกและรวดเร็วของการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
๙	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ					
๑๐	การจัดบริการที่จำเป็น เช่น ทุนการศึกษาการบริการอนามัย หอพัก ที่พักผ่อน สถานที่จัดกิจกรรม สถานที่ออกกำลังกาย					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กระบวนการบริหารหลักสูตร						
๑	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร					
๒	มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา					
๓	มีรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ. ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา					
๔	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตาม					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	มาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา					
๕	มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว					
๖	อาจารย์ใหม่ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน					
๗	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง					
๘	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี					
๙	ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
๑๐	การบริหารหลักสูตร ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกัน อย่างเหมาะสม					
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น					
๒	มีการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน					
๓	มีการทำวิจัยในชั้นเรียน					
๔	มีการนำผลการวิจัยชั้นเรียนมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน					
๕	มีการจัดการเรียนการสอนที่นำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนิสิต					
๖	มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการบริการ วิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ/หรือ การวิจัย					
๗	มีการเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๘	มีการมอบหมายให้นิสิตทำชิ้นงานที่เหมาะสมกับระยะเวลา					
๙	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นิสิตทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๑๐	มีการตรวจงานที่มอบหมายให้นิสิตทำและแจ้งผลให้นิสิตทราบทุกครั้ง					
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	การจัดการเรียนการสอนสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
๒	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน					
๓	การสอนและการศึกษาค้นคว้าเน้นใช้ภาษาอังกฤษ					
๔	การจัดการเรียนการสอนเน้นและส่งเสริมกระบวนการวิจัย					
๕	การจัดการเรียนการสอนเน้นพัฒนาทักษะการคิด					
๖	การส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการ					
๗	การกำกับติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์					
๘	การให้ความรู้และเตรียมความพร้อมในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์					
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้อย่างชัดเจนและแจ้งให้นิสิตทราบ					
๒	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและตรงตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา					
๔	มีการวัดและประเมินผลตามความสามารถของนิสิต โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
๕	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๖	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๗	มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งก่อน					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ระหว่างและหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน					
๘	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๙	มีการประกาศผลการเรียนแก่นักเรียนในระยะเวลาที่กำหนด					
๑๐	มีคณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลในระดับหลักสูตร					
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
๒	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์					
๔	มีกระบวนการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๕	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๖	เกณฑ์การประเมินวิทยานิพนธ์มีความชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๕ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ						
ด้านคุณธรรมจริยธรรม						
๑	มีวินัย					
๒	มีความอดทน					
๓	มีความซื่อสัตย์					
๔	เสียสละเพื่อส่วนรวม					
๕	ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
ด้านความรู้						
๖	ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ					
๗	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
๘	ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในสาขาวิชา					
๙	มีความรู้ในระดับที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล					
๑๐	เข้าใจในงานของตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย					
ด้านทักษะทางปัญญา						
๑๑	ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
๑๒	ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ					
๑๓	ความสามารถในการวางแผนการทำงาน					
๑๔	การตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
๑๕	ความสามารถในการเสนอข้อมูลและแนวคิดเพื่อใช้ในการตัดสินใจ					
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
๑๖	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม					
๑๗	ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน					
๑๘	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑๙	รับผิดชอบจัดการงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
๒๐	ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน					
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
๒๑	ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้เหตุผล					
๒๒	ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข					
๒๓	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๔	ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๕	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
อัตลักษณ์บัณฑิต “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา”						
๒๖	มีสติ ไตร่ตรอง ไม่หลงมัวเมาสิ่งชั่วร้าย					
๒๗	ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและตรงไปตรงมา					
๒๘	มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง					
๒๙	เพื่อแม่แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องมีใครร้องขอ					
๓๐	ฝึกเจริญสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน					
๓๑	ศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้					
๓๒	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างพุทธศาสนิกชนที่ดี					
๓๓	อธิบายให้คนรอบข้างเข้าใจหลักคำสอนพระพุทธศาสนา					
๓๔	ชักชวนให้คนรอบข้างปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา					
๓๕	อธิบายให้คนรอบข้างและสังคมเข้าใจสถานการณ์ที่กระทบต่อพระพุทธศาสนา					
๓๖	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในโอกาสต่างๆ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๓๗	เป็นผู้นำในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านผลผลิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินนี้อย่างดียิ่ง

หมายเลข แบบประเมิน

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

แบบประเมินสำหรับนิสิต

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในอนาคตต่อไป

๔. แบบประเมินนี้มี ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ บรรพชิต คฤหัสถ์

๒. เพศ ชาย หญิง

๓. อายุ ต่ำกว่า ๑๗ ปี ๑๗ - ๒๐ ปี ๒๑ - ๔๐ ปี ๔๐ ปีขึ้นไป

๔. สถานะการประกอบอาชีพ มีอาชีพ (ระบุ)..... ไม่มีอาชีพ

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

คำชี้แจง โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา แล้วประเมินรายการต่างๆ ด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๑

เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้อย่างแตกฉาน

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๑

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๒

เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๒

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๓

เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและพัฒนาชีวิตและสังคม

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๓

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านบริบท

.....

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า มุ่งประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิต และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑) โครงสร้างของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาจำนวนหน่วยกิตและเงื่อนไขการจบหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๒	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๓	หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๔	หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๕	พระนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ ๑ ปี หรือนิสิตคฤหัสถ์ปฏิบัติงานบริการสังคม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง มีความเหมาะสมเพียงใด					
๖	การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ปีละ ๑๐ วัน รวม ๔๐ วัน มีความเหมาะสมเพียงใด					
๗	ชื่อหลักสูตรและวุฒิการศึกษาที่จบการศึกษา มีความเหมาะสมเพียงใด					

๒) รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
รายวิชาในหลักสูตร						
ความเหมาะสมทั่วไปของรายวิชาในหลักสูตร						
๑	ความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
๒	รายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
๓	รายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย					
๔	มีการจัดลำดับรายวิชาในการเรียนได้เหมาะสม					
ความเหมาะสมเฉพาะรายวิชาในหลักสูตร						
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาบังคับ ๙ รายวิชา						
๕	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม					
๖	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป					
๗	๐๐๐ ๑๐๗ เทคโนโลยีการศึกษาระดับอุดมศึกษา					
๘	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น					
๙	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป					
๑๐	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร					
๑๑	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น					
๑๒	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น					
๑๓	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (ไม่นับหน่วยกิต)					
๑๔	๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย					
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเลือก ๒๒ รายวิชา						
๑๕	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย					
๑๖	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน					
๑๗	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม					
๑๘	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน					
๑๙	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น					
๒๐	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๒๑	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น					
๒๒	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตชั้นสูง					
๒๓	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น					
๒๔	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยชั้นสูง					
๒๕	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น					
๒๖	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนชั้นสูง					
๒๗	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๘	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง					
๒๙	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น					
๓๐	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง					
๓๑	๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม					
๓๒	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย					
๓๓	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม					
๓๔	๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา					
๓๕	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและ ประยุกต์วิทยา					
๓๖	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
หมวดวิชาเฉพาะ - วิชาแกนพระพุทธศาสนา						
๒๐ รายวิชา						
๓๘	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี					
๓๙	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์					
๔๐	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี					
๔๑	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา					
๔๒	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก					
๔๓	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก					
๔๔	๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก					
๔๕	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑					
๔๖	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒					
๔๗	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓					
๔๘	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔					
๔๙	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕					
๕๐	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖					
๕๑	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗					
๕๒	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา					
๕๓	๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา					
๕๔	๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย					
๕๕	๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ					
๕๖	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ					
๕๗	๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทาง					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	พระพุทธศาสนา					
หมวดวิชาเฉพาะ – วิชาเฉพาะด้าน						
- วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๕ รายวิชา						
๕๘	๑๐๑ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์					
๕๙	๑๐๑ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์					
๖๐	๑๐๑ ๔๐๓ พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา					
๖๑	๑๐๑ ๔๐๔ ธรรมประยุกต์					
๖๒	๑๐๑ ๔๐๕ พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์					
วิชาเอก – วิชาบังคับ ๑๒ รายวิชา						
๖๓	๑๐๑ ๓๐๖ หลักพุทธธรรม					
๖๔	๑๐๑ ๓๐๗ พุทธปรัชญาเถรวาท					
๖๕	๑๐๑ ๓๐๘ ธรรมบทศึกษา					
๖๖	๑๐๑ ๓๐๙ วิสุทธิมัคคศึกษา					
๖๗	๑๐๑ ๓๑๐ นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๖๘	๑๐๑ ๓๑๑ พระพุทธศาสนา महाยาน					
๖๙	๑๐๑ ๓๑๒ พระสูตรมหายาน					
๗๐	๑๐๑ ๔๑๓ พุทธศิลปะ					
๗๑	๑๐๑ ๔๑๔ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๗๒	๑๐๑ ๔๑๕ จิตวิทยาในพระไตรปิฎก					
๗๓	๑๐๑ ๔๑๖ ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา					
๗๔	๑๐๑ ๔๑๗ สัมมนาพระพุทธศาสนา					
วิชาเอก – วิชาเลือก ๑๒ รายวิชา						
๗๕	๑๐๑ ๓๑๘ เปรียบเทียบเถรวาทกับมหายาน					
๗๖	๑๐๑ ๓๑๙ ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๗๗	๑๐๑ ๓๒๐ อักษรจารึกในพระไตรปิฎก					
๗๘	๑๐๑ ๓๒๒ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย					
๗๙	๑๐๑ ๓๒๓ พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน					
๘๐	๑๐๑ ๓๒๔ ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา					
๘๑	๑๐๑ ๓๒๕ พุทธธรรมกับสังคมไทย					
๘๒	๑๐๑ ๔๒๗ รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๘๓	๑๐๑ ๔๒๙ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ					
๘๔	๑๐๑ ๔๓๐ พระพุทธศาสนากับสิทธิ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	มนุษยชน					
๘๕	๑๐๑ ๔๓๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน					
๘๖	๑๐๑ ๔๓๗ พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข					
คุณลักษณะของอาจารย์						
๑	อาจารย์มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจในรายวิชาที่สอนตามหลักสูตรนี้					
๒	อาจารย์สามารถวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่					
๓	อาจารย์สามารถบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม					
๔	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาไทย					
๕	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาต่างประเทศ					
๖	อาจารย์สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๗	อาจารย์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
๘	อาจารย์สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๙	อาจารย์มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม					
๑๐	อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตด้านวิชาการและวิชาชีพ					
คุณลักษณะของอาจารย์ (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีคุณวุฒิเหมาะสม					
๒	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีตำแหน่งทางวิชาการเหมาะสม					
๓	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๔	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เวลาที่เพียงพอในการปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๕	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษาอย่างชัดเจนและมีประโยชน์					
ความพร้อมของนิสิต						
๑	นิสิตมีพื้นฐานความรู้เพียงพอในการศึกษาตาม					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	หลักสูตรที่เปิดสอน					
๒	นิสิตมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๓	นิสิตมีความสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนในชั้นเรียน					
๔	นิสิตมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
๕	นิสิตมีนิสัยรักการเรียนรู้และกระตือรือร้นในการศึกษา					
๖	นิสิตมีความประพฤติเรียบร้อย/เหมาะสมกับสมณสาธูป					
๗	นิสิตมีเวลาในการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตร					
๘	นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานิสิต					
๙	นิสิตมีความมั่นใจต่อความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรนี้					
๑๐	นิสิตมีความภาคภูมิใจในการเข้ามาศึกษาตามหลักสูตรนี้					
สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						
๑	ความพอเพียงของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๒	ความเหมาะสมของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๓	ความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์การศึกษา					
๔	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสาร ตำราตามหลักสูตร					
๕	ความทันสมัยของสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในหลักสูตร					
๖	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด					
๗	ความพอเพียงของจำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด					
๘	ความสะดวกและรวดเร็วของการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
๙	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ					
๑๐	การจัดบริการที่จำเป็น เช่น ทุนการศึกษาการบริการอนามัย หอพัก ที่พักผ่อน สถานที่จัดกิจกรรม สถานที่ออกกำลังกาย					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)					
๑	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น					
๒	มีการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน					
๓	มีการทำวิจัยในชั้นเรียน					
๔	มีการนำผลการวิจัยชั้นเรียนมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน					
๕	มีการจัดการเรียนการสอนที่นำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนิสิต					
๖	มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ/หรือ การวิจัย					
๗	มีการเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน					
๘	มีการมอบหมายให้นิสิตทำชิ้นงานที่เหมาะสมกับระยะเวลา					
๙	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นิสิตทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๑๐	มีการตรวจงานที่มอบหมายให้นิสิตทำและแจ้งผลให้นิสิตทราบทุกครั้ง					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	การจัดการเรียนการสอนสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
๒	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน					
๓	การสอนและการศึกษาค้นคว้าเน้นใช้ภาษาอังกฤษ					
๔	การจัดการเรียนการสอนเน้นและส่งเสริมกระบวนการวิจัย					
๕	การจัดการเรียนการสอนเน้นพัฒนาทักษะการคิด					
๖	การส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการ					
๗	การกำกับติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์					
๘	การให้ความรู้และเตรียมความพร้อมในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์					
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้อย่างชัดเจนและแจ้งให้นิสิตทราบ					
๒	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและตรงตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา					
๔	มีการวัดและประเมินผลตามความสามารถของนิสิตโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
๕	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๖	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๗	มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนระหว่างและหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน					
๘	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๙	มีการประกาศผลการเรียนแก่นิสิตในระยะเวลาที่กำหนด					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑๐	มีคณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลในระดับหลักสูตร					
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
๒	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๔	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๕	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๖	เกณฑ์การประเมินวิทยานิพนธ์มีความชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินนี้อย่างดียิ่ง

หมายเลข แบบประเมิน

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

แบบประเมินสำหรับผู้ใช้บัณฑิต

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

๔. แบบประเมินนี้มี ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ บรรพชิต คฤหัสถ์

๒. ประสบการณ์การใช้บัณฑิตในหลักสูตร

ต่ำกว่า ๕ ปี ๕ - ๑๐ ปี ๑๐ ปีขึ้นไป

๓. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

๔. ตำแหน่งในหน่วยงานที่ใช้บัณฑิต.....

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ					
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม					
๑	มีวินัย					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒	มีความอดทน					
๓	มีความซื่อสัตย์					
๔	เสียสละเพื่อส่วนรวม					
๕	ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
ด้านความรู้						
๖	ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ					
๗	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
๘	ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในสาขาวิชา					
๙	มีความรู้ในระดับที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล					
๑๐	เข้าใจในงานของตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย					
ด้านทักษะทางปัญญา						
๑๑	ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
๑๒	ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ					
๑๓	ความสามารถในการวางแผนการทำงาน					
๑๔	การตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
๑๕	ความสามารถในการเสนอข้อมูลและแนวคิดเพื่อใช้ในการตัดสินใจ					
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
๑๖	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม					
๑๗	ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน					
๑๘	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
๑๙	รับผิดชอบจัดการงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
๒๐	ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน					
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
๒๑	ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้เหตุผล					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๒	ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข					
๒๓	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๔	ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๕	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
อัตลักษณ์บัณฑิต “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา”						
๒๖	มีสติ ไตร่ตรอง ไม่หลงมัวเมาสิ่งชั่วร้าย					
๒๗	ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและตรงไปตรงมา					
๒๘	มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง					
๒๙	เผื่อแผ่แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องมีใครร้องขอ					
๓๐	ฝึกเจริญสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน					
๓๑	ศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้					
๓๒	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างพุทธศาสนิกชนที่ดี					
๓๓	อธิบายให้คนรอบข้างเข้าใจหลักคำสอนพระพุทธศาสนา					
๓๔	ชักชวนให้คนรอบข้างปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา					
๓๕	อธิบายให้คนรอบข้างและสังคมเข้าใจสถานการณ์ที่กระทบต่อพระพุทธศาสนา					
๓๖	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในโอกาสต่างๆ					
๓๗	เป็นผู้นำในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านผลผลิต

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินนี้เป็นอย่างดี

๒.๕ คณะกรรมการเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ๓ ชุด คือ (๑) คณะกรรมการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (๒) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือและให้คำปรึกษาในการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และ (๓) คณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑) คณะกรรมการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมีคำสั่งที่ ๕๒๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๖ และคำสั่งที่ ๖๕๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส รศ.ดร.	ประธานกรรมการ
(๒) พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร ดร.	กรรมการ
(๓) พระมหานพดล ปุณฺณสุวฑฺฒโก	กรรมการ
(๔) พระครูสังฆรักษ์กิตติพงษ์ สิริวิฑฺฒโน ผศ.	กรรมการ
(๕) พระมหาบุญเลิศ อินทปญฺโญ รศ.	กรรมการ
(๖) ดร.ประพันธ์ ศุภษร	กรรมการ
(๗) หัวหน้าภาควิชาพระพุทธศาสนา	กรรมการ
(๘) หัวหน้าภาควิชาศาสนาและปรัชญา	กรรมการ
(๙) หัวหน้าภาควิชาบาลีและสันสกฤต	กรรมการ
(๑๐) หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	กรรมการ
(๑๑) หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน	กรรมการ
(๑๒) หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา	กรรมการ
(๑๓) หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยา	กรรมการ
(๑๔) หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย	กรรมการ
(๑๕) หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ	กรรมการ
(๑๖) หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์	กรรมการ
(๑๗) หัวหน้าภาควิชาเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
(๑๘) หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	กรรมการ
(๑๙) รศ.สมบุญ บุญฤทธิ์	กรรมการ
(๒๐) ผศ.ดร.สุพรต บุญอ่อน	กรรมการ
(๒๑) นายบุญหนา จิมานัง	กรรมการ
(๒๒) นางไฉไลฤดี ยวนะศิริ	กรรมการ
(๒๓) พระมหาสุทัศน์ ดิสสรวาที	กรรมการและเลขานุการ

(๒๔) พระสุทิน เขมวีสัย กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ

(๒๕) นายสินชัย วงษ์จำนงค์ กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ

(๒๖) นางสาวปฎิธรรม สำเนียง กรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ

คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดรูปแบบ เกณฑ์และวิธีการในการประเมินหลักสูตร

(๒) ประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต พุทธศาสตรมหาบัณฑิต และพุทธศาสตรดุษฎี

บัณฑิต

(๓) เสนอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

(๔) ส่งเสริมสนับสนุนและกำกับติดตาม ให้ส่วนจัดการศึกษาดำเนินการประเมินหลักสูตร

(๕) รายงานสรุปผลการประเมินหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ใน

การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

๒) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือและให้คำปรึกษาในการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมีคำสั่งที่ ๕๙๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือและให้คำปรึกษาในการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) พระศรีคัมภีร์ญาณ รศ.ดร. ประธานกรรมการ

(๒) รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ กรรมการ

(๓) พระครูสังฆรักษ์กิตติพงษ์ สิริวิฑฒโน ผศ. กรรมการ

(๔) ผศ.ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๕) ดร.ดิเรก สุวรรณเศียร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบรูปแบบ เกณฑ์ วิธีการ รวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร

(๒) ให้คำปรึกษาในการประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต พุทธศาสตรมหาบัณฑิต

และพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

๓) คณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมีคำสั่งที่ ๑๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) พระมหาสุทัศน์ ติสสรวาที ประธานอนุกรรมการ

(๒) พระครูสังฆรักษ์กิตติพงษ์ สิริวิฑฒโน ผศ. รองประธานอนุกรรมการ

(๓) พระสุทิน เขมวีสัย อนุกรรมการ

(๔) นายพลวัฒน์ ชุ่มสุข

อนุกรรมการ

(๕) นายพิธิบูลย์ กาญจนพิพิธ

อนุกรรมการ

(๖) นายธีร์ พุ่มทับทิม

อนุกรรมการ

(๗) นางสาวปฏิธรรม สำเนียง

อนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการชุดนี้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดทำคู่มือและรายงานผลการประเมินหลักสูตร

(๒) ส่งเสริมสนับสนุนและกำกับติดตาม ให้ส่วนจัดการศึกษาดำเนินการประเมินหลักสูตร

(๓) รายงานสรุปผลการประเมินหลักสูตรต่อคณะกรรมการประเมินหลักสูตรเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

บทที่ ๓

บทบาทของส่วนงานและผู้บริหารในการประเมินหลักสูตร

๓.๑ บทบาทของส่วนงาน

๓.๑.๑ บทบาทของคณะ บัณฑิตวิทยาลัยและภาควิชา

- ๑) เสนออธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของคณะและบัณฑิตวิทยาลัย
- ๒) วางแผนการประเมินหลักสูตรในสังกัด
- ๓) คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิหลักสูตรละ ๕ ท่าน เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตร ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ๓ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องเฉพาะสาขา ๒ ท่าน
- ๔) แจกแบบประเมินหลักสูตรที่กำหนดในคู่มือประเมินหลักสูตรแก่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ นิสิตและผู้ใช้บัณฑิต
- ๕) จัดทำรายงานความก้าวหน้าการวิจัยประเมินหลักสูตรแต่ละหลักสูตรในสังกัด
- ๖) จัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับสมบูรณ์แต่ละหลักสูตรที่เปิดสอนในคณะ
- ๗) ส่งเคราะห์รายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรของทุกส่วนงานที่นำหลักสูตรของคณะไปเปิดสอน เป็นภาพรวมรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฯ ละ ๑ เล่ม
- ๘) ร่วมกับกองวิชาการจัดกิจกรรมสานเสวนาการประเมินหลักสูตร

๓.๑.๒ บทบาทของวิทยาลัยสงฆ์และสาขาวิชา

- ๑) วิทยาลัยสงฆ์ในวิทยาเขตเสนอรองอธิการบดีวิทยาเขตแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของวิทยาลัยสงฆ์
- ๒) วิทยาลัยสงฆ์นอกวิทยาเขตเสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของวิทยาลัยสงฆ์
- ๓) วางแผนการประเมินหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยสงฆ์
- ๔) คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิหลักสูตรละ ๕ ท่าน เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตร ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ๓ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องเฉพาะสาขา ๒ ท่าน
- ๕) แจกแบบประเมินหลักสูตรที่กำหนดในคู่มือประเมินหลักสูตรแก่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ นิสิตและผู้ใช้บัณฑิต
- ๖) จัดทำรายงานความก้าวหน้าการวิจัยประเมินหลักสูตร ทุกหลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยสงฆ์ แยกเป็นรายหลักสูตร นำส่งคณะต้นสังกัดหลักสูตรและกองวิชาการ
- ๗) จัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ ทุกหลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยสงฆ์ แยกเป็นรายหลักสูตร นำส่งคณะต้นสังกัดหลักสูตรและกองวิชาการ

๓.๑.๓ บทบาทของโครงการขยายห้องเรียนและหน่วยวิทยบริการ

- ๑) เสนอคณบดี หรือรองอธิการบดีวิทยาเขต หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดในส่วนงานต้นสังกัด แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของโครงการขยายห้องเรียน/หน่วยวิทยบริการ

๒) วางแผนการประเมินหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในโครงการขยายห้องเรียน/หน่วยวิทยบริการ

๓) คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิหลักสูตรละ ๕ ท่าน เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตร ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ๓ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ๒ ท่าน

๔) แจกแบบประเมินหลักสูตรที่กำหนดในคู่มือประเมินหลักสูตรแก่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ นิสิตและผู้ใช้บัณฑิต

๕) จัดทำรายงานความก้าวหน้าการวิจัยประเมินหลักสูตร ทุกหลักสูตรที่เปิดสอนในโครงการขยายห้องเรียน/หน่วยวิทยบริการแยกเป็นรายหลักสูตร นำส่งคณะต้นสังกัดหลักสูตรและกองวิชาการ

๖) จัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ ทุกหลักสูตรที่เปิดสอนในโครงการขยายห้องเรียน/หน่วยวิทยบริการ แยกเป็นรายหลักสูตร นำส่งคณะต้นสังกัดหลักสูตรและกองวิชาการ

๓.๑.๔ บทบาทของกองวิชาการ

๑) เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัย

๒) จัดทำคู่มือการประเมินหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพิมพ์เผยแพร่ และชี้แจงการใช้คู่มือ แก่ทุกส่วนงานจัดการศึกษา

๓) รวบรวมรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประเมินหลักสูตรของทุกส่วนจัดการศึกษา

๔) ประสานงานการประชุมคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย เพื่อตรวจและรับรองรายงานความก้าวหน้างานวิจัย

๕) ประสานงานคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประเมินหลักสูตรต่อสภาวิชาการ

๖) ร่วมกับคณะจัดกิจกรรมสานเสวนาการประเมินหลักสูตร

๗) ร่วมกับคณะสังเคราะห์ภาพรวมเป็นรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรของทุกหลักสูตร

๘) จัดทำฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

๓.๒ บทบาทของผู้บริหาร

๓.๒.๑ รองอธิการบดีวิทยาเขตและคณบดี

๑) สนับสนุน ส่งเสริมการวิจัยประเมินหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนทุกหลักสูตรของส่วนงานในสังกัด

๒) มอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการวิจัยประเมินหลักสูตรตามภารกิจและเป็นไปตามคู่มือการประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

๓) กำกับติดตามการวิจัยประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ให้เป็นตามระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓.๒.๒ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์

๑) ศึกษาคู่มือประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

๒) เป็นประธานกรรมการในคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของวิทยาลัยสงฆ์

- ๓) เสนอรองอธิการบดีวิทยาเขตแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรของวิทยาลัยสงฆ์
- ๔) ประชุมคณะกรรมการประเมินหลักสูตร เพื่อวางแผนวิจัยประเมินหลักสูตร
- ๕) ดำเนินงานวิจัยประเมินหลักสูตร ให้เป็นไปตามคู่มือประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
- ๖) มอบหมายและกำกับติดตามหัวหน้าสาขาวิชาและอาจารย์ประจำหลักสูตรดำเนินการวิจัยประเมินหลักสูตรตามระยะเวลาที่กำหนด

๓.๒.๓ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าสาขาวิชาและหัวหน้าฝ่ายวางแผนและวิชาการ

- ๑) ศึกษาคู่มือประเมินหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
- ๒) คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิหลักสูตรละ ๕ ท่าน เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตร ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ๓ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ๒ ท่าน
- ๓) แจกแบบประเมินหลักสูตรที่กำหนดในคู่มือประเมินหลักสูตรแก่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ นิสิตและผู้ใช้บัณฑิต
- ๔) ประสานงานจัดทำรายงานความก้าวหน้างานวิจัยประเมินหลักสูตรและรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ ๔

รูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร

มหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร เพื่อให้การจัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรของแต่ละส่วนงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยรายงานการวิจัย แบ่งเป็น ๕ บท ดังนี้

- บทที่ ๑ บทนำ
- บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย
- บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๔.๑ การเขียนรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้จัดทำร่างรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร เพื่อให้ทุกส่วนงานจัดการศึกษานำไปใช้เป็นแบบในการจัดทำรายงานการวิจัยประเมินหลักสูตรที่จัดการศึกษาในส่วนงานของตน โดยปรับเปลี่ยนข้อมูลเฉพาะหลักสูตร ดังนี้

๑) บทที่ ๑ บทนำ

ปรับเปลี่ยนชื่อส่วนจัดการศึกษา ชื่อหลักสูตร และเพิ่มเติมข้อมูลจำนวนกลุ่มประชากรของหลักสูตร คือ ผู้บริหาร อาจารย์ นิสิตและผู้ใช้บัณฑิต

๒) บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรับเปลี่ยนชื่อส่วนจัดการศึกษา ชื่อหลักสูตร และเนื้อหาหลักสูตรในข้อ ๒.๕ ตามที่ระบุใน มคอ.๒ ของหลักสูตร

๓) บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

ปรับเปลี่ยนชื่อส่วนจัดการศึกษา ชื่อหลักสูตร และเพิ่มเติมข้อมูลจำนวนกลุ่มประชากรของหลักสูตร คือ ผู้บริหาร อาจารย์ นิสิตและผู้ใช้บัณฑิต

๔) บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ปรับเปลี่ยนชื่อส่วนจัดการศึกษา ชื่อหลักสูตร วัตถุประสงค์และรายวิชาในหลักสูตร พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางและรูปแบบที่กำหนด

สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ปรับข้อความในตารางให้สอดคล้องกับแบบประเมินระดับบัณฑิตศึกษาและจัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามรูปแบบที่กำหนด

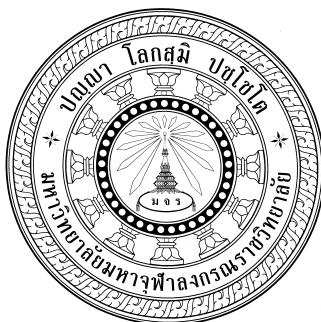
๕) บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานข้อมูลตามประเด็นหัวข้อที่กำหนด

๔.๒ (ร่าง) รายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรจัดทำ (ร่าง) รายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร โดยใช้ตัวอย่างหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ซึ่งจัดการเรียนการสอน ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

(ร่าง) รายงานการวิจัยประเมินหลักสูตร

รายงานการวิจัย

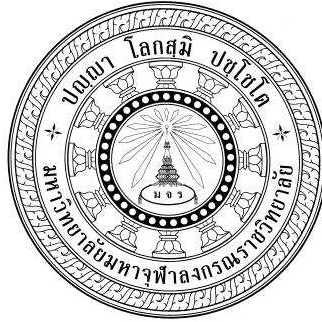
เรื่อง

การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

โดย

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรวิทยาเขตแพร่

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
พ.ศ.๒๕๕๘

Research Report

An Evaluation for Bachelor of Arts Programme in Buddhism
(revised 2012)

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus

By

Programme Evaluation Committee of Phrae Campus

Mahachulalongkomrajavidyalaya University

Phrae Campus

B.E.2558

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก-ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค-ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ช-ซ

บทที่ ๑ บทนำ

- ๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- ๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย
- ๑.๓ ขอบเขตการวิจัย
 - ๑.๓.๑ ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มประชากร
 - ๑.๓.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - ๑.๓.๓ ขอบเขตด้านระยะเวลา
- ๑.๔ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
- ๑.๕ ประโยชน์ที่ได้รับ

บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ๒.๑ ความหมายของหลักสูตร
- ๒.๒ องค์ประกอบของหลักสูตร
- ๒.๓ การพัฒนาหลักสูตร
- ๒.๔ การประเมินหลักสูตร
- ๒.๕ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕
- ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

- ๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มประชากร
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน
- ๔.๒ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านบริบท
- ๔.๓ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า
- ๔.๔ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านกระบวนการ
- ๔.๕ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านผลผลิต
- ๔.๖ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผล

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม**ภาคผนวก**

ภาคผนวก ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรวิทยาเขตแพร่

ภาคผนวก ๒ หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบริบทหลักสูตร

ภาคผนวก ๓ แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ๔ แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร

ภาคผนวก ๕ แบบประเมินหลักสูตรสำหรับอาจารย์

ภาคผนวก ๖ แบบประเมินหลักสูตรสำหรับนิสิต

ภาคผนวก ๗ แบบประเมินหลักสูตรสำหรับผู้ใช้บัณฑิต

กิตติกรรมประกาศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรวิทยาเขตแพร่
วัน...../เดือน...../ปี.....

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ มุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล^๑ หลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาทุกระดับ ทำให้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษา

ดังนั้น เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้อง เป็นไปตามความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๔๘ ไว้ โดยให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก ๕ ปี^๒

ในปี พ.ศ.๒๕๕๒ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่างๆ ให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ การผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร โดยมีตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและเกณฑ์การประเมิน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิตามระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ

การพัฒนาหลักสูตรต้องมีการประเมินหลักสูตรก่อน^๓ เพราะส่วนงานจัดการศึกษาจะได้รับรู้ถึงคุณค่าของหลักสูตร ผลที่ได้จากการดำเนินการหลักสูตร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งในการตัดสินใจเพื่อการพัฒนาปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร อันจะนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร ทั้งนี้ โดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่างๆ ของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

^๑ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก, (๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๒), หน้า ๒.

^๒ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๘, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๓๙ ง, (๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘), หน้า ๑๓.

^๓ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๒๕ ง, (๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒), หน้า ๑๙.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จัดอยู่ในประเภทเฉพาะทางที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี (ค ๒) มีการจัดการเรียนการสอนทั่วประเทศ ประกอบด้วย คณะ ๕ แห่ง วิทยาเขต ๑๐ แห่ง วิทยาลัยสงฆ์ ๑๒ แห่ง โครงการขยายห้องเรียน ๔ แห่ง และหน่วยวิทยบริการ ๑๙ แห่ง รวมทั้งสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ๑ แห่ง และต่างประเทศ ๒ แห่ง ทุกแห่งใช้หลักสูตรของมหาวิทยาลัยในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ หลักสูตรปรับปรุงและจัดทำใหม่ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ จัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา ๒๕๕๕ จะครบ ๕ ปี ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ ดังนั้น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยจึงจัดให้มีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบในรูปแบบของการวิจัย เพื่อนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จัดการศึกษาหลักสูตร พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา เป็นหลักสูตรปรับปรุงตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ จะครบวงจรของการพัฒนาหลักสูตรระยะ ๕ ปี ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ ดังนั้น คณะกรรมการประเมินหลักสูตรวิทยาเขตแพร่ จึงดำเนินการประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ เพื่อศึกษาความเหมาะสม ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน โดยจะดำเนินการประเมินใน ๔ ด้าน คือ การประเมินบริบทหลักสูตร การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลลัพธ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการบริหารจัดการและกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้ดียิ่งขึ้นและเป็นที่ยอมรับของสังคม

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านประชากร

๑) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ ท่าน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒ ท่าน เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร มีประสบการณ์ในการประเมินหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือมีคุณวุฒิทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องในการประเมินหลักสูตร ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท หรือมีตำแหน่งทางวิชาการจากผลงานทางวิชาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ ท่าน เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ หรือมีประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๒) ผู้บริหาร ได้แก่ คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าสาขาวิชา ผู้อำนวยการหลักสูตร จำนวน.....รูป/คน ศึกษาจากกลุ่มประชากร

๓) อาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ที่เริ่มจัดการเรียนการสอน ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ – ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ทุกรายวิชา จำนวน.....รูป/คน ศึกษาจากกลุ่มประชากร

๔) นิสิต ได้แก่ นิสิตในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ที่เริ่มเข้ารับการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๕๕ (ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นนิสิตชั้นปีที่ ๔) จำนวน.....รูป/คน ศึกษาจากกลุ่มประชากร

๕) ผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ที่เริ่มจัดการเรียนการสอน ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จำนวน.....รูป/คน ศึกษาจากกลุ่มประชากร

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑) ด้านบริบท มุ่งประเมินความสัมพันธ์สอดคล้องหลักสูตรในประเด็น

(๑) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธาน/วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย

(๒) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของคณะ/ส่วนจัดการศึกษา

(๓) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของประเทศ

(๔) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่น

(๕) ความทันสมัยและประโยชน์ของหลักสูตร

(๖) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตร

(๗) ความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา

๒) ด้านปัจจัยนำเข้า มุ่งประเมินความเหมาะสมของ โครงสร้างของหลักสูตร รายวิชา ในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิต สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๓) ด้านกระบวนการ มุ่งประเมินความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

๔) ด้านผลผลิต มุ่งประเมินประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต โดยพิจารณาจากอัตลักษณ์บัณฑิต และผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ๕ ด้าน คือ (๑) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (๒) ด้านความรู้ (๓) ด้านทักษะทางปัญญา (๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ในครั้งนี้ แบ่งระยะเวลาในการดำเนินการออกเป็น ๒ ระยะดังนี้

ระยะที่ ๑ ดำเนินการในปีการศึกษา ๒๕๕๘

ระยะที่ ๒ ดำเนินการในปีการศึกษา ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐

๑.๔ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

๑.๔.๑ **หลักสูตร** หมายถึง หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๑.๔.๒ **การประเมินหลักสูตรด้านบริบท** หมายถึง การประเมินความสัมพันธ์สอดคล้องในประเด็น

- ๑) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธาน/วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย
- ๒) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของคณะ/ส่วนจัดการศึกษา
- ๓) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของประเทศ
- ๔) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่น
- ๕) ความทันสมัยและประโยชน์ของหลักสูตร
- ๖) ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์หลักสูตร
- ๗) ความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา

๑.๔.๓ **การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า** หมายถึง การประเมินประเมินความเหมาะสมของ โครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิต สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑.๔.๔ **การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ** หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

๑.๔.๕ **การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต** หมายถึง การประเมินประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต โดยพิจารณาจากอัตลักษณ์บัณฑิต และผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ๕ ด้าน คือ (๑) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (๒) ด้านความรู้ (๓) ด้านทักษะทางปัญญา (๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๕ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ทราบผลการดำเนินงานหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ในด้าน บริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

๑.๕.๒ ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๑.๕.๓ มหาวิทยาลัยได้ข้อมูลในการปรับปรุง หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ที่ครอบคลุมทุกส่วนจัดการศึกษา

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ คณะผู้วิจัยได้ตรวจเอกสารเพื่อประมวลแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิด เพื่อใช้เป็นแนวทางการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ความหมายของหลักสูตร

๒.๒ องค์ประกอบของหลักสูตร

๒.๓ การพัฒนาหลักสูตร

๒.๔ การประเมินหลักสูตร

๒.๕ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ ความหมายของหลักสูตร

นักวิชาการทางการศึกษาไทยหลายท่าน อาทิ อ่าง บัวศรี^๕ ให้ทัศนะว่า “ตามแนวความคิดใหม่ หลักสูตรหมายถึงประสบการณ์ทางการศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการฝึกฝนอบรมด้านต่างๆ อย่างดีที่สุดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของตนอย่างมีความสุข สามารถประกอบอาชีพได้ตามความปรารถนา” สิริพร บุญญานันต์^๕ ให้ความหมายว่า “หลักสูตรหมายถึงมวลประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หลักสูตรเป็นทั้งส่วนที่เป็นข้อกำหนดรายการสอนและส่วนที่เป็นกระบวนการทั้งปวง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามข้อกำหนดนั้น”

จากการให้ความหมายของหลักสูตรที่แตกต่างกันนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด^๖ จึงได้จัดกลุ่มความหมายของหลักสูตรออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่คาดหวัง (Intended) กลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Actualized) และกลุ่มที่มองหลักสูตรครอบคลุมทั้งสองกลุ่มข้างต้น

กลุ่มที่มองหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่คาดหวังได้แก่กลุ่มที่ให้ความหมายว่าหลักสูตรคือวิชาและเนื้อหาวิชา เป็นโปรแกรมการศึกษา เป็นเอกสาร และเป็นหลักสูตรแม่บท ส่วนกลุ่มที่มองหลักสูตรว่า

^๕ อ่าง บัวศรี, **ทฤษฎีหลักสูตร (ภาค ๒)**, (กรุงเทพมหานคร : โครงการพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๐๓.), หน้า ๖๔.

^๕ สิริพร บุญญานันต์, “การวิจัยหลักสูตร” **วารสารวิธีวิทยาวิจัย** (๑ : กันยายน - ธันวาคม ๒๕๒๙), หน้า ๕-๑๗.

^๖ บุญชม ศรีสะอาด, **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร**, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๖.), หน้า ๗ - ๑๑.

เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ได้แก่ กลุ่มที่ให้ความหมายว่าหลักสูตรคือประสบการณ์ กลุ่มที่สามมองว่าหลักสูตรนั้นเป็นทั้งวิชา เนื้อหา และเป็นทั้งประสบการณ์

นอกจากนั้น สงัด อุทรานันท์^๗ ยังได้จัดหมวดหมู่คำนิยามของหลักสูตร ไว้ เป็น ๘ แนวทางคือ

๑. หลักสูตรหรือรายวิชาหรือเนื้อหาสาระที่ใช้สอน เช่น หลักสูตรคือรายการของสิ่งต่างๆ ซึ่งเด็กและเยาวชนจะต้องทำและจะต้องประสบโดยการพัฒนาความสามารถเพื่อจะทำสิ่งต่างๆ ให้ดีและเหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่

๒. หลักสูตรหรือมวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เช่น หลักสูตรประกอบไปด้วยประสบการณ์ทั้งหมดที่เด็กได้รับภายใต้การแนะนำของครู

๓. หลักสูตรคือกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น หลักสูตรคือกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่เตรียมการไว้และจัดให้แก่นักเรียนโดยโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน

๔. หลักสูตร คือ สิ่งที่สังคมคาดหวังหรือมุ่งหวังจะให้เด็กได้รับ เช่น หลักสูตรคือการตัดสินใจก่อนที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการจัดลำดับของเนื้อหาวิชา การเลือกเนื้อหาสาระที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้สอน การเลือกวัสดุอุปกรณ์รวมทั้งกฎเกณฑ์ในการจัดกลุ่มเพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างได้ผลมากที่สุด

๕. หลักสูตร คือ สื่อกลางหรือวิถีทางที่จะนำเด็กไปสู่จุดหมายปลายทาง เช่น หลักสูตรคือวิธีการเตรียมเยาวชนให้มีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นสมาชิกที่สามารถสร้างผลผลิตให้แก่สังคมของเรา หรือหลักสูตรประกอบด้วยสื่อกลางของการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้โอกาสแก่นักเรียนให้ได้รับประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่ผลผลิตทางการเรียนที่พึงปรารถนา

๖. หลักสูตร คือ ข้อผูกพันระหว่างนักเรียนกับครูและสิ่งแวดล้อมทางการเรียน เช่น หลักสูตรคือข้อผูกพันของผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมในแง่ต่างๆ ซึ่งถูกเตรียมการไว้ภายใต้ทิศทางของโรงเรียน “ข้อผูกพัน” จะหมายถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้พบเห็นหรือสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทำหรือต้องเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนได้แก่ข้อผูกพันที่ผู้เรียนมีไว้กับครู เพื่อนร่วมชั้น หรือบุคคลอื่นๆ ข้อผูกพันที่มีกับองค์ประกอบเช่น วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ข้อผูกพันที่มีต่อเนื้อหาวิชา ความคิด และสัญลักษณ์ต่างๆ

๗. หลักสูตร คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครู และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน เช่น หลักสูตรคือกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูและเนื้อหาสาระในส่วนที่เป็นงานทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทักษะและค่านิยมเพื่อที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ได้กำหนดไว้

๘. หลักสูตรในความหมายอื่นๆ

จากการให้คำนิยาม ความหมายตลอดจนการจัดกลุ่มความหมายของคำว่า “หลักสูตร” ดังกล่าว คณะผู้วิจัยสรุปว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการหรือแผนการทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่บรรจวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระของความรู้ ประสบการณ์และกิจกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามเป้าหมาย

^๗ สงัด อุทรานันท์, พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร, (กรุงเทพมหานคร : วงเดือนการพิมพ์, ๒๕๒๗.), หน้า ๖.

๒.๒ องค์ประกอบของหลักสูตร

ในการสร้างหลักสูตรต้องคำนึงถึงองค์ประกอบเป็นสำคัญ เพราะจะทำให้เห็นโครงสร้างของหลักสูตรได้ชัดเจน และเป็นเครื่องชี้แนวทางของหลักสูตร เป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

চার্জ বাক্সী^๘ กล่าวไว้ว่า แบบหรือแปลนบ้านหรือพิมพ์เขียวของบ้าน จะมีองค์ประกอบที่สำคัญ เช่น ฐานราก เสา พื้น ฝา เพดาน หลังคา ฯลฯ สำหรับหลักสูตรก็เช่นเดียวกันจะต้องมีองค์ประกอบครบครัน หากไม่แล้วผู้ใช้หลักสูตรจะไม่สามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างได้ผล องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรมีดังต่อไปนี้

๑. เป้าหมายและนโยบายการศึกษา (Education goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

๒. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว

๓. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

๔. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นแล้ว

๕. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

๖. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและความสามารถ หลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้

๗. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

๘. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

๙. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรตามแนวของ ชาร์จ บักซ์ซี่ คือ เป้าหมายและนโยบายการศึกษา (Education goals and Policies) จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร จุดประสงค์ของวิชา (Types and Structures) เนื้อหา (Content) จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) การประเมินผล (Evaluation) วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media)

^๘ ชาร์จ บักซ์ซี่, **ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : ธนัชการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๘.

สังัด อุทรานันท์^๙ ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรที่ดีควรประกอบด้วย

๑. เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร
๒. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งควรที่จะมีทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ
๓. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
๔. การเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
๕. การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาการในชุมชน
๖. การประเมินผล

กาญจนา คุณารักษ์^{๑๐} ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่ามีองค์ประกอบอย่างน้อย ๖ ประการ คือ

๑. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
๒. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์
๓. วิธีการสอนและการดำเนินการ
๔. วัสดุอุปกรณ์การสอน
๕. กิจกรรมการเรียนการสอน
๖. การประเมินผล

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ^{๑๑} กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. ความมุ่งหมาย เป็นการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้นๆ ว่าจะจัดการศึกษาเพื่ออะไร และผู้ที่เรียนจบหลักสูตรแล้วจะมีลักษณะเช่นใด

๒. เนื้อหาสาระของหลักสูตร เป็นการกำหนดหัวข้อวิชาต่างๆ ในหลักสูตร เพื่อจัดให้ผู้เรียนได้เรียน การกำหนดเนื้อหาจะต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ ของหลักสูตร ต้องเป็นสิ่งที่มีความสำคัญจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

๓. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย กิจกรรมหลายอย่าง ได้แก่ การจัดทำวัสดุหลักสูตร การจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดล้อมและการดำเนินการสอน

๔. การประเมินผล เป็นกระบวนการตรวจสอบว่าหลักสูตรนั้น มีข้อดี ข้อเสีย อย่างไร ยังใช้ได้ดีในปัจจุบันหรือไม่ ทั้งนี้หากพบข้อบกพร่องของหลักสูตรจะต้องมีการปรับปรุงต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์^{๑๒} ที่กล่าวว่าหลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบ ๔ ประการ คือ วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการสอน และการประเมินผล

จากแนวคิดของนักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป จะประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย รายวิชา การจัด

^๙ สังัด อุทรานันท์, **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, ๒๕๓๒), หน้า ๑๘๙.

^{๑๐} กาญจนา คุณารักษ์, **หลักสูตรและการพัฒนา**, (นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์, ๒๕๔๐), หน้า ๑๔.

^{๑๑} ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ, **เทคนิคและวิธีการสอน**, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, ๒๕๔๑), หน้า ๑๐ -๑๒.

^{๑๒} ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, **การบริหารงานวิชาการ**, (กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต, ๒๕๓๕), หน้า ๒๐.

กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลของหลักสูตร ซึ่งโดยแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรจะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์สอดคล้องซึ่งกันและกัน ซึ่งจะขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไปไม่ได้ ถ้ามีหลักสูตรใดที่มีองค์ประกอบไม่ครบตามที่นักวิชาการกล่าวแล้ว หลักสูตรนั้นก็ถือได้ว่าเป็นหลักสูตรที่ไม่มีคุณภาพขาดความน่าเชื่อถือ

จะเห็นว่า นักวิชาการทางการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้คล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักสูตรโดยทั่วไปมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

๑. ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Objectives) หมายถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนั้นๆ คาดหวังไว้โดยความมุ่งหมายนี้จะต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับปรัชญา หรือปณิธานที่วางไว้

๒. เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ (Content) หมายถึงเนื้อหาสาระที่ผ่านการจัดลำดับการเรียนรู้ก่อนหลังแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

๓. การนำหลักสูตรไปใช้ (Pattern of Learning and teaching) หมายถึง แผนการในการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนด หรือเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

๔. การประเมินผลผลิต (Program of Evaluation of the Outcome) หมายถึง โครงการที่จะประเมินเพื่อดูว่าผลผลิตที่ได้เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่

๒.๓ การพัฒนาหลักสูตร

เนื่องจากการศึกษาและสังคมเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ เพราะการศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีหรือเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ การศึกษามุ่งจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเองว่าควรมียุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมอย่างไร การศึกษามุ่งให้คนมีวิจารณญาณในการคิด มุ่งให้คนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ นอกจากนั้นการศึกษายังมุ่งให้คนมีอาชีพเลี้ยงตัวอยู่ในสังคมได้ด้วย ดังนั้น เมื่อสังคมมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา การศึกษาก็จำเป็นต้องมีการพัฒนาควบคู่กันไปด้วย ซึ่งในการพัฒนาการศึกษานั้น สิ่งที่จะต้องพัฒนาคือ หลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรก็เพื่อจะให้หลักสูตรที่ดี เหมาะสมกับสังคมในยุคหนึ่งๆ หลักสูตรที่ดีจะต้องพัฒนาผู้เรียนได้ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะความชำนาญ ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตร จึงจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนี้จะเป็นรากฐานในการกำหนดเนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตรนั้นๆ ข้อมูลที่ควรศึกษา ได้แก่

๑. ข้อมูลทางปรัชญาการศึกษา
๒. ข้อมูลทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้
๓. ข้อมูลจากนักวิชาการแต่ละสาขา
๔. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
๕. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพสังคมและเศรษฐกิจ
๖. ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทางเทคโนโลยี

สำหรับหลักของการพัฒนาหลักสูตร บุญชม ศรีสะอาด ได้สรุปไว้ว่ามีดังต่อไปนี้^{๑๓}

๑. ใช้พื้นฐานจากประวัติศาสตร์ ปรัชญา สังคม จิตวิทยา และวิชาความรู้ต่างๆ
๒. พัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยวิเคราะห์ปัญหาความต้องการและความจำเป็นต่างๆ ของสังคม
๓. พัฒนาให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
๔. พัฒนาให้สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้
๕. ในการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะต้องพิจารณาความเหมาะสมในด้านความยากง่าย ลำดับก่อนหลัง ความต่อเนื่อง และบูรณาการของประสบการณ์ต่างๆ
๖. พัฒนาในทุกจุดอย่างประสานสัมพันธ์กัน ตามลำดับจากจุดประสงค์ สารความรู้ และประสบการณ์ กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล
๗. พิจารณาถึงความเป็นไปได้สูงในทางปฏิบัติ
๘. พัฒนาอย่างมีระบบ
๙. พัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง
๑๐. มีการวิจัยติดตามผลอยู่ตลอดเวลา
๑๑. ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ
๑๒. อาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย

ในด้านแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร นักวิชาการทางการศึกษาได้กำหนดไว้เป็นขั้นตอนต่างๆ พอจะสรุปได้ว่า ควรประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ ๕ ประการ คือ

๑. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
๒. การเลือกและจัดลำดับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้
๓. การนำหลักสูตรไปใช้
๔. การประเมินผลหลักสูตร
๕. การปรับปรุงหลักสูตร

เมื่อพิจารณาขั้นตอนต่างๆ ดังกล่าวแล้วจะเห็นว่า สามารถแยกกิจกรรมในการพัฒนาหลักสูตรได้ ๓ กลุ่ม คือ เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร การใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ นั้น ได้ผ่านกิจกรรมในการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับการสร้างหลักสูตร และ การใช้หลักสูตร มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ แต่ยังไม่มีความก้าวหน้าได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร จึงพอจะสรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรนี้ยังไม่ครบตามหลักการของการพัฒนาหลักสูตร คือมีการสร้างและใช้หลักสูตร แต่ยังไม่มีการประเมินผลหลักสูตร อันเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งกิจกรรมหนึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น ดังที่ กรรณิการ์ สัจกุล และบุญมี เณรยอต^{๑๔} ได้กล่าวไว้ว่า

^{๑๓} บุญชม ศรีสะอาด, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๓.

^{๑๔} กรรณิการ์ สัจกุล และบุญมี เณรยอต, การประเมินผลหลักสูตร, (ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒), หน้า ๑.

“การประเมินหลักสูตรคือกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อดูว่าการจัดกิจกรรมหลักสูตรและการสอนได้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่และดูว่าการเรียนการสอนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายเพียงใด”

๒.๔ การประเมินหลักสูตร

ทิสนา แคมมณี^{๑๕} ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า “เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรนี้เริ่มได้รับความสนใจในวงการศึกษามาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๖๐ แต่ ราล์ฟ ไทเลอร์ ก็นับว่าเป็นผู้วางรากฐานมาให้นับตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๓๐ โดยไทเลอร์ ได้ริเริ่มให้คำนิยามว่า การศึกษาคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้น การประเมินผลหลักสูตรจึงมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงเป็นจุดสำคัญ และกล่าวว่า สตีฟเฟิลบิมและคณะ ได้ให้แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรว่า การประเมินผลหลักสูตรคือ กระบวนการในการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกอื่นที่ดีกว่าเดิม ต่อมา ใน ปี ค.ศ. ๑๙๖๓ ครอนบาค ได้เขียนคำนิยามของการประเมินผลหลักสูตรไว้ในวารสาร Teachers College Record ว่า การประเมินผลหลักสูตร หมายถึงการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในเรื่องของ โปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา”

การประเมินผลหลักสูตร นับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรเป็นอย่างมาก เพราะการประเมินผลจะทำให้ทราบว่าหลักสูตรนั้นมีคุณค่าเพียงใด การนำหลักสูตรไปใช้เป็นไปตามที่กำหนดในหลักสูตรหรือไม่ และผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด ซึ่งการประเมินหลักสูตรนี้อาจดำเนินการได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมินว่าจะประเมินเพื่ออะไร

รูปแบบการประเมินมีมากมายหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบล้วนมีทั้งข้อดีและข้อเสียอยู่ทั้งสิ้น ไม่มีรูปแบบใดที่มีความสมบูรณ์ไปทุกอย่าง การใช้รูปแบบการประเมินเพียงรูปแบบเดียวไม่สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการประเมินได้ทุกคำถาม ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงต้องใช้รูปแบบการประเมินหลายๆ รูปแบบผสมกัน ซึ่งสามารถจะยกตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการเลือกใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรได้ ดังนี้^{๑๖}

๑. รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยเทคนิคการวิเคราะห์ของปุยแซงค์ (Puissance Analysis Technique)

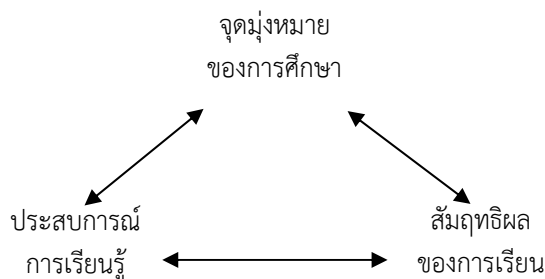
เป็นเทคนิคการประเมินหลักสูตรที่เป็นตัวเอกสารหลักสูตร โดยอาศัยการวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร ๓ ส่วน คือ จุดมุ่งหมาย การเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน แต่ละองค์ประกอบมีการจำแนกออกเป็นข้อย่อยๆ และให้คะแนนแต่ละข้อย่อยโดยน้ำหนักคะแนนไม่เท่ากัน ทั้งนี้เนื่องจากพิจารณาถึงความยากง่ายของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น เป็นจุดมุ่งหมายและประเภทของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยปกติแล้ววิธีการนี้จะใช้สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยการพิจารณาตัดสินต้องดูจากค่า Puissance Measure (P.M.) ซึ่งคำนวณได้จากตารางวิเคราะห์ปุยแซงค์ที่สร้างขึ้น

^{๑๕} ทิสนา แคมมณี ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ), **รวมบทความทางการประเมินโครงการ เล่มที่ ๔**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘), หน้า ๑๑๓.

^{๑๖} พิสนุ พงศ์ศรี, **การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : เทียมฟ้าการพิมพ์, ๒๕๔๙), หน้า ๔๐ - ๔๖.

๒. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (The Tyler Model)

เป็นรูปแบบที่เน้นการประเมินสัมฤทธิ์ผลที่ได้จากหลักสูตร ในทัศนะของไทเลอร์นั้น ถือว่ากระบวนการทางการศึกษามีจุดเน้นอยู่ ๓ ส่วน คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา ประสบการณ์ การเรียนรู้ และสัมฤทธิ์ผลของการเรียน ทั้ง ๓ ส่วน มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

ตามแผนภาพที่ ๑ แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางการศึกษาเป็นการประเมินเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการเรียนกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา และเป็นการประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายของประสบการณ์การเรียนรู้กับสัมฤทธิ์ผลของการเรียน นั่นก็คือ การประเมินเปรียบเทียบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้ปฏิบัติจริงกับสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการปฏิบัติ ไทเลอร์มีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจง จะเป็นแนวทางในการประเมินผลในภายหลัง บทบาทของการประเมินหลักสูตร จึงอยู่ที่การดูผลผลิตของหลักสูตรว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ แนวคิดของไทเลอร์ เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร จึงยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (goal attainment model) การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบนี้จึงควรตอบคำถาม ๔ ข้อ ข้างล่างนี้ให้ได้ชัดเจน คือ

๑. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาใดบ้างที่โรงเรียนต้องการ
๒. มีประสบการณ์ทางการศึกษาใดบ้างที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว
๓. ควรจัดประสบการณ์ทางการศึกษาเหล่านั้นอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพ
๔. จะตัดสินได้โดยวิธีค่าว่าจุดมุ่งหมายเหล่านั้นบรรลุผลตามที่ต้องการ

๓. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (The Stake's Congruence Contingency Model)

พัฒนาขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากวิธีการเชิงระบบ (System Approach) โดยพิจารณาความสัมพันธ์เชื่อมโยงและความสอดคล้องกันขององค์ประกอบต่างๆ ภายในระบบ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับองค์ประกอบต่างๆ ของระบบหลักสูตร ซึ่งสเตคได้แบ่งออกเป็น ๓ ส่วนเช่นเดียวกับองค์ประกอบของระบบ ดังนี้

๑. สิ่งที่มีอยู่ก่อน (antecedents) หมายถึง สภาพของสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ก่อน การใช้หลักสูตร เทียบได้กับปัจจัยตัวป้อน (input) ของวิธีการเชิงระบบ ซึ่งในที่นี้ได้แก่ ลักษณะของผู้เรียน ลักษณะของครู เนื้อหาของหลักสูตร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อาคารเรียน เป็นต้น

๒. กระบวนการสอน (transactions) เป็นขั้นนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติ หรือการเรียนการสอน เทียบได้กับองค์ประกอบด้านกระบวนการของวิธีการเชิงระบบ ซึ่งกระบวนการสอน

ประกอบด้วยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การสื่อความหมาย การแลกเปลี่ยนความคิด ระหว่างครูกับนักเรียน เวลาเรียนกับนักเรียน เวลาสอนกับครู เป็นต้น

๓. ผลที่ได้รับ (outcomes) หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรที่มีต่อนักเรียน ทั้งด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ และคุณลักษณะต่างๆ รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นกับครูและโรงเรียน ซึ่งผลที่ได้รับจากการใช้หลักสูตรนี้เทียบได้กับผลผลิต (outputs) ของวิธีการเชิงระบบนั่นเอง

การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบนี้ เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์สอดคล้องกันของ องค์ประกอบทั้ง ๓ ซึ่งกำหนดไว้เป็นสิ่งที่คาดหวังของหลักสูตรและข้อมูลของสิ่งที่ปรากฏ ซึ่งเก็บได้ จากการสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นจริง การตัดสินใจการเปรียบเทียบข้อมูลที่เก็บได้กับเกณฑ์มาตรฐาน และความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่างๆ ที่เป็นผู้ประเมิน

๔. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus Curriculum Evaluation Model)

เป็นรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจหลักสูตรที่กำลังใช้อยู่ว่า ควรจะปรับปรุง หรือใช้ต่อไปหรือจะยกเลิก ซึ่งการประเมินเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ

๑. การกำหนดมาตรฐานของหลักสูตร ได้แก่ มาตรฐานในด้านการพัฒนาและ มาตรฐานด้านเนื้อหา

๒. การพิจารณาความไม่สอดคล้อง ระหว่างส่วนประกอบต่างๆ ของหลักสูตร กับมาตรฐานที่กำหนดขึ้น

๓. การใช้หลักสูตรที่ไม่สอดคล้องสำหรับการหาจุดอ่อนของหลักสูตร

๕. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโรว์ (Doris T. Gow Intrinsic Analysis Model)

เป็นรูปแบบประเมินเพื่อตัดสินคุณภาพของหลักสูตร กระบวนการดำเนินงานจะมี ๒ ขั้นตอนดังนี้ คือ

๑. วิเคราะห์หลักสูตร โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ๔ ประการ คือ โอกาสในการ เรียนรู้ สิ่งเร้า โครงสร้างของหลักสูตร และสภาพการเรียนการสอน

๒. ทำการตัดสินคุณภาพของหลักสูตรโดยใช้ทฤษฎีทางการศึกษาและทฤษฎีทาง จิตวิทยาเป็นหลัก โดยการนำข้อมูลมาพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักการและทฤษฎีทางการศึกษาและ ทฤษฎีทางจิตวิทยาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หรืออย่างน้อยเพียงใด การใช้หลักการและทฤษฎี ทางการศึกษา และจิตวิทยาเป็นหลักในการพิจารณาตัดสินคุณภาพของหลักสูตร ทำให้การประเมิน หลักสูตรโดยวิธีนี้มีความแตกต่างจากการประเมินโดยรูปแบบอื่น ซึ่งมักจะใช้ความคิดเห็นของบุคคล ผู้วิเคราะห์เป็นหลักสำคัญ ดังนั้นรูปแบบการประเมินหลักสูตรของโรว์ จึงเป็นรูปแบบที่มีความ สมเหตุสมผลอย่างมาก

๖. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน (Scriven)

เป็นรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาจากแนวความคิดของครอนบาค (Cronbach) มาปรับปรุง สร้างเป็นรูปแบบการประเมินขึ้นใหม่ โดยกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการ ประเมินว่า เป็นการพิจารณาการประเมินเพื่อช่วยตอบคำถามต่างๆ ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะโครงการ ขององค์กรทางการศึกษาอันได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน บุคลากร วิธีการหรือโครงการต่างๆ

เช่น คำถามที่ว่าโครงการต่างๆ เหล่านี้ มีประสิทธิภาพมากเพียงใด หรือดำเนินการคุ้มกับการลงทุนหรือไม่ และรวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล การกำหนดเกณฑ์การประเมินและกระบวนการตัดสินใจด้วย สคริฟเวนได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบของการประเมินว่า ควรจะมีได้ หลายรูปแบบแล้วแต่ลักษณะของสิ่งที่จะประเมินว่าจะมีลักษณะเช่นใด ก็เลือกรูปแบบให้ เหมาะสมได้ ๘ ลักษณะ ดังนี้

๑. การประเมินผลย่อยและการประเมินผลรวบยอด
๒. การประเมินก่อนการปฏิบัติงานและการประเมินหลังการปฏิบัติงาน
๓. การประเมินผลเปรียบเทียบและการประเมินผลไม่เปรียบเทียบ
๔. การประเมินคุณค่าและค่าใช้จ่ายในการลงทุน
๕. การประเมินแบบไม่ผูกพันกับจุดมุ่งหมาย
๖. รูปแบบวิธีแห่งการเปรียบเทียบ
๗. วิธีการปฏิบัติเฉพาะกิจ
๘. การประเมินคุณค่าของการประเมิน

รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน เน้นการประเมินโครงการโดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ (formative evaluation) และการประเมินผลสรุปของโครงการ (summative evaluation) การประเมินทั้ง ๒ อย่าง มีประเด็นการประเมินที่แตกต่างกันหลายประการ สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างตามรายละเอียดได้

๗. รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบ CIPP

ในการประเมินผลโครงการหรือประเมินหลักสูตรนั้นมีแนวคิดและโมเดลหลายอย่าง แต่ในที่นี้ใคร่ขอเสนอแนวคิดและโมเดลการประเมินแบบชิป หรือ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เพราะเป็นโมเดลที่ได้รับการยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบัน แนวคิดของสตัฟเฟิลบีม เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูล และนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการมีอคติใน หน้านั้นรูปแบบการประเมินผลหลักสูตรตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม จึงเป็นรูปแบบที่เหมาะสมแก่การช่วยตัดสินใจเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุด รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีมมีการตัดสินใจ ๔ ประเภท คือ

๑. การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย
๒. การตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้าง เพื่อเป็นการกำหนดวิธีการ
๓. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินต่อ เพื่อตัดสินใจว่าควรปรับปรุงแก้ไขหรือยกเลิก
๔. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ เพื่อใช้ประโยชน์ควบคุมและปรับปรุงวิธีการ

หลักการสำคัญของการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบนี้มุ่งประเมินสภาพการณ์ต่างๆ ของหลักสูตร ๔ ด้าน^{๑๗} คือ

๑. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินผลบริบทหรือสภาวะแวดล้อม เพื่อให้ได้ข้อมูลในการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ต่างๆ ของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม ปัญหา และความต้องการต่างๆ เพื่อชี้ให้เห็นว่าควรกำหนดจุดมุ่งหมาย

^{๑๗} ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร : อสิณเพรส, ๒๕๓๙), หน้า ๑๙๕ – ๑๙๗.

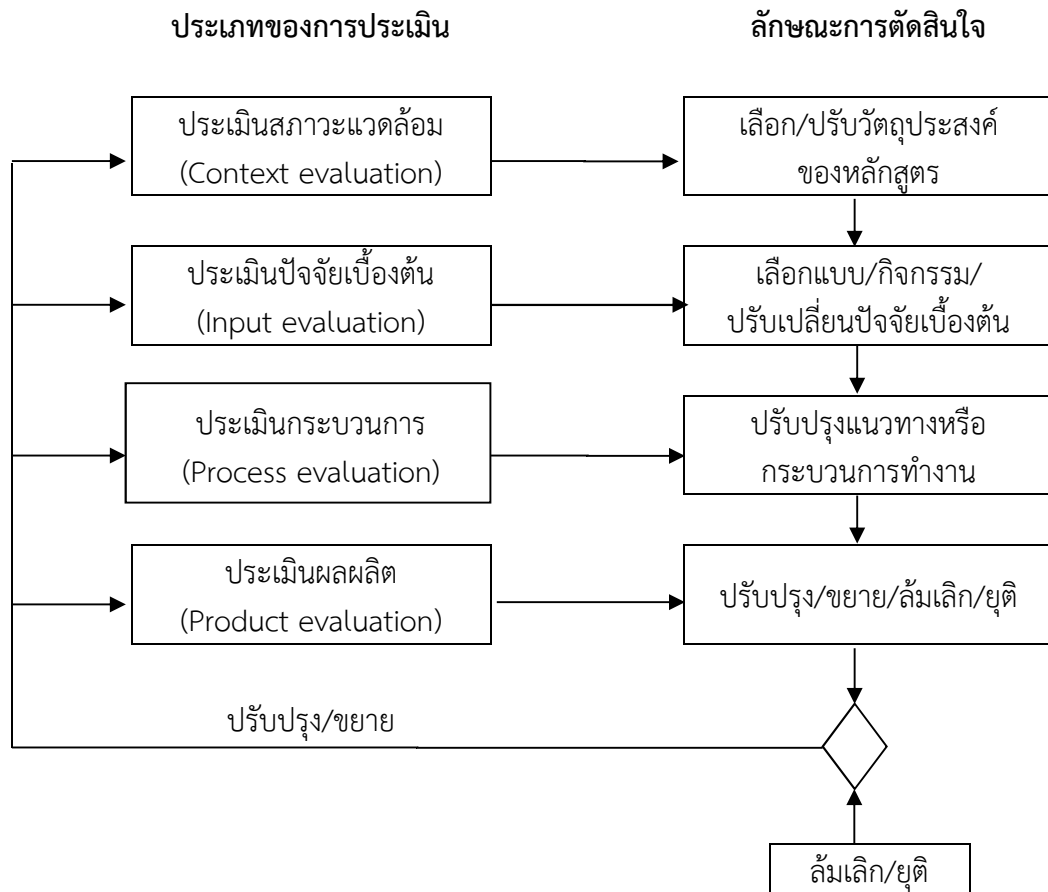
อย่างไรจึงจะสนองความต้องการและแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ ในกรณีที่การประเมินหลักสูตรไม่ได้อยู่ในขั้นตอนการวางแผน แต่ใช้มาระยะหนึ่งแล้วต้องการจะประเมิน การประเมินในส่วนนี้ก็คือการประเมินหลักสูตร ในเรื่องจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระที่มีอยู่ในหลักสูตร เพื่อตรวจสอบดูว่าสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือบริบท ปัญหาและความต้องการต่างๆ หรือไม่อย่างไร

๒. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร นักเรียน อุปกรณ์และสื่อการเรียน การสอน อาคารสถานที่ งบประมาณ ฯลฯ เพื่อตรวจสอบดูว่าปัจจัยตัวป้อนเหล่านั้นเป็นอย่างไร มีผลหรือมีส่วนช่วยในการใช้หลักสูตรในเชิงปฏิบัติ บรรลุผลหรือไม่อย่างไร

๓. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินหลักสูตรในชั้นปฏิบัติการหรือประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร เพื่อตรวจสอบดูว่ากิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ ของการใช้หลักสูตรในสภาพที่เป็นจริงเป็นอย่างไร มีปัญหาหรือข้อบกพร่องหรือไม่ เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับการสอน การบริหาร เป็นต้น

๔. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรนั้น เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โดยตรวจสอบว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด ซึ่งอาจพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ภาวะการมีงานทำหรือการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปและจากผลการทำงาน

ซึ่งการประเมินหลักสูตรโดยใช้ CIPP (CIPP Model) นี้สามารถประเมินข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหลักสูตรได้ครอบคลุมมากที่สุด เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ผู้ประเมินจะประเมินผลทั้ง ๔ ด้าน (Context - Input - Process - Product) แล้วนำมาพิจารณาดูความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ถ้าในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ก็ต้องศึกษาว่าปัจจัยเบื้องต้นต่างๆ และกระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการบริหารหลักสูตรเอื้อต่อการทำให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็นหรือไม่อย่างไร ผลที่เกิดขึ้นจริงจากการปฏิบัติหรือสภาพที่เป็นอยู่สอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะทำได้ข้อมูลในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรได้ รวมทั้งทราบว่าส่วนใดของหลักสูตรใช้ได้ ส่วนใดมีข้อบกพร่อง เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งประเภทของการประเมินและลักษณะของตัดสินใจ จากระบบแนวคิดของสตีฟเฟิลบีม สามารถสรุปได้ดังภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒ ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการประเมินและลักษณะการตัดสินใจ^{๑๘}

จึงพอจะสรุปได้ว่า ตัวแบบจำลองชิป (CIPP Model) เป็นการประเมินทั้งระบบ ในรายละเอียดต่างๆ มีลักษณะเพื่อชี้ให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยที่ควรปรับปรุง ข้อมูลที่ได้จากการประเมิน สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงงาน ทั้งระบบได้มากที่สุด การประเมินแบบจำลองชิป จึงเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางเป็นที่นิยมใช้กัน อย่างแพร่หลายในการประเมินโครงการและประเมินหลักสูตรในปัจจุบัน

คณะผู้วิจัยจึงเลือกใช้แบบจำลองนี้เป็นแบบจำลองในการประเมินหลักสูตรพุทธศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ โดยใช้ การประเมินทั้ง ๔ ด้านของตัวแบบจำลอง

๒.๕ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ เป็น หลักสูตรกลางของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยู่ในการกำกับดูแลรับผิดชอบของคณะ พุทธศาสตร์ ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ นำหลักสูตรมาจัดการ เรียนการสอน โดยมีรายละเอียดของหลักสูตร ดังนี้

^{๑๘} จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส, แนวคิดทฤษฎีการประเมิน, (ภูเก็ต : บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ๒๕๔๖), หน้า

๒.๕.๑ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร^{๑๙}

๑. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้อย่างแตกฉาน

๒. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา

๓. เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและพัฒนาชีวิตและสังคม

๒.๕.๒ โครงสร้างของหลักสูตร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จัดการศึกษาหลักสูตร โดยมีจำนวนหน่วยกิตที่ศึกษารวม ๑๔๐ หน่วยกิต และมีโครงสร้างของหลักสูตร ดังนี้^{๒๐}

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

๒. หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต และวิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

๒.๕.๓ แผนการจัดการศึกษาและรายวิชาที่จัดการศึกษา ปรากฏดังตารางต่อไปนี้^{๒๑}

ชั้นปีที่ ๑

ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป บัณฑิต	
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	๒
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป เลือก	
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒
	หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	๒
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒
	รวม	๑๖

^{๑๙} มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, “หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๕”, พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕. (อัดสำเนา), หน้า ๕.

^{๒๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๙ .

^{๒๑} มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓ – ๒๐.

หมายเหตุ : ตารางเรียนรวมของคณะพุทธศาสตร์ (ทุกสาขาวิชา) วิชาหน่วยกิต ในวงเล็บ () ไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป บัณฑิต	
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒
๐๐๐ ๒๑๐	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป เลือก	
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองการปกครองของไทย	๒
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษชั้นสูง	๒
	หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑
	รวม	๑๕

ชั้นปีที่ ๒

ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป บัณฑิต	
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	(๒)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป เลือก	
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๒
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒
๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	๒
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒
	รวม	๑๔

ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป บัณฑิต	
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษยภัยกับสังคม	๒
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป เลือก	
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตชั้นสูง	๒
	วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๒๔๖	พระอภิธรรมปิฎก	๒
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	๒
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒
	รวม	๑๓

ชั้นปีที่ ๓

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๐๐๐ ๓๕๕	ก. วิชาแกนพระพุทธศาสนา ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)
	ข. วิชาแกนพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๑๐๑ ๓๐๑	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	๒
๑๐๑ ๓๐๒	พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์	๒
๑๐๑ ๔๐๓	พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา	๒
	ค. วิชาเอกบังคับ	
๑๐๑ ๓๐๖	หลักพุทธธรรม	๓
๑๐๑ ๓๐๗	พุทธปรัชญาเถรวาท	๓
๑๐๑ ๓๐๘	ธรรมบพศึกษา	๓
	ง. วิชาเอกเลือก	
๑๐๑ ๔๓๐	พระพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน	๒
	จ. วิชาโท (ภาษาอังกฤษ)	
๓๐๒ ๓๐๖	โครงสร้างและการอ่านภาษาอังกฤษ	๓
๓๐๒ ๓๐๒	การอ่านพระไตรปิฎกภาคภาษาอังกฤษ	๒
	รวม	๒๒

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	ก. วิชาแกนพระพุทธศาสนา	
๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑
	ข. วิชาแกนพระพุทธศาสนาประยุกต์	
๑๐๑ ๔๐๔	ธรรมประยุกต์	๒
๑๐๑ ๔๐๕	พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์	๒
	ค. วิชาเอกบังคับ	
๑๐๑ ๓๐๙	วิสุทธิมัคคศึกษา	๓
๑๐๑ ๓๑๑	พระพุทธศาสนามหายาน	๓
๑๐๑ ๔๑๒	พระสูตรมหายาน	๓
	ง. วิชาเอกเลือก	
๑๐๑ ๓๒๔	ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา	๒
	จ. วิชาโท (ภาษาอังกฤษ)	
๓๐๒ ๓๐๗	โครงสร้างและการเขียนภาษาอังกฤษ	๓
๓๐๒ ๓๑๒	การฟังและการพูดภาษาอังกฤษระดับกลาง	๓
	รวม	๒๒

ชั้นปีที่ ๔

ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	ก. วิชาแกน (พระพุทธศาสนา)	
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑
	ข. วิชาแกนพระพุทธศาสนาประยุกต์	
	ค. วิชาเอกบังคับ	
๑๐๑ ๔๑๓	พุทธศิลปะ	๓
๑๐๑ ๔๑๔	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษชั้นสูง	๓
๑๐๑ ๔๑๖	ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา	๓
	ง. วิชาเอกเลือก	
๑๐๑ ๔๒๙	พระพุทธศาสนากับสันติภาพ	๒
๑๐๑ ๔๓๗	พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข	๒
	จ. วิชาโท (ภาษาอังกฤษ)	
๓๐๒ ๔๐๔	การเขียนบทความทางพระพุทธศาสนา	๒
	ฉ. วิชาเลือกเสรี	
๑๐๓ ๓๒๓	ศาสนากับภาวะผู้นำ	๒
	รวม	๑๘

ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	ก. วิชาแกนพระพุทธศาสนาประยุกต์	
	ข. วิชาเอกบังคับ	
๑๐๑ ๓๑๐	นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก	๓
๑๐๑ ๔๑๕	จิตวิทยาในพระไตรปิฎก	๓
๑๐๑ ๔๑๗	สัมมนาพระพุทธศาสนา	๓
	ค. วิชาเอกเลือก	
๑๐๑ ๔๓๑	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน	๒
	ง. วิชาโท (ภาษาอังกฤษ)	
๓๐๒ ๓๑๒	การเขียนและการพูดภาษาอังกฤษระดับกลาง	๓
๓๐๒ ๔๐๓	สัมมนาพระพุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษ	๒
	จ. วิชาเลือกเสรี	
๑๐๔ ๓๐๑	พุทธจริยศาสตร์	๒
๑๐๔ ๓๒๘	สุนทรียศาสตร์	๒
รวม		๒๐

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ของสถาบันการศึกษาต่างๆ มีอยู่มากมาย ในที่นี้ผู้วิจัยขอนำเสนอรายงานการวิจัยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรโดยใช้แบบจำลอง ชิป(CIPP MODEL) ดังนี้

ณัฐมนต์ คมขำ^{๒๒} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบทของหลักสูตร ที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมระดับมาก สำหรับ โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมระดับมาก ด้านปัจจัย เบื้องต้นของหลักสูตร ที่เกี่ยวกับอาจารย์ และนิสิต ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมระดับมาก สำหรับ ห้องเรียน สื่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมระดับปานกลาง ด้าน กระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร และการวัดและ ประเมินผล มีความเหมาะสมระดับมาก สำหรับกระบวนการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความ เหมาะสมระดับมาก ด้านผลผลิตของหลักสูตร ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่ ปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมระดับมาก สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตขณะที่กำลังศึกษา ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมระดับมาก

^{๒๒} ณัฐมนต์ คมขำ, “การประเมินหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา”, วารสารหลักสูตรและการสอน, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๔๙ - มีนาคม ๒๕๕๐) : ๑๐.

ภัทรพร อรัณยภา และคณะ^{๒๓} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๔) โดยใช้แบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินได้รับการประเมินจากประชากรทั้งหมดในระดับมากถึงมากที่สุดทั้งในเรื่องความชัดเจนของภาษาที่ใช้ สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเอกลักษณ์วิชาชีพ ส่วนโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม ทุกรายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาทันสมัยน่าสนใจและเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ทุกรายวิชา มีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบวิชาชีพพยาบาล ในระดับมากถึงมากที่สุดเช่นเดียวกัน

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าพบว่า จำนวนอาจารย์มีเพียงพอกับรายวิชาที่สอน อาจารย์มีความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอน สามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตร มีทักษะในการเลือกเนื้อหา กิจกรรม วิธีการสอน รวมถึงการวัดผลประเมินผล สามารถสอน เชื่อมโยงความรู้ด้านทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ อาจารย์มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความตรงต่อเวลาทั้งในการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา เอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอในระดับมากถึงมากที่สุด ด้านนักศึกษาพบว่า ความรู้พื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงพอกับการศึกษาในหลักสูตรนี้ นักศึกษามีความเชื่อมั่น และมีความถนัดในการเรียนวิชาชีพพยาบาล มีความรักและภาคภูมิใจในวิชาชีพพยาบาล มีความตั้งใจ ศึกษาเล่าเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เรียน นักศึกษาคิดว่าวิชาชีพพยาบาล มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อสังคม สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนในหลักสูตรนี้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีในระดับมาก ส่วนด้านปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนนั้นพบว่า หนังสือคู่มือหลักสูตร ห้องเรียน ห้องสมุด มีสถานที่ที่เหมาะสม การให้บริการห้องสมุดดี มีตำรา วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์และคอมพิวเตอร์ เพียงพอระดับปานกลางถึงระดับมาก ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนพบว่า หุ่นจำลองต่างๆ และอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติในห้องสาธิต เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดิทัศน์และวิทยุเทปมีเพียงพอระดับปานกลาง สถานที่ฝึกปฏิบัติงานมีเพียงพอระดับมาก แต่ยานพาหนะมีเพียงพอรดับน้อย

ผลการประเมินกระบวนการผลิตเกี่ยวกับการบริหารและบริการหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเหมาะสมและ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในระดับมาก

ผลการประเมินผลผลิต พบว่า ผลผลิตจากหลักสูตรนี้มีคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะทาง วิชาชีพพยาบาลตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สามารถประสานงานและให้ความร่วมมือกับ หน่วยงานอื่นได้ มีเจตคติที่ดี รักและภูมิใจในวิชาชีพพยาบาลในระดับดี มีคุณธรรมจริยธรรมและ เคารพสิทธิมนุษยชนในการปฏิบัติการพยาบาลในระดับดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนา วิชาชีพพยาบาลให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคข้อมูลข่าวสารและสามารถปฏิบัติการพยาบาล ได้ทุกสถานการณ์ในระดับปานกลาง

^{๒๓} ภัทรพร อรัณยภา และคณะ, “การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๔)”, วารสารการพยาบาลและการศึกษา, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๑) : ๑๕ – ๑๖.

สุดาพร ไชยะ^{๒๔} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและรายด้าน ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล ด้านผลกระทบ ด้านความยั่งยืน และด้านความสามารถในการขยายผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความสามารถในการขยายผล โดยเฉพาะเรื่อง ต้องการให้มีการดำเนินการหลักสูตรนี้อยู่ต่อไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านปัจจัยนำเข้า โดยเฉพาะเรื่อง เนื้อหาวิชาที่จัดให้เรียนมีความเหมาะสมที่จะช่วยให้นักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สมบุญ บุญฤทธิ์^{๒๕} ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช ๒๕๓๘ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ด้านบริบท ประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า ประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของปัจจัยเบื้องต้น คือ คณาจารย์ นิสิต และสิ่งประกอบอื่นๆ ได้แก่ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ หนังสือ ตำราและสื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ ด้านกระบวนการ ประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านผลผลิต ประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตชั้นปีที่ ๕ ที่กำลังปฏิบัติศาสนกิจว่ามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร และมีคุณลักษณะทั่วไปหรือไม่เพียงใด ด้านผลกระทบ ประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตชั้นปีที่ ๕ โดยประเมินเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารในมหาวิทยาลัย คณะสงฆ์/พระสังฆาธิการ และสังคม/องค์กร ต่อการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตคณะพุทธศาสตร์ชั้นปีที่ ๕ ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท (Content) มีความเหมาะสม สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก ทั้งในด้านความชัดเจนของภาษาที่ใช้ และง่ายต่อความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวัน มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสมณสาธูปของผู้เรียน ด้านปัจจัยตัวป้อน (input) มีความเหมาะสมในระดับน้อย ทั้งในปัจจัยตัวป้อนด้านอาจารย์ นิสิต และส่วนประกอบอื่นๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอน ด้านกระบวนการ (Process) มีความเหมาะสมในระดับน้อย ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล ด้านผลผลิตมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งในระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคุณลักษณะทั่วไปของผลผลิต ด้านผลกระทบ (Impact) มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณลักษณะทั่วไป และความพึงพอใจที่ได้ใช้งานนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ

^{๒๔} สุดาพร ไชยะ, “การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์”, วารสารวิทยากร, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑๑๐ (สิงหาคม ๒๕๕๓).

^{๒๕} สมบุญ บุญฤทธิ์, “การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช ๒๕๓๘ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”, รายงานการวิจัย (สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๗, บทคัดย่อ.

ศศิธร ชิดนายี และคณะ^{๒๖} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนูตรดิตถ์ โดยใช้รูปแบบซีบี (CIPP model) ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยแวดล้อมหรือบริบทของหลักสูตร คือ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวม มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และพระราชบัญญัติการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และสามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยเกื้อหนุนในการจัดเรียนการสอนต่างๆ เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โดยภาพรวมมีปริมาณพอเพียง คุณภาพ และความสะดวกในการ ใช้บริการ อยู่ในระดับดี ยกเว้น โรงอาหาร ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์คอมพิวเตอร์ช่วย สอน และอินเทอร์เน็ตที่มีปริมาณไม่พอเพียง โดยคุณภาพและความสะดวกในการใช้บริการนั้น อยู่ใน ระดับพอใช้ถึงควรปรับปรุง ด้านกระบวนการดำเนินการ โดยรวมและรายด้าน มีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด และด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รายด้าน พบว่าสมรรถนะด้านวิชาชีพ และทักษะชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด ขณะที่สมรรถนะสากล อยู่ในระดับมาก ส่วนสมรรถนะรายชั้นปีของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ ๔ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สมชาย ธัญธนกูล และวาริรัตน์ แก้วอุไร^{๒๗} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร การศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท พบว่า นโยบายที่ทางมหาวิทยาลัยนเรศวรกำหนดไว้ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และ นิสิตที่กำลังเริ่มเข้าศึกษา มีความต้องการที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิตอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า นิสิต บัณฑิต และอาจารย์หรือวิทยากรที่สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความ เหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ หลักสูตร มีจุดมุ่งหมาย โครงสร้างและรูปแบบการจัดเนื้อหาวิชาที่เหมาะสม มีความพร้อมและความเหมาะสม ในส่วนของอาจารย์ นิสิต สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และ บรรยากาศทางวิชาการ ด้านกระบวนการ พบว่า นิสิต และอาจารย์หรือวิทยากรที่สอน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับความพร้อมและความเหมาะสมของกระบวนการหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนบัณฑิตมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านผลผลิต พบว่า นิสิต บัณฑิต อาจารย์หรือวิทยากร และผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านผลกระทบของหลักสูตร พบว่า นิสิต บัณฑิต และผู้บังคับบัญชา ชั้นต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

รัชนิวรรณ ขำประดิษฐ์ และอรพินธุ์ พูนนารถ^{๒๘} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยภาพรวมและทุกข้อ ด้านโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยภาพรวมและทุกข้อ ด้านเนื้อหาวิชา

^{๒๖} ศศิธร ชิดนายี และคณะ, “การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนูตรดิตถ์”, รายงานการวิจัย (อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์), ๒๕๔๘, บทคัดย่อ.

^{๒๗} สมชาย ธัญธนกูล และวาริรัตน์ แก้วอุไร, “การประเมินหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร”, รายงานการวิจัย (พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร), ๒๕๔๘, บทคัดย่อ.

^{๒๘} รัชนิวรรณ ขำประดิษฐ์ และอรพินธุ์ พูนนารถ, “การประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์”, รายงานการวิจัย (อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์), ๒๕๔๘, บทคัดย่อ.

มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยภาพรวมและทุกข้อ ด้านความทันสมัยของเนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยภาพรวมและทุกข้อ ด้านการนำความรู้จากรายวิชาไปประยุกต์ใช้ประโยชน์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยภาพรวม และทุกข้อ ยกเว้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ซึ่งความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเหมาะสมด้านปัจจัยสนับสนุนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยภาพรวมและทุกข้อ ยกเว้นการมีห้องทำงานนอกห้องเรียนอย่างน้อย ๑ ใน ๓ ของจำนวนนักศึกษาแต่ละหลักสูตร ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยภาพรวมและทุกข้อ ด้านฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยภาพรวมและทุกข้อ

ภูษณิศาน นวลสกุล^{๒๙} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบีพี (CIPP Model) ประเมินใน ๔ ด้าน คือ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ วัสดุการศึกษา เอกสาร ตำราเรียน และอาคารสถานที่ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร ด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ประสิทธิภาพของบัณฑิตด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพด้านทักษะในการทำงาน และด้านเจตคติในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็น ว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้นและด้านกระบวนการมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านผลผลิต ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็น ว่า ประสิทธิภาพของบัณฑิตด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ และด้านทักษะในการทำงานไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ยกเว้นด้านเจตคติในการทำงานที่สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมณเลิศ และคณะ^{๓๐} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีบีพี (CIPPI Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ผลการวิจัยพบว่า การประเมินบริบทในด้านวัตถุประสงค์ พบว่าผู้ประเมินทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้ง ๕ ข้อ มีความชัดเจน เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต่างๆ และมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การประเมินปัจจัยนำเข้า ประกอบไปด้วย ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างของหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสม ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ด้านอาจารย์ผู้สอนพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ด้านนักศึกษาพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด และในด้านองค์ประกอบอื่นๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอนพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด การประเมินกระบวนการ ประกอบไปด้วย ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอนพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ด้านการวัดและ

^{๒๙} ภูษณิศาน นวลสกุล, “การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี”, รายงานการวิจัย (อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี), ๒๕๕๐, บทคัดย่อ.

^{๓๐} ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมณเลิศ และคณะ, “การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์”, รายงานการวิจัย (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๕๒, บทคัดย่อ.

ประเมินผลพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด และด้านการบริหารจัดการหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด การประเมินผลผลิต ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มมหาบัณฑิตมีความเห็นว่าตนเองมีคุณลักษณะทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในระดับมากถึงมากที่สุด กลุ่มผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่มหาบัณฑิตทำงานอยู่ พบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมหาบัณฑิตอยู่ในระดับมาก และกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษาของมหาบัณฑิตที่ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก พบว่าส่วนใหญ่พบว่ามีความพอใจอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และการประเมินผลกระทบ พบว่ากลุ่มมหาบัณฑิตมีความเห็นว่าตนเองสามารถนำความรู้ ทักษะประสบการณ์ ที่ได้รับการศึกษาในหลักสูตรนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก

ปรมัตถ์ปัญฑริชฌ์ ต้องประสงค์ และคณะ^{๑๑} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒ ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ได้แก่ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น นักศึกษาส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายในสาขาศิลป์ – คำนวณ ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมก่อนเข้าศึกษาในหลักสูตร อยู่ระหว่าง ๒.๕๐ – ๒.๙๙ ด้วยระบบโควตา ส่วนด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน ส่วนใหญ่จบทางด้านบริหารธุรกิจและคอมพิวเตอร์โดยมีประสบการณ์ด้านงานวิจัยและการบริการวิชาการค่อนข้างมาก ซึ่งแสดงถึงความพร้อมของบุคลากรที่จะใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ตามภารกิจหลักที่คณะกรรมการหลักสูตรต้องดำเนินงานด้านการบริหาร การสอนการวิจัยและภารกิจวิชาการด้านอื่นๆ จึงส่งผลให้ภาระงานต่อสัปดาห์ ของอาจารย์ผู้สอนมีภาระงานจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาตามความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นรายบุคคลได้อย่างละเอียด ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ ได้แก่กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยวิเคราะห์จากการบริหารและบริการของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านผลลัพธ์ ได้แก่สมรรถนะของนักศึกษา และการบริหารวิชาการให้กับหน่วยงานภายนอก อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันในด้านสมรรถนะของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริการวิชาการให้กับหน่วยงานภายนอกมีความคิดเห็นสอดคล้องกันอยู่ในระดับปานกลาง

อัญชลี ไสยวรรณ และคณะ^{๑๒} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการปฐมวัยศึกษา วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบทพบว่า ปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าพบว่าจำนวนหน่วยกิตและเวลา เนื้อหาหลักสูตรมี

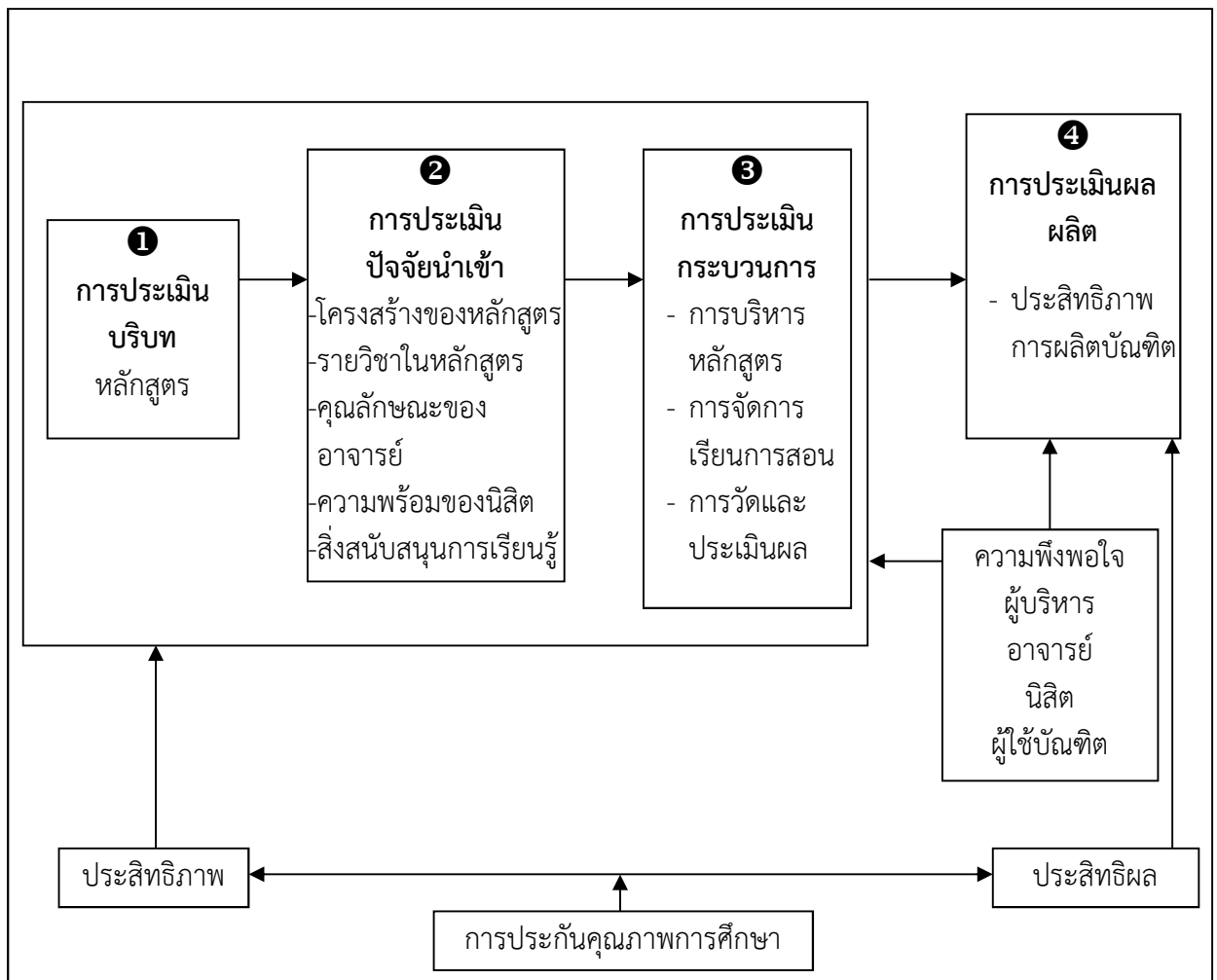
^{๑๑} ปรมัตถ์ปัญฑริชฌ์ ต้องประสงค์ และคณะ, “การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒”, รายงานการวิจัย (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต), ๒๕๕๓, บทคัดย่อ.

^{๑๒} อัญชลี ไสยวรรณ และคณะ, “การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการปฐมวัยศึกษา วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร”, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๔), บทคัดย่อ.

ความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและส่งผลให้นักศึกษาได้รับประโยชน์ในชีวิตประจำวันและมหาบัณฑิตได้รับประโยชน์ในการปฏิบัติงาน จัดการบริการต่างๆ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการใช้อุปกรณ์ต่างๆ อยู่ในระดับในระดับมาก นักศึกษามีคุณภาพในระดับมาก ผลการประเมินด้านกระบวนการพบว่า คุณภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการทำวิทยานิพนธ์จัดการสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินด้านผลผลิตพบว่า ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะมหาบัณฑิตของผู้บังคับบัญชามหาบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด การติดตามผลภาวะการมีงานทำของมหาบัณฑิต พบว่า ปฏิบัติงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียนร้อยละ ๘๔ หัวหน้างานและเพื่อนร่วมงานยอมรับความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับมากร้อยละ ๗๙ มหาบัณฑิตประเมินว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการปฐมวัยศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ผลลัพธ์ตามดัชนีบ่งชี้มาตรฐานและคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการปฐมวัยศึกษาบรรลุเป้าหมายทุกดัชนีบ่งชี้

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องนี้ ดังนี้

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงประเมิน โดยมุ่งประเมินใน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ตามรูปแบบการประเมินแบบจำลองซิป (CIPP MODEL) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มประชากร
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มประชากร

๓.๑.๑ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ ท่าน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒ ท่าน เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร มีประสบการณ์ในการประเมินหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือมีคุณวุฒิทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท หรือมีตำแหน่งทางวิชาการจากผลงานทางวิชาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

๒) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ ท่าน เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ หรือมีประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๓.๑.๒ ผู้บริหาร ได้แก่ คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าสาขาวิชา ผู้อำนวยการหลักสูตร จำนวน.....รูป/คน ศึกษาจากกลุ่มประชากร

๓.๑.๓ อาจารย์ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนาหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ที่เริ่มจัดการเรียนการสอน ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ – ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ทุกรายวิชา จำนวน.....รูป/คน ศึกษาจากกลุ่มประชากร

๓.๑.๔ นิสิต ได้แก่ นิสิตในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ที่เริ่มเข้ารับการศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๕๕ (ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นนิสิตชั้นปีที่ ๔) จำนวน.....รูป/คน ศึกษาจากกลุ่มประชากร

๓.๑.๕ ผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ ที่เริ่มจัดการเรียนการสอน ในปีการศึกษา ๒๕๕๕ ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จำนวน.....รูป/คน ศึกษาจากกลุ่มประชากร

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสร้างใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ๒ ประเภท ดังนี้

๓.๒.๑ แบบประเมินความสัมพันธ์ สอดคล้องของหลักสูตรในด้านบริบท จำนวน ๑ ชุด

แบบประเมินชุดนี้ ใช้ประเมินความสัมพันธ์ สอดคล้องของหลักสูตรในด้านบริบท

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ ท่านที่ได้รับการคัดเลือก แบบประเมินพัฒนาจากแบบการหา

ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะพิจารณาว่า ข้อมูลของหลักสูตรในแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับบริบทต่างๆ หรือไม่อย่างไร ถ้ามีความสอดคล้องผู้ทรงคุณวุฒิจะให้ค่าเป็น “+๑” แต่ถ้าผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าไม่มีความสอดคล้องจะให้ค่าเป็น “-๑” และในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องหรือไม่ก็จะให้ค่าเป็น “๐”

๓.๒.๒ แบบประเมิน จำนวน ๔ ชุด

แบบประเมินทั้ง ๔ ชุดนี้ จำแนกผู้ตอบแบบประเมินเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ ชุดที่ ๑ ผู้บริหาร ชุดที่ ๒ อาจารย์ ชุดที่ ๓ นิสิต และชุดที่ ๔ ผู้ใช้บัณฑิต มีรายละเอียดของแบบประเมินแต่ละชุด ดังนี้

๑) แบบประเมินสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น ๕ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ลักษณะแบบประเมินเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ - ๕ เป็นแบบประเมินหลักสูตรทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับมาก

๓ หมายถึง ระดับปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับน้อย

๑ หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

๒) แบบประเมินสำหรับอาจารย์ แบ่งออกเป็น ๕ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ลักษณะแบบประเมินเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ - ๕ เป็นแบบประเมินหลักสูตรทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ

๓) แบบประเมิน สำหรับนิสิต แบ่งออกเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ลักษณะแบบประเมินเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ - ๔ เป็นแบบประเมินหลักสูตรทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ เป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ

๔) แบบประเมิน สำหรับผู้ใช้บัณฑิต แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ลักษณะแบบประเมินเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต เป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคอร์ท (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ

๓.๓ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย เพื่อการประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

๓.๓.๑ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

๓.๓.๒ สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยสร้างเป็นแบบประเมินด้านต่างๆ ได้แก่ แบบประเมินด้านบริบท แบบประเมินด้านปัจจัยนำเข้า แบบประเมินด้านกระบวนการและแบบประเมินด้านผลผลิต

๓.๓.๓ ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและด้านการวิจัย ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องตรงประเด็นในเรื่องที่จะศึกษาวิจัย รวมทั้งพิจารณาสำนวนภาษา ความชัดเจนของข้อคำถาม ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง ๐.๖๐ ถึง ๑.๐๐ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบประเมินที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีความชัดเจนและสอดคล้องกับประเด็นในเรื่องที่จะวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและด้านการวิจัยที่ตรวจสอบแบบประเมินดังกล่าวได้แก่

๑) พระศรีคัมภีรญาณ รศ.ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

๒) พระครูสังฆรักษ์กิตติพงษ์ สิริวฑฒโน ผศ. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

๓) รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการประเมินผล

๔) ผศ.ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

๕) ดร.ดิเรก สุวรรณเศียร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

๓.๓.๔ นำแบบประเมินสำหรับอาจารย์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้กลุ่มทดลองเป็นอาจารย์จำนวน ๑๐ รูป/คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น = .๙๐๔ ส่วนแบบประเมินสำหรับนิสิตนำไปทดลองกับนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๓๐ รูป/คน ตอบแบบประเมินแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach)

ได้ค่าความเชื่อมั่น = .๘๗๒ ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูงสามารถนำไปใช้ในการประเมินเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ได้

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔.๑ สํารวจจำนวนผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต ของหลักสูตร

๓.๔.๒ คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่าน เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตร ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ๒ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ๓ ท่าน

๓.๔.๓ แจกแบบประเมินหลักสูตรแก่กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ทั้งหมดที่สอนในหลักสูตร ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ - ๔ และนิสิตชั้นปีที่ ๔ ของหลักสูตร ในภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

๓.๔.๔ แจกแบบประเมินหลักสูตรแก่ผู้ใช้บัณฑิต ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๙

๓.๔.๕ รวบรวมแบบประเมินกลับคืนเพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๕.๑ การวิเคราะห์แบบประเมินความสัมพันธ์ สอดคล้องของหลักสูตรในด้านบริบท โดยใช้คะแนนเฉลี่ย ในหลักการเดียวกันกับการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC = index of items objective congruence) โดยกำหนดให้คะแนนค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้

คะแนน +๑ หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

คะแนน ๐ หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องหรือไม่

คะแนน -๑ หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

นำคะแนนการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณดัชนีความสอดคล้องจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง คะแนนรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

โดยกำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือมีค่าตั้งแต่ ๐.๐๕ ขึ้นไป และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน คณะผู้วิจัยนำแบบประเมินที่สมบูรณ์ทั้งหมดไปวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้

๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน โดยใช้ร้อยละ (Percentage)

๒) ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นค่าทางสถิติ คณะผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากเครื่องคอมพิวเตอร์ การให้ค่าคะแนนของแต่ละระดับ และเกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูลเป็นไปตามเกณฑ์ของ Likert (Likert scale) ดังนี้

คะแนน ๕ หมายถึง ระดับมากที่สุด
คะแนน ๔ หมายถึง ระดับมาก
คะแนน ๓ หมายถึง ระดับปานกลาง
คะแนน ๒ หมายถึง ระดับน้อย
คะแนน ๑ หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๔.๕๑- ๕.๐๐ หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๑ - ๔.๕๐ หมายถึง ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๑ - ๓.๕๐ หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๑ - ๒.๕๐ หมายถึง ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ - ๑.๕๐ หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

๓) ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านปัจจัยนำ ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ใช้วิธีการประมวลความคิดเห็น และนำเสนอโดยการพรรณาวิเคราะห์

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มุ่งประเมินและศึกษาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองซิป (CIPP MODEL) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- ๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน
- ๔.๒ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านบริบท
- ๔.๓ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า
- ๔.๔ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านกระบวนการ
- ๔.๕ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านผลผลิต
- ๔.๖ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

- ๔.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ
- ๔.๑.๒ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร
- ๔.๑.๓ ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์
- ๔.๑.๔ ข้อมูลทั่วไปของนิสิต
- ๔.๑.๕ ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

๔.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
- บรรพชิต		
- คฤหัสถ์		
ประสบการณ์การบริหารหลักสูตร		
- ต่ำกว่า ๕ ปี		
- ๕ - ๑๐ ปี		
- ๑๐ ปีขึ้นไป		
วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาตรี		
- ปริญญาโท		
- ปริญญาเอก		
ตำแหน่งทางวิชาการ		

รายการข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
- ศาสตราจารย์		
- รองศาสตราจารย์		
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์		
- ไม่มี		

จากตารางที่ ๑ พบว่า.....
.....

๔.๑.๒ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

ตารางที่ ๒ จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

รายการข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
- บรรพชิต		
- คฤหัสถ์		
ประสบการณ์การบริหารหลักสูตร		
- ต่ำกว่า ๕ ปี		
- ๕ - ๑๐ ปี		
- ๑๐ ปีขึ้นไป		
วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาตรี		
- ปริญญาโท		
- ปริญญาเอก		
ตำแหน่งทางวิชาการ		
- ศาสตราจารย์		
- รองศาสตราจารย์		
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์		
- ไม่มี		

จากตารางที่ ๒ พบว่า.....
.....

๔.๑.๓ ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์

ตารางที่ ๓ จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของอาจารย์

รายการข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
- บรรพชิต		
- คฤหัสถ์		
ประสบการณ์การบริหารหลักสูตร		
- ต่ำกว่า ๕ ปี		
- ๕ - ๑๐ ปี		
- ๑๐ ปีขึ้นไป		
วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาตรี		
- ปริญญาโท		
- ปริญญาเอก		
ตำแหน่งทางวิชาการ		
- ศาสตราจารย์		
- รองศาสตราจารย์		
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์		
- ไม่มี		

จากตารางที่ ๓ พบว่า.....

๔.๑.๔ ข้อมูลทั่วไปของนิสิต

ตารางที่ ๔ จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนิสิต

รายการข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
- บรรพชิต		
- คฤหัสถ์		
เพศ		
- ชาย		
- หญิง		
อายุ		
- ต่ำกว่า ๑๗ ปี		
- ๑๗ - ๒๐ ปี		

รายการข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
- ๒๑ - ๔๐ ปี		
- ๔๐ ปีขึ้นไป		
สถานประกอบการอาชีพ		
- มีอาชีพ		
- ไม่มีอาชีพ		

จากตารางที่ ๔ พบว่า.....

๔.๑.๕ ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

ตารางที่ ๕ จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

รายการข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
- บรรพชิต		
- ศฤหันธ์		
ประสบการณ์การใช้บัณฑิตในหลักสูตร		
- ต่ำกว่า ๕ ปี		
- ๕ - ๑๐ ปี		
- ๑๐ ปีขึ้นไป		
วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาตรี		
- ปริญญาโท		
- ปริญญาเอก		

จากตารางที่ ๕ พบว่า.....

๔.๒ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านบริบท

๔.๒.๑ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบริบทของหลักสูตร

๔.๒.๒ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต ด้านบริบทของหลักสูตร

๔.๒.๑ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบริบทของหลักสูตร

ตารางที่ ๖ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริบทของหลักสูตร

ที่	รายการประเมิน	รวม	ค่า IOC	ความหมาย
๑	หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับปณิธาน/วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย			
๒	หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของคณะ			
๓	หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของประเทศ			
๔	หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับความต้องการของท้องถิ่น			
๕	เนื้อหาของหลักสูตรมีความทันสมัยและก่อให้เกิดประโยชน์เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยชั้นนำทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ			
๖	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม			
๗	มีความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา			
	เฉลี่ย			

จากตารางพบว่า การประเมินความสัมพันธ์ สอดคล้องของหลักสูตรในด้านบริบทโดยผู้ทรงคุณวุฒิในภาพรวม มีผลคะแนนเฉลี่ย แสดงให้เห็นว่า.....

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าความสอดคล้อง มากที่สุด ๓ อันดับแรก ได้แก่

ข้อที่.....มีค่าความสอดคล้อง

ข้อที่.....มีค่าความสอดคล้อง.....

ข้อที่.....มีค่าความสอดคล้อง.....

ตามลำดับ

๔.๒.๒ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต ด้านบริบทของหลักสูตร

ตารางที่ ๗ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต ด้านบริบทของหลักสูตร

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๑	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๑ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญ ในพระพุทธศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และ วิจัยวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้อย่างแตกฉาน						
	- สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและ ในชีวิตประจำวันได้						
	- มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม และชุมชน						
	- สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน						

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๒	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๒						
	เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคม ด้านจิตใจและปัญญา						
	- สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและใน ชีวิตประจำวันได้						
	- มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและ ชุมชน						
๓	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๓						
	เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ใน การเผยแผ่พระพุทธศาสนาและพัฒนาชีวิตและสังคม						
	- สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและใน ชีวิตประจำวันได้						
	- มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและ ชุมชน						
	- สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน						
	รวม						
	รวมทั้งสิ้น	μ =		σ =			
	ภาพรวมทั้งสิ้น	μ =		σ =			

จากตารางที่ ๗ พบว่า

.....

.....

๔.๓ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

- ๔.๓.๑ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านโครงสร้างหลักสูตร
- ๔.๓.๒ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านรายวิชาในหลักสูตร
- ๔.๓.๓ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านคุณลักษณะของอาจารย์
- ๔.๓.๔ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านความพร้อมของนิสิต
- ๔.๓.๕ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๔.๓.๑ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านโครงสร้างหลักสูตร

ตารางที่ ๘ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับความเหมาะสมของ
โครงสร้างหลักสูตร

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๑	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต						
๒	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต						
๓	หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต						
๔	หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต						
๕	พระนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ ๑ ปี หรือ นิสิตคฤหัสถ์ปฏิบัติงานบริการสังคม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง						
๖	การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ปีละ ๑๐ วัน รวม ๔๐ วัน						
รวม							
รวมทั้งสิ้น		$\mu = \dots\dots\dots$		$\sigma = \dots\dots\dots$			
ภาพรวมทั้งสิ้น		$\mu = \dots\dots\dots$		$\sigma = \dots\dots\dots$			

จากตารางที่ ๘ พบว่า

.....

.....

๔.๓.๒ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านรายวิชาในหลักสูตร

ตารางที่ ๙ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
ความเหมาะสมทั่วไปของรายวิชาในหลักสูตร							
๑	ความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
๒	รายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต						
๓	รายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย						
๔	มีการจัดลำดับรายวิชาในการเรียนได้เหมาะสม						
รวม							
รวมทั้งสิ้น		$\mu = \dots\dots\dots$		$\sigma = \dots\dots\dots$			
ความเหมาะสมเฉพาะรายวิชาในหลักสูตร							
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาบังคับ ๙ รายวิชา							
๕	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม						
๖	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป						
๗	๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา						
๘	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น						
๙	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป						
๑๐	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร						
๑๑	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น						
๑๒	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น						
๑๓	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (ไม่นับหน่วยกิต)						
๑๔	๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย						
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเลือก ๒๒ รายวิชา							
๑๕	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย						
๑๖	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน						
๑๗	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม						
๑๘	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน						
๑๙	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น						
๒๐	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษชั้นสูง						
๒๑	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาศันสกฤตเบื้องต้น						
๒๒	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาศันสกฤตชั้นสูง						

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๒๓	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น						
๒๔	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง						
๒๕	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น						
๒๖	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง						
๒๗	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น						
๒๘	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง						
๒๙	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น						
๓๐	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง						
๓๑	๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม						
๓๒	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย						
๓๓	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม						
๓๔	๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา						
๓๕	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์ วิทยา						
๓๖	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศ						
หมวดวิชาเฉพาะ - วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๒๐ รายวิชา							
๓๘	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี						
๓๙	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์						
๔๐	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี						
๔๑	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา						
๔๒	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก						
๔๓	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก						
๔๔	๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก						
๔๕	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑						
๔๖	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒						
๔๗	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓						
๔๘	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔						
๔๙	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕						
๕๐	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖						
๕๑	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗						
๕๒	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา						
๕๓	๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา						

ที่	รายการประเมิน		ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
			μ	σ	μ	σ	μ	σ
๕๔	๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย						
๕๕	๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ						
๕๖	๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ						
๕๗	๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทาง พระพุทธศาสนา						
หมวดวิชาเฉพาะ – วิชาเฉพาะด้าน								
- วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๕ รายวิชา								
๕๘	๑๐๑ ๓๐๑	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์						
๕๙	๑๐๑ ๓๐๒	พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์						
๖๐	๑๐๑ ๔๐๓	พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา						
๖๑	๑๐๑ ๔๐๔	ธรรมประยุกต์						
๖๒	๑๐๑ ๔๐๕	พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์						
วิชาเอก – วิชาบังคับ ๑๒ รายวิชา								
๖๓	๑๐๑ ๓๐๖	หลักพุทธธรรม						
๖๔	๑๐๑ ๓๐๗	พุทธปรัชญาเถรวาท						
๖๕	๑๐๑ ๓๐๘	ธรรมบทศึกษา						
๖๖	๑๐๑ ๓๐๙	วิสุทธิมคคศึกษา						
๖๗	๑๐๑ ๓๑๐	นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก						
๖๘	๑๐๑ ๓๑๑	พระพุทธศาสนามหายาน						
๖๙	๑๐๑ ๓๑๒	พระสูตรมหายาน						
๗๐	๑๐๑ ๔๑๓	พุทธศิลปะ						
๗๑	๑๐๑ ๔๑๔	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษขั้นสูง						
๗๒	๑๐๑ ๔๑๕	จิตวิทยาในพระไตรปิฎก						
๗๓	๑๐๑ ๔๑๖	ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา						
๗๔	๑๐๑ ๔๑๗	สัมมนาพระพุทธศาสนา						
วิชาเอก – วิชาเลือก ๑๒ รายวิชา								
๗๕	๑๐๑ ๓๑๘	เปรียบเทียบเถรวาทกับมหายาน						
๗๖	๑๐๑ ๓๑๙	ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก						
๗๗	๑๐๑ ๓๒๐	อักษรจารึกในพระไตรปิฎก						
๗๘	๑๐๑ ๓๒๒	พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย						
๗๙	๑๐๑ ๓๒๓	พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน						
๘๐	๑๐๑ ๓๒๔	ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทาง พระพุทธศาสนา						
๘๑	๑๐๑ ๓๒๕	พุทธธรรมกับสังคมไทย						
๘๒	๑๐๑ ๔๒๗	รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก						

ที่	รายการประเมิน	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๘๓	๑๐๑ ๔๒๙ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ						
๘๔	๑๐๑ ๔๓๐ พระพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน						
๘๕	๑๐๑ ๔๓๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน						
๘๖	๑๐๑ ๔๓๗ พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข						
รวม							
รวมทั้งสิ้น		$\mu = \dots\dots\dots$		$\sigma = \dots\dots\dots$			
ภาพรวมทั้งสิ้น		$\mu = \dots\dots\dots$		$\sigma = \dots\dots\dots$			

จากตารางที่ ๙ พบว่า

.....

.....

๔.๓.๓ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านคุณลักษณะของอาจารย์

ตารางที่ ๑๐ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับความเหมาะสมของคุณลักษณะของอาจารย์

ที่	คุณสมบัติอาจารย์	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๑	อาจารย์มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจในรายวิชาที่สอนตามหลักสูตรนี้						
๒	อาจารย์สามารถวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่						
๓	อาจารย์สามารถบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม						
๔	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาไทย						
๕	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาต่างประเทศ						
๖	อาจารย์สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ						
๗	อาจารย์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
๘	อาจารย์สามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน						
๙	อาจารย์มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม						
๑๐.	อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตด้านวิชาการและวิชาชีพ						
รวม							
รวมทั้งสิ้น		$\mu = \dots\dots\dots$		$\sigma = \dots\dots\dots$			

จากตารางที่ ๑๐ พบว่า

๔.๓.๔ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านความพร้อมของนิสิต

ตารางที่ ๑๑ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับความพร้อมของนิสิต

ที่	ความพร้อมของนิสิต	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๑	นิสิตมีพื้นฐานความรู้เพียงพอในการศึกษาตามหลักสูตรที่เปิดสอน						
๒	นิสิตมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ						
๓	นิสิตมีความสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนในชั้นเรียน						
๔	นิสิตมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย						
๕	นิสิตมีนิสัยรักการเรียนรู้และกระตือรือร้นในการศึกษา						
๖	นิสิตมีความประพฤติเรียบร้อย/เหมาะสมกับสมณสาธูป						
๗	นิสิตมีเวลาในการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตร						
๘	นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานิสิต						
๙	นิสิตมีความมั่นใจต่อความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรนี้						
๑๐	นิสิตมีความภาคภูมิใจในการเข้ามาศึกษาตามหลักสูตรนี้						
	รวม						
	รวมทั้งสิ้น	$\mu = \dots\dots\dots$		$\sigma = \dots\dots\dots$			

จากตารางที่ ๑๑ พบว่า

๔.๓.๕ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ตารางที่ ๑๒ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ที่	สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๑	ความพอเพียงของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนูปกรณ์และห้องปฏิบัติการ						
๒	ความเหมาะสมของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนูปกรณ์และห้องปฏิบัติการ						

ที่	สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๓	ความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์การศึกษา						
๔	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสาร ตำราตามหลักสูตร						
๕	ความทันสมัยของสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในหลักสูตร						
๖	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด						
๗	ความพอเพียงของจำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด						
๘	ความสะดวกและรวดเร็วของการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต						
๙	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ						
๑๐	การจัดบริการที่จำเป็น เช่น ทุนการศึกษาการบริการอนามัย หอพัก ที่พักผ่อน สถานที่จัดกิจกรรม สถานที่ออกกำลังกาย						
รวม							
รวมทั้งสิ้น		$\mu = \dots\dots\dots$		$\sigma = \dots\dots\dots$			

จากตารางที่ ๑๒ พบว่า

๔.๔ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านกระบวนการ

๔.๔.๑ ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร

๔.๔.๒ ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน

๔.๔.๓ ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล

๔.๔.๑ ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร

ตารางที่ ๑๓ ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารหลักสูตร

ที่	กระบวนการบริหารหลักสูตร	ผู้บริหาร		อาจารย์	
		μ	σ	μ	σ
๑	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร				

ที่	กระบวนการบริหารหลักสูตร	ผู้บริหาร		อาจารย์	
		μ	σ	μ	σ
๒	มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา				
๓	มีรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ. ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา				
๔	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา				
๕	มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว				
๖	อาจารย์ใหม่ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน				
๗	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง				
๘	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี				
๙	ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงในหลักสูตรมีความเหมาะสม				
๑๐	การบริหารหลักสูตร ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างเหมาะสม				
รวม					
รวมทั้งสิ้น					

จากตารางที่ ๑๓ พบว่า

.....

.....

๔.๔.๒ ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ ๑๔ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

ที่	การจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๑	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น						
๒	มีการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน						
๓	มีการทำวิจัยในชั้นเรียน						
๔	มีการนำผลการวิจัยชั้นเรียนมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน						
๕	มีการจัดการเรียนการสอนที่นำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนิสิต						
๖	มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ/หรือ การวิจัย						
๗	มีการเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน						
๘	มีการมอบหมายให้นิสิตทำชิ้นงานที่เหมาะสมกับระยะเวลา						
๙	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นิสิตทั้งในและนอกชั้นเรียน						
๑๐	มีการตรวจงานที่มอบหมายให้นิสิตทำและแจ้งผลให้นิสิตทราบทุกครั้ง						
	รวม						
	รวมทั้งสิ้น	$\mu = \dots\dots\dots$		$\sigma = \dots\dots\dots$			

จากตารางที่ ๑๔ พบว่า

.....

.....

๔.๔.๓ ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล

ตารางที่ ๑๕ ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต เกี่ยวกับการปฏิบัติในการวัดและประเมินผล

ที่	การวัดและประเมินผล	ผู้บริหาร		อาจารย์		นิสิต	
		μ	σ	μ	σ	μ	σ
๑	มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้อย่างชัดเจนและแจ้งให้นิสิตทราบ						
๒	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและตรงตามสภาพจริง						
๓	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา						
๔	มีการวัดและประเมินผลตามความสามารถของนิสิตโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล						
๕	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของตนเอง						
๖	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์						
๗	มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งก่อน ระหว่างและหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน						
๘	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน						
๙	มีการประกาศผลการเรียนแก่นิสิตในระยะเวลาที่กำหนด						
๑๐	มีคณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลในระดับหลักสูตร						
รวม							
รวมทั้งสิ้น		$\mu =$		$\sigma =$			

จากตารางที่ ๑๕ พบว่า

.....

.....

๔.๕ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านผลผลิต

ตารางที่ ๑๖ ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและอัตลักษณ์บัณฑิต “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา”

ที่	รายการประเมิน	μ	σ	ความหมาย
ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน TQF				
ด้านคุณธรรมจริยธรรม				
๑	มีวินัย			
๒	มีความอดทน			
๓	มีความซื่อสัตย์			
๔	เสียสละเพื่อส่วนรวม			
๕	ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี			
รวม				
รวมทั้งสิ้น				
ด้านความรู้				
๖	ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ			
๗	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง			
๘	ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในสาขาวิชา			
๙	มีความรู้ในระดับที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล			
๑๐	เข้าใจในงานของตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย			
รวม				
รวมทั้งสิ้น				
ด้านทักษะทางปัญญา				
๑๑	ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย			
๑๒	ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ			
๑๓	ความสามารถในการวางแผนการทำงาน			
๑๔	การตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ			
๑๕	ความสามารถในการเสนอข้อมูลและแนวคิดเพื่อใช้ในการตัดสินใจ			
รวม				

ที่	รายการประเมิน	μ	σ	ความหมาย
รวมทั้งสิ้น				
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				
๑๖	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม			
๑๗	ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน			
๑๘	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๑๙	รับผิดชอบจัดการงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย			
๒๐	ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน			
รวม				
รวมทั้งสิ้น				
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
๒๑	ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้หลักเหตุผล			
๒๒	ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข			
๒๓	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร			
๒๔	ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร			
๒๕	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
รวม				
รวมทั้งสิ้น				
อัตลักษณ์บัณฑิต “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา”				
๒๖	มีสติ ไตร่ตรอง ไม่หลงมัวเมาสิ่งชั่วๆ			
๒๗	ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและตรงไปตรงมา			
๒๘	มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง			
๒๙	เผื่อแผ่แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องมีใครร้องขอ			
๓๐	ฝึกเจริญสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน			
๓๑	ศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้			
๓๒	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างพุทธศาสนิกชนที่ดี			
๓๓	อธิบายให้คนรอบข้างเข้าใจหลักคำสอนทาง			

ที่	รายการประเมิน	μ	σ	ความหมาย
	พระพุทธศาสนา			
๓๔	ชักชวนให้คนรอบข้างปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา			
๓๕	อธิบายให้คนรอบข้างและสังคมเข้าใจสถานการณ์ที่กระทบต่อพระพุทธศาสนา			
๓๖	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องด้านพระพุทธศาสนาในโอกาสต่าง ๆ			
๓๗	เป็นผู้นำในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา			
	รวม			
	รวมทั้งสิ้น			
	ภาพรวมทั้งหมด			

จากตารางพบว่า

.....

.....

๔.๖ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

- ๔.๖.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านบริบท
- ๔.๖.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า
- ๔.๖.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านกระบวนการ
- ๔.๖.๔ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านผลผลิต

๔.๖.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านบริบท

๑) ข้อเสนอแนะโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

.....

.....

๒) ข้อเสนอแนะโดยผู้บริหาร

.....

.....

๓) ข้อเสนอแนะโดยอาจารย์

.....

.....

๔) ข้อเสนอแนะโดยนิสิต

.....

.....

๔.๖.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

๑) ข้อเสนอแนะโดยผู้บริหาร

.....

.....

๒) ข้อเสนอแนะโดยอาจารย์

.....

.....

๓) ข้อเสนอแนะโดยนิสิต

.....

.....

๔.๖.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านกระบวนการ

๑) ข้อเสนอแนะโดยผู้บริหาร

.....

.....

๒) ข้อเสนอแนะโดยอาจารย์

.....

.....

๓) ข้อเสนอแนะโดยนิสิต

.....

.....

๔.๖.๔ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านผลผลิตโดยผู้ใช้บัณฑิต

.....

.....

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มุ่งประเมินและศึกษาแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองซิป (CIPP MODEL)

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน.....รูป/คน อาจารย์ในหลักสูตร จำนวนรูป/คน นิสิตชั้นปีสุดท้ายจำนวนรูป/คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน.....รูป/คน ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคัดเลือกตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนดไว้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความสัมพันธ์สอดคล้องของหลักสูตรในด้านบริบทสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ชุด และ แบบประเมิน จำนวน ๔ ชุด สำหรับผู้บริหาร อาจารย์ นิสิตและ ผู้ใช้บัณฑิต

การวิเคราะห์แบบประเมินความสัมพันธ์สอดคล้องของหลักสูตรในด้านบริบท โดยใช้คะแนนเฉลี่ย ในหลักการเดียวกันกับการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC = index of items objective congruence) ข้อมูลจากแบบประเมิน วิเคราะห์ ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการประมวลความคิดเห็น และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

.....
.....

๒) ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร

.....
.....

๓) ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์

.....
.....

๔) ข้อมูลทั่วไปของนิสิต

.....
.....

๕) ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

.....
.....

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านบริบท

๑) ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบริบทของหลักสูตร

.....

.....

๒) ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนิสิต ด้านบริบทของหลักสูตร

.....

.....

๕.๑.๓ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

๑) ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านโครงสร้างหลักสูตร

.....

.....

๒) ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านรายวิชาในหลักสูตร

.....

.....

๓) ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านคุณลักษณะของอาจารย์

.....

.....

๔) ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านความพร้อมของนิสิต

.....

.....

๕) ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

.....

.....

๕.๑.๔ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านกระบวนการ

๑) ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของกระบวนการบริหารหลักสูตร

.....

.....

๒) ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

๓) ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล

.....

.....

๕.๑.๕ ผลการวิเคราะห์การประเมินด้านผลผลิต

.....

.....

๕.๑.๖ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

๑) ด้านบริบท

.....

.....

๒) ด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

๓) ด้านกระบวนการ

.....

.....

๔) ด้านผลผลิต

.....

.....

๕.๒ อภิปรายผล

จากการวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยพบประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

๕.๒.๑ ผลการประเมินด้านบริบทของหลักสูตร

.....

.....

๕.๒.๒ ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

๕.๒.๓ ผลการประเมินด้านกระบวนการ

.....

.....

๕.๒.๔ ผลการประเมินด้านผลผลิต

.....

.....

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

.....

.....

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

.....

.....

บรรณานุกรม

๑) หนังสือและเอกสาร

- กระทรวงศึกษาธิการ. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๘. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๓๙ ง. (๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘).
- _____. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๒๕ ง. (๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒).
- กาญจนา कुमारักษ์. **หลักสูตรและการพัฒนา**. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์, ๒๕๔๐.
- กรรณิการ์ สัจกุล และบุญมี เณรยอด. **การประเมินผลหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร:ภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.
- จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส. **แนวคิดทฤษฎีการประเมิน**. ภูเก็ต : บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ๒๕๔๖.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. **การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : อลิ้นแพรส, ๒๕๓๙.
- ทิสนา เขมมณี ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ). **รวมบทความทางการประเมินโครงการ เล่มที่ ๔**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘.
- อึ้ง บัวศรี. **ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : ธนัชการ พิมพ์, ๒๕๔๒.
- _____. **ทฤษฎีหลักสูตร (ภาค ๒)**. กรุงเทพมหานคร : โครงการพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๐๓.
- ณัฐมนต์ คมขำ. “การประเมินหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ พ.ศ.๒๕๔๑ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา”. **วารสารหลักสูตรและการสอน**, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๔๙ - มีนาคม ๒๕๕๐).
- บุญชม ศรีสะอาด. **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยา สารสิน, ๒๕๔๖.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต, ๒๕๓๕.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๘. **ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๓๙ ง.** (๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘).
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒. **ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๒๕ ง.** (๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒).
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒. **ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก.** (๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๒).
- พิสนุ ฟองศรี. **การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : เทียม ฟ้าการพิมพ์, ๒๕๔๙.

ภัทรพร อรัณยภา และคณะ. “การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๔)”. วารสารการพยาบาลและการศึกษา. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๑).

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. “หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๕”. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. เทคนิคและวิธีการสอน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, ๒๕๔๑.

สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : วงเดือนการพิมพ์, ๒๕๒๗.

_____ . พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, ๒๕๓๒.

สิริพร บุญญานันต์. “การวิจัยหลักสูตร” วารสารวิธีวิทยาวิจัย (๑ : กันยายน – ธันวาคม ๒๕๒๙).

สุดาพร ไชยะ. “การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์”. วารสารวิทยาจารย์. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑๑๐ (สิงหาคม ๒๕๕๓).

๒) งานวิจัย

ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ และคณะ. “การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์”. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๒.

ปรมัตต์ปัญญาปรัชญ์ ต้องประสงค์ และคณะ. “การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๒”. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๓.

ภูษณิศ นวลสกุล. “การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี”. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๕๐.

รัชนิวรรณ ขำประดิษฐ์ และอรพินธุ์ พูนนารถ. “การประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์”. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, ๒๕๔๙.

ศศิธร ชิดนายิ และคณะ. “การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุตรดิตถ์”. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, ๒๕๔๘.

สมชาย ัญญณกุล และวาริรัตน์ แก้วอุไร. “การประเมินหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร”. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๘.

สมบูรณ์ บุญฤทธิ์. “การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช ๒๕๓๘ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”, รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

อัญชลี ไสยวรรณ และคณะ. “การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการปฐมวัย ศึกษา วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร”. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๔.

ภาคผนวก

(ตัวอย่าง)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

ที่ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

เพื่อให้การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ประกอบด้วย

- ๑. ประธานกรรมการ
- ๒. กรรมการ
- ๓. กรรมการ
- ๔. กรรมการ
- ๕. กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- ๑. ดำเนินการประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
- ๒. รายงานผลการประเมินหลักสูตรต่อวิทยาเขตแพร่ คณะพุทธศาสตร์ และมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ พ.ศ. ๒๕๕๘

(.....)

รองอธิการบดีวิทยาเขต.....

ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี

(ตัวอย่าง)

ที่ ศธ/.....

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินหลักสูตร

เรียน/เจริญพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ๑ ฉบับ
๒. แบบประเมินเพื่อการวิจัย ๑ ชุด

ด้วยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา เป็นหลักสูตรปรับปรุงตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ จะครบวงจรของการพัฒนาหลักสูตรระยะ ๕ ปี ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ ดังนั้น คณะกรรมการประเมินหลักสูตรวิทยาเขตแพร่ จึงดำเนินการประเมินหลักสูตร เพื่อศึกษาความเหมาะสม ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน โดยจะดำเนินการประเมินใน ๔ ด้าน คือ การประเมินบริบทหลักสูตร การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลลัพธ์

ในการนี้ ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินความสัมพันธ์สอดคล้องด้านบริบทหลักสูตรของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และขออนุโมทนาขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ/ขอเจริญพร

(.....)

ประธานกรรมการประเมินหลักสูตร
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตแพร่

หมายเลข
แบบประเมิน

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

แบบประเมินสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อประเมินความสัมพันธ์สอดคล้องของหลักสูตรด้านบริบทหลักสูตรของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

๔. แบบประเมินนี้ มี ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ บรรพชิต คฤหัสถ์
๒. ประสบการณ์การบริหารหลักสูตร ต่ำกว่า ๕ ปี ๕ - ๑๐ ปี ๑๐ ปีขึ้นไป
๓. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
๔. ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไม่มี

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสัมพันธ์สอดคล้องของหลักสูตรด้านบริบท โดยมีข้อมูลประกอบการพิจารณา และตัดสินใจให้คะแนนผลการประเมินได้โดยเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ผลการพิจารณาความสัมพันธ์สอดคล้อง” เพียงช่องเดียว โดยมีความหมายของคะแนนที่ให้ดังนี้

- ๑ หมายถึง เห็นว่ารายการประเมิน *ไม่*มีความสัมพันธ์สอดคล้อง
- ๐ หมายถึง *ไม่แน่ใจ*ว่ารายการประเมินไม่มีความสัมพันธ์สอดคล้อง
- ๑ หมายถึง เห็นว่ารายการประเมิน *มี*ความสัมพันธ์สอดคล้อง

รายการประเมิน	ดัชนีข้อมูลประกอบการพิจารณา	ผลการพิจารณา		
		ความสัมพันธ์สอดคล้อง		
		-๑	๐	๑
๑. หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับ ปณิธาน/วิสัยทัศน์ของ มหาวิทยาลัย	<p>ปณิธาน ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูง สำหรับ พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์</p> <p>วิสัยทัศน์ มุ่งพัฒนามหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลาง การศึกษาพระพุทธศาสนาระดับนานาชาติ โดยจัดการศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้บูรณา การกับศาสตร์สมัยใหม่ ให้นำไปสู่การพัฒนา จิตใจและสังคมอย่างยั่งยืน</p>			
๒. หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับ วัตถุประสงค์ของคณะ	<p>วัตถุประสงค์ของคณะพุทธศาสตร์</p> <p>๑. มุ่งพัฒนาคณะพุทธศาสตร์และบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติภารกิจหลักด้านการผลิต บัณฑิต การพัฒนาวิชาการ การวิจัย การ ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและการทะนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. มุ่งพัฒนาคุณภาพของนิสิต ให้เป็นผู้มี ความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม มี ศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา มีความ รับผิดชอบต่อตนเอง สถาบันสังคมและ พระพุทธศาสนา</p> <p>๓. มุ่งพัฒนาคณะพุทธศาสตร์ ให้เป็น ศูนย์กลางการศึกษาวิชาการด้าน พระพุทธศาสนา ปรัชญา และบาลีสันสกฤต</p> <p>๔. มุ่งสนองนโยบายของมหาเถรสมาคม คณะสงฆ์และรัฐบาล ในการดำเนินกิจกรรม ด้านพระพุทธศาสนา</p>			
๓. หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับ ความต้องการของประเทศ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ			
๔. หลักสูตรมีความสัมพันธ์กับ ความต้องการของท้องถิ่น	แผนพัฒนาจังหวัด			
๕. เนื้อหาของหลักสูตรมีความ ทันสมัย และ ก่อ ให้ เกิด ประโยชน์ เมื่อเทียบกับ มหาวิทยาลัยชั้นนำทั่วไปทั้งใน	มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร <u>พุทธศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา</u>			

รายการประเมิน	ดัชนีข้อมูลประกอบการพิจารณา	ผลการพิจารณา		
		ความสัมพันธ์สอดคล้อง		
		-๑	๐	๑
และต่างประเทศ				
๖. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม	มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร พุทธศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา			
๗. มีความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา	มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร พุทธศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา			

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร

๑. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์กับปณิธาน/วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของคณะ

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์กับความต้องการของประเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์กับความต้องการของท้องถิ่น

.....

.....

.....

.....

.....

๕. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นเนื้อหาของหลักสูตรมีความทันสมัย และก่อให้เกิดประโยชน์ เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยชั้นนำทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ

.....

.....

.....

.....

๖. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสม

.....

.....

.....

.....

๗. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ในประเด็นความสัมพันธ์สอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา

.....

.....

.....

.....

๘. ข้อเสนอแนะต่อทิศทางของหลักสูตรในอนาคต

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านตอบแบบประเมินนี้อย่างดียิ่ง

หมายเลข
แบบประเมิน

แบบประเมินเพื่อการวิจัย
เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

แบบประเมินสำหรับผู้บริหาร

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

๔. แบบประเมินนี้มี ๕ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

ตอนที่ ๕ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ

บรรพชิต

คฤหัสถ์

๒. ประสบการณ์การบริหารหลักสูตร

ต่ำกว่า ๕ ปี

๕ - ๑๐ ปี

๑๐ ปีขึ้นไป

๓. วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

๔. ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์

รองศาสตราจารย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ไม่มี

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

คำชี้แจง โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา แล้วประเมินรายการต่างๆ ด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๑

เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้อย่างแตกฉาน

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๑

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๒

เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๒

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๓

เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและพัฒนาชีวิตและสังคม

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๓

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านบริบท

.....

.....

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า มุ่งประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิต และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑) โครงสร้างของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาจำนวนหน่วยกิตและเงื่อนไขการจบหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๒	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๓	หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๔	หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๕	พระนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ ๑ ปี หรือนิสิตคฤหัสถ์ปฏิบัติงานบริการสังคม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง มีความเหมาะสมเพียงใด					
๖	การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ปีละ ๑๐ วัน รวม ๔๐ วัน มีความเหมาะสมเพียงใด					
๗	ชื่อหลักสูตรและวุฒิการศึกษาที่จบการศึกษา มีความเหมาะสมเพียงใด					

๒) รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
รายวิชาในหลักสูตร						
ความเหมาะสมทั่วไปของรายวิชาในหลักสูตร						
๑	ความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
๒	รายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
๓	รายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย					
๔	มีการจัดลำดับรายวิชาในการเรียนได้เหมาะสม					
ความเหมาะสมเฉพาะรายวิชาในหลักสูตร						
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาบังคับ ๙ รายวิชา						
๕	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม					
๖	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป					
๗	๐๐๐ ๑๐๗ เทคโนโลยีการศึกษาระดับอุดมศึกษา					
๘	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น					
๙	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป					
๑๐	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร					
๑๑	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น					
๑๒	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น					
๑๓	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (ไม่นับหน่วยกิต)					
๑๔	๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย					
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเลือก ๒๒ รายวิชา						
๑๕	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย					
๑๖	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน					
๑๗	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม					
๑๘	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน					
๑๙	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น					
๒๐	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๒๑	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น					
๒๒	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตชั้นสูง					
๒๓	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น					
๒๔	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยชั้นสูง					
๒๕	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น					
๒๖	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนชั้นสูง					
๒๗	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๘	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง					
๒๙	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น					
๓๐	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง					
๓๑	๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม					
๓๒	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย					
๓๓	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม					
๓๔	๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา					
๓๕	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและ ประยุกต์วิทยา					
๓๖	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
หมวดวิชาเฉพาะ - วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๒๐ รายวิชา						
๓๘	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี					
๓๙	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์					
๔๐	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี					
๔๑	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา					
๔๒	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก					
๔๓	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก					
๔๔	๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก					
๔๕	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑					
๔๖	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒					
๔๗	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓					
๔๘	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔					
๔๙	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕					
๕๐	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖					
๕๑	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗					
๕๒	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา					
๕๓	๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา					
๕๔	๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย					
๕๕	๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ					
๕๖	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ					
๕๗	๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทาง					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	พระพุทธศาสนา					
หมวดวิชาเฉพาะ – วิชาเฉพาะด้าน						
- วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๕ รายวิชา						
๕๘	๑๐๑ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์					
๕๙	๑๐๑ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์					
๖๐	๑๐๑ ๔๐๓ พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา					
๖๑	๑๐๑ ๔๐๔ ธรรมประยุกต์					
๖๒	๑๐๑ ๔๐๕ พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์					
วิชาเอก – วิชาบังคับ ๑๒ รายวิชา						
๖๓	๑๐๑ ๓๐๖ หลักพุทธธรรม					
๖๔	๑๐๑ ๓๐๗ พุทธปรัชญาเถรวาท					
๖๕	๑๐๑ ๓๐๘ ธรรมบทศึกษา					
๖๖	๑๐๑ ๓๐๙ วิสุทธิมัคคศึกษา					
๖๗	๑๐๑ ๓๑๐ นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๖๘	๑๐๑ ๓๑๑ พระพุทธศาสนามหายาน					
๖๙	๑๐๑ ๓๑๒ พระสูตรมหายาน					
๗๐	๑๐๑ ๔๑๓ พุทธศิลปะ					
๗๑	๑๐๑ ๔๑๔ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๗๒	๑๐๑ ๔๑๕ จิตวิทยาในพระไตรปิฎก					
๗๓	๑๐๑ ๔๑๖ ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา					
๗๔	๑๐๑ ๔๑๗ สัมมนาพระพุทธศาสนา					
วิชาเอก – วิชาเลือก ๑๒ รายวิชา						
๗๕	๑๐๑ ๓๑๘ เปรียบเทียบเถรวาทกับมหายาน					
๗๖	๑๐๑ ๓๑๙ ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๗๗	๑๐๑ ๓๒๐ อักษรจารึกในพระไตรปิฎก					
๗๘	๑๐๑ ๓๒๒ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย					
๗๙	๑๐๑ ๓๒๓ พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน					
๘๐	๑๐๑ ๓๒๔ ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา					
๘๑	๑๐๑ ๓๒๕ พุทธธรรมกับสังคมไทย					
๘๒	๑๐๑ ๔๒๗ รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๘๓	๑๐๑ ๔๒๙ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ					
๘๔	๑๐๑ ๔๓๐ พระพุทธศาสนากับสิทธิ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	มนุษยชน					
๘๕	๑๐๑ ๔๓๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน					
๘๖	๑๐๑ ๔๓๗ พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข					
คุณลักษณะของอาจารย์						
๑	อาจารย์มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจในรายวิชาที่สอนตามหลักสูตรนี้					
๒	อาจารย์สามารถวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่					
๓	อาจารย์สามารถบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม					
๔	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาไทย					
๕	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาต่างประเทศ					
๖	อาจารย์สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๗	อาจารย์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
๘	อาจารย์สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๙	อาจารย์มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม					
๑๐	อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตด้านวิชาการและวิชาชีพ					
คุณลักษณะของอาจารย์ (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีคุณวุฒิเหมาะสม					
๒	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีตำแหน่งทางวิชาการเหมาะสม					
๓	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๔	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เวลาที่เพียงพอในการปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๕	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษาอย่างชัดเจนและมีประโยชน์					
ความพร้อมของนิสิต						
๑	นิสิตมีพื้นฐานความรู้เพียงพอในการศึกษาตาม					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	หลักสูตรที่เปิดสอน					
๒	นิสิตมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๓	นิสิตมีความสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนในชั้นเรียน					
๔	นิสิตมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
๕	นิสิตมีนิสัยรักการเรียนรู้และกระตือรือร้นในการศึกษา					
๖	นิสิตมีความประพฤติเรียบร้อย/เหมาะสมกับสมณสาธูป					
๗	นิสิตมีเวลาในการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตร					
๘	นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานิสิต					
๙	นิสิตมีความมั่นใจต่อความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรนี้					
๑๐	นิสิตมีความภาคภูมิใจในการเข้ามาศึกษาตามหลักสูตรนี้					
สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						
๑	ความพอเพียงของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๒	ความเหมาะสมของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๓	ความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์การศึกษา					
๔	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสาร ตำราตามหลักสูตร					
๕	ความทันสมัยของสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในหลักสูตร					
๖	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด					
๗	ความพอเพียงของจำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด					
๘	ความสะดวกและรวดเร็วของการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
๙	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ					
๑๐	การจัดบริการที่จำเป็น เช่น ทุนการศึกษาการบริการอนามัย หอพัก ที่พักผ่อน สถานที่จัดกิจกรรม สถานที่ออกกำลังกาย					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กระบวนการบริหารหลักสูตร						
๑	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร					
๒	มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา					
๓	มีรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา					
๔	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา					
๕	มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว					
๖	อาจารย์ใหม่ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน					
๗	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง					
๘	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ร้อยละ ๕๐ ต่อปี					
๙	ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
๑๐	การบริหารหลักสูตร ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกันอย่างเหมาะสม					
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น					
๒	มีการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน					
๓	มีการทำวิจัยในชั้นเรียน					
๔	มีการนำผลการวิจัยชั้นเรียนมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน					
๕	มีการจัดการเรียนการสอนที่นำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนิสิต					
๖	มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ/หรือ การวิจัย					
๗	มีการเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน					
๘	มีการมอบหมายให้นิสิตทำชิ้นงานที่เหมาะสมกับระยะเวลา					
๙	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นิสิตทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๑๐	มีการตรวจงานที่มอบหมายให้นิสิตทำและแจ้งผลให้นิสิตทราบทุกครั้ง					
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	การจัดการเรียนการสอนสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
๒	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน					
๓	การสอนและการศึกษาค้นคว้าเน้นใช้ภาษาอังกฤษ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๔	การจัดการเรียนการสอนเน้นและส่งเสริมกระบวนการวิจัย					
๕	การจัดการเรียนการสอนเน้นพัฒนาทักษะการคิด					
๖	การส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการ					
๗	การกำกับติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์					
๘	การให้ความรู้และเตรียมความพร้อมในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์					
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้อย่างชัดเจนและแจ้งให้นิสิตทราบ					
๒	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและตรงตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา					
๔	มีการวัดและประเมินผลตามความสามารถของนิสิต โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
๕	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๖	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๗	มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนระหว่างและหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน					
๘	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๙	มีการประกาศผลการเรียนแก่นิสิตในระยะเวลาที่กำหนด					
๑๐	มีคณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลในระดับหลักสูตร					
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
๒	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิด					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	สร้างสรรค์					
๔	มีกระบวนการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๕	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๖	เกณฑ์การประเมินวิทยานิพนธ์มีความชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๕ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ					
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม					
๑	มีวินัย					
๒	มีความอดทน					
๓	มีความซื่อสัตย์					
๔	เสียสละเพื่อส่วนรวม					
๕	ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
	ด้านความรู้					
๖	ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๗	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
๘	ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในสาขาวิชา					
๙	มีความรู้ในระดับที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล					
๑๐	เข้าใจในงานของตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย					
ด้านทักษะทางปัญญา						
๑๑	ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
๑๒	ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ					
๑๓	ความสามารถในการวางแผนการทำงาน					
๑๔	การตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
๑๕	ความสามารถในการเสนอข้อมูลและแนวคิดเพื่อใช้ในการตัดสินใจ					
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
๑๖	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม					
๑๗	ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน					
๑๘	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
๑๙	รับผิดชอบจัดการงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
๒๐	ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน					
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
๒๑	ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้เหตุผล					
๒๒	ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข					
๒๓	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๔	ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๕	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
อัตลักษณ์บัณฑิต “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อ						

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
พระพุทธศาสนา”						
๒๖	มีสติ ไตร่ตรอง ไม่หลงมัวเมาสิ่งชั่วร้าย					
๒๗	ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและตรงไปตรงมา					
๒๘	มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง					
๒๙	เพื่อแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องมีใครร้องขอ					
๓๐	ฝึกเจริญสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน					
๓๑	ศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้					
๓๒	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างพุทธศาสนิกชนที่ดี					
๓๓	อธิบายให้คนรอบข้างเข้าใจหลักคำสอนพระพุทธศาสนา					
๓๔	ชักชวนให้คนรอบข้างปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา					
๓๕	อธิบายให้คนรอบข้างและสังคมเข้าใจสถานการณ์ที่กระทบต่อพระพุทธศาสนา					
๓๖	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในโอกาสต่างๆ					
๓๗	เป็นผู้นำในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านผลผลิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินนี้อย่างดียิ่ง

แบบประเมินเพื่อการวิจัย
เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

แบบประเมินสำหรับอาจารย์

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

๔. แบบประเมินนี้มี ๕ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

ตอนที่ ๕ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ บรรพชิต คฤหัสถ์
๒. ประสบการณ์การบริหารหลักสูตร ต่ำกว่า ๕ ปี ๕ - ๑๐ ปี ๑๐ ปีขึ้นไป
๓. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
๔. ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไม่มี

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านบริบท

คำชี้แจง โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา แล้วประเมินรายการต่างๆ ด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๑

เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้อย่างแตกฉาน

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๑

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๒

เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๒

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๓

เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและพัฒนาชีวิตและสังคม

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๓

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านบริบท

.....

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า มุ่งประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิต และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑) โครงสร้างของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาจำนวนหน่วยกิตและเงื่อนไขการจบหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๒	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๓	หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๔	หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๕	พระนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ ๑ ปี หรือนิสิตคฤหัสถ์ปฏิบัติงานบริการสังคม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง มีความเหมาะสมเพียงใด					
๖	การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ปีละ ๑๐ วัน รวม ๔๐ วัน มีความเหมาะสมเพียงใด					
๗	ชื่อหลักสูตรและวุฒิการศึกษาที่จบการศึกษา มีความเหมาะสมเพียงใด					

๒) รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
รายวิชาในหลักสูตร						
ความเหมาะสมทั่วไปของรายวิชาในหลักสูตร						
๑	ความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
๒	รายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
๓	รายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย					
๔	มีการจัดลำดับรายวิชาในการเรียนได้เหมาะสม					
ความเหมาะสมเฉพาะรายวิชาในหลักสูตร						
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาบังคับ ๙ รายวิชา						
๕	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม					
๖	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป					
๗	๐๐๐ ๑๐๗ เทคโนโลยีการศึกษาระดับอุดมศึกษา					
๘	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น					
๙	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป					
๑๐	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร					
๑๑	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น					
๑๒	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น					
๑๓	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (ไม่นับหน่วยกิต)					
๑๔	๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย					
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเลือก ๒๒ รายวิชา						
๑๕	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย					
๑๖	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน					
๑๗	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม					
๑๘	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน					
๑๙	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น					
๒๐	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๒๑	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น					
๒๒	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตชั้นสูง					
๒๓	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น					
๒๔	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยชั้นสูง					
๒๕	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น					
๒๖	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนชั้นสูง					
๒๗	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๘	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง					
๒๙	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น					
๓๐	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง					
๓๑	๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม					
๓๒	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย					
๓๓	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม					
๓๔	๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา					
๓๕	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและ ประยุกต์วิทยา					
๓๖	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
หมวดวิชาเฉพาะ - วิชาแกนพระพุทธศาสนา						
๒๐ รายวิชา						
๓๘	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี					
๓๙	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์					
๔๐	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี					
๔๑	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา					
๔๒	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก					
๔๓	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก					
๔๔	๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก					
๔๕	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑					
๔๖	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒					
๔๗	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓					
๔๘	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔					
๔๙	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕					
๕๐	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖					
๕๑	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗					
๕๒	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา					
๕๓	๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา					
๕๔	๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย					
๕๕	๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ					
๕๖	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ					
๕๗	๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทาง					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	พระพุทธศาสนา					
หมวดวิชาเฉพาะ – วิชาเฉพาะด้าน						
- วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๕ รายวิชา						
๕๘	๑๐๑ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์					
๕๙	๑๐๑ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์					
๖๐	๑๐๑ ๔๐๓ พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา					
๖๑	๑๐๑ ๔๐๔ ธรรมประยุกต์					
๖๒	๑๐๑ ๔๐๕ พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์					
วิชาเอก – วิชาบังคับ ๑๒ รายวิชา						
๖๓	๑๐๑ ๓๐๖ หลักพุทธธรรม					
๖๔	๑๐๑ ๓๐๗ พุทธปรัชญาเถรวาท					
๖๕	๑๐๑ ๓๐๘ ธรรมบทศึกษา					
๖๖	๑๐๑ ๓๐๙ วิสุทธิมัคคศึกษา					
๖๗	๑๐๑ ๓๑๐ นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๖๘	๑๐๑ ๓๑๑ พระพุทธศาสนามหายาน					
๖๙	๑๐๑ ๓๑๒ พระสูตรมหายาน					
๗๐	๑๐๑ ๔๑๓ พุทธศิลปะ					
๗๑	๑๐๑ ๔๑๔ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๗๒	๑๐๑ ๔๑๕ จิตวิทยาในพระไตรปิฎก					
๗๓	๑๐๑ ๔๑๖ ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา					
๗๔	๑๐๑ ๔๑๗ สัมมนาพระพุทธศาสนา					
วิชาเอก – วิชาเลือก ๑๒ รายวิชา						
๗๕	๑๐๑ ๓๑๘ เปรียบเทียบเถรวาทกับมหายาน					
๗๖	๑๐๑ ๓๑๙ ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๗๗	๑๐๑ ๓๒๐ อักษรจารึกในพระไตรปิฎก					
๗๘	๑๐๑ ๓๒๒ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย					
๗๙	๑๐๑ ๓๒๓ พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน					
๘๐	๑๐๑ ๓๒๔ ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา					
๘๑	๑๐๑ ๓๒๕ พุทธธรรมกับสังคมไทย					
๘๒	๑๐๑ ๔๒๗ รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๘๓	๑๐๑ ๔๒๙ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ					
๘๔	๑๐๑ ๔๓๐ พระพุทธศาสนากับสิทธิ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	มนุษยชน					
๘๕	๑๐๑ ๔๓๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน					
๘๖	๑๐๑ ๔๓๗ พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข					
คุณลักษณะของอาจารย์						
๑	อาจารย์มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจในรายวิชาที่สอนตามหลักสูตรนี้					
๒	อาจารย์สามารถวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่					
๓	อาจารย์สามารถบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม					
๔	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาไทย					
๕	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาต่างประเทศ					
๖	อาจารย์สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๗	อาจารย์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
๘	อาจารย์สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๙	อาจารย์มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม					
๑๐	อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตด้านวิชาการและวิชาชีพ					
คุณลักษณะของอาจารย์ (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีคุณวุฒิเหมาะสม					
๒	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีตำแหน่งทางวิชาการเหมาะสม					
๓	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๔	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เวลาที่เพียงพอในการปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๕	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษาอย่างชัดเจนและมีประโยชน์					
ความพร้อมของนิสิต						

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	นิสิตมีพื้นฐานความรู้เพียงพอในการศึกษาตามหลักสูตรที่เปิดสอน					
๒	นิสิตมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๓	นิสิตมีความสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนในชั้นเรียน					
๔	นิสิตมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
๕	นิสิตมีนิสัยรักการเรียนรู้และกระตือรือร้นในการศึกษา					
๖	นิสิตมีความประพฤติเรียบร้อย/เหมาะสมกับสมณสาธูป					
๗	นิสิตมีเวลาในการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตร					
๘	นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานิสิต					
๙	นิสิตมีความมั่นใจต่อความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรนี้					
๑๐	นิสิตมีความภาคภูมิใจในการเข้ามาศึกษาตามหลักสูตรนี้					
สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						
๑	ความพอเพียงของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๒	ความเหมาะสมของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๓	ความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์การศึกษา					
๔	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสาร ตำราตามหลักสูตร					
๕	ความทันสมัยของสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในหลักสูตร					
๖	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด					
๗	ความพอเพียงของจำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด					
๘	ความสะดวกและรวดเร็วของการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
๙	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ					
๑๐	การจัดบริการที่จำเป็น เช่น ทุนการศึกษาการบริการอนามัย หอพัก ที่พักผ่อน สถานที่จัดกิจกรรม					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	สถานที่ออกกำลังกาย					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	กระบวนการบริหารหลักสูตร					
๑	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร					
๒	มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา					
๓	มีรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ. ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา					
๔	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา					
๕	มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว					
๖	อาจารย์ใหม่ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	คำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน					
๗	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง					
๘	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ต่อปี					
๙	ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เป็นจริงในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
๑๐	การบริหารหลักสูตร ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกัน อย่างเหมาะสม					
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น					
๒	มีการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน					
๓	มีการทำวิจัยในชั้นเรียน					
๔	มีการนำผลการวิจัยชั้นเรียนมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน					
๕	มีการจัดการเรียนการสอนที่นำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนิสิต					
๖	มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการบริการ วิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ/หรือ การวิจัย					
๗	มีการเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน					
๘	มีการมอบหมายให้นิสิตทำชิ้นงานที่เหมาะสมกับระยะเวลา					
๙	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นิสิตทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๑๐	มีการตรวจงานที่มอบหมายให้นิสิตทำและแจ้งผลให้นิสิตทราบทุกครั้ง					
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	การจัดการเรียนการสอนสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
๒	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน					
๓	การสอนและการศึกษาค้นคว้าเน้นใช้ภาษาอังกฤษ					
๔	การจัดการเรียนการสอนเน้นและส่งเสริมกระบวนการวิจัย					
๕	การจัดการเรียนการสอนเน้นพัฒนาทักษะการคิด					
๖	การส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการ					
๗	การกำกับติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์					
๘	การให้ความรู้และเตรียมความพร้อมในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์					
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้อย่างชัดเจนและแจ้งให้นิสิตทราบ					
๒	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและตรงตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา					
๔	มีการวัดและประเมินผลตามความสามารถของนิสิต โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
๕	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๖	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๗	มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนระหว่างและหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน					
๘	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๙	มีการประกาศผลการเรียนแก่นิสิตในระยะเวลาที่กำหนด					
๑๐	มีคณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลในระดับหลักสูตร					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การวัดและประเมินผล (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
๒	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๔	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๕	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๖	เกณฑ์การประเมินวิทยานิพนธ์มีความชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๕ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ						
ด้านคุณธรรมจริยธรรม						
๑	มีวินัย					
๒	มีความอดทน					
๓	มีความซื่อสัตย์					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๔	เสียสละเพื่อส่วนรวม					
๕	ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
ด้านความรู้						
๖	ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ					
๗	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
๘	ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในสาขาวิชา					
๙	มีความรู้ในระดับที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล					
๑๐	เข้าใจในงานของตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย					
ด้านทักษะทางปัญญา						
๑๑	ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
๑๒	ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ					
๑๓	ความสามารถในการวางแผนการทำงาน					
๑๔	การตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
๑๕	ความสามารถในการเสนอข้อมูลและแนวคิดเพื่อใช้ในการตัดสินใจ					
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
๑๖	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม					
๑๗	ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน					
๑๘	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
๑๙	รับผิดชอบจัดการงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
๒๐	ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน					
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
๒๑	ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้เหตุผล					
๒๒	ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข					
๒๓	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๔	ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๕	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
อัตลักษณ์บัณฑิต “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา”						
๒๖	มีสติ ไตร่ตรอง ไม่หลงมัวเมาสิ่งชั่วร้าย					
๒๗	ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและตรงไปตรงมา					
๒๘	มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง					
๒๙	เผื่อแผ่แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องมีใครร้องขอ					
๓๐	ฝึกเจริญสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน					
๓๑	ศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้					
๓๒	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างพุทธศาสนิกชนที่ดี					
๓๓	อธิบายให้คนรอบข้างเข้าใจหลักคำสอนพระพุทธศาสนา					
๓๔	ชักชวนให้คนรอบข้างปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา					
๓๕	อธิบายให้คนรอบข้างและสังคมเข้าใจสถานการณ์ที่กระทบต่อพระพุทธศาสนา					
๓๖	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในโอกาสต่างๆ					
๓๗	เป็นผู้นำในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านผลผลิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินนี้อย่างดียิ่ง

หมายเลข
แบบประเมิน

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

**เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่**

แบบประเมินสำหรับนิสิต

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

๔. แบบประเมินนี้มี ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านปริบท

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ บรรพชิต คฤหัสถ์

๒. เพศ ชาย หญิง

๓. อายุ ต่ำกว่า ๑๗ ปี ๑๗ - ๒๐ ปี ๒๑ - ๔๐ ปี ๔๐ ปีขึ้นไป

๔. สถานะการประกอบอาชีพ มีอาชีพ (ระบุ)..... ไม่มีอาชีพ

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านปริบท

คำชี้แจง โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา แล้วประเมินรายการต่างๆ ด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๑

เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้อย่างแตกฉาน

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๑

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๒

เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๒

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อที่ ๓

เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและพัฒนาชีวิตและสังคม

ความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ข้อ ๓

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานและในชีวิตประจำวันได้					
๒	มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและชุมชน					
๓	สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านบริบท

.....

ตอนที่ ๓ การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า มุ่งประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิต และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑) โครงสร้างของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาจำนวนหน่วยกิตและเงื่อนไขการจบหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๒	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๓	หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๔	หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต มีความเหมาะสมเพียงใด					
๕	พระนิสิตปฏิบัติศาสนกิจ ๑ ปี หรือนิสิตคฤหัสถ์ปฏิบัติงานบริการสังคม ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง มีความเหมาะสมเพียงใด					
๖	การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ปีละ ๑๐ วัน รวม ๔๐ วัน มีความเหมาะสมเพียงใด					
๗	ชื่อหลักสูตรและวุฒิการศึกษาที่จบการศึกษา มีความเหมาะสมเพียงใด					

๒) รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมของรายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ ความพร้อมของนิสิตและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
รายวิชาในหลักสูตร						
ความเหมาะสมทั่วไปของรายวิชาในหลักสูตร						
๑	ความสอดคล้องของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
๒	รายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
๓	รายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย					
๔	มีการจัดลำดับรายวิชาในการเรียนได้เหมาะสม					
ความเหมาะสมเฉพาะรายวิชาในหลักสูตร						
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาบังคับ ๙ รายวิชา						
๕	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม					
๖	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป					
๗	๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา					
๘	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น					
๙	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป					
๑๐	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร					
๑๑	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น					
๑๒	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น					
๑๓	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (ไม่นับหน่วยกิต)					
๑๔	๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย					
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาเลือก ๒๒ รายวิชา						
๑๕	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย					
๑๖	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน					
๑๗	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม					
๑๘	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน					
๑๙	๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น					
๒๐	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๒๑	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น					
๒๒	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตชั้นสูง					
๒๓	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น					
๒๔	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยชั้นสูง					
๒๕	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น					
๒๖	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนชั้นสูง					
๒๗	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๘	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง					
๒๙	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น					
๓๐	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง					
๓๑	๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม					
๓๒	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย					
๓๓	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม					
๓๔	๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา					
๓๕	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและ ประยุกต์วิทยา					
๓๖	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
หมวดวิชาเฉพาะ - วิชาแกนพระพุทธศาสนา						
๒๐ รายวิชา						
๓๘	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี					
๓๙	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์					
๔๐	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี					
๔๑	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา					
๔๒	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก					
๔๓	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก					
๔๔	๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก					
๔๕	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑					
๔๖	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒					
๔๗	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓					
๔๘	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔					
๔๙	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕					
๕๐	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖					
๕๑	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗					
๕๒	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา					
๕๓	๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา					
๕๔	๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย					
๕๕	๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ					
๕๖	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ					
๕๗	๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทาง					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	พระพุทธศาสนา					
หมวดวิชาเฉพาะ – วิชาเฉพาะด้าน						
- วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๕ รายวิชา						
๕๘	๑๐๑ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์					
๕๙	๑๐๑ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์					
๖๐	๑๐๑ ๔๐๓ พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา					
๖๑	๑๐๑ ๔๐๔ ธรรมประยุกต์					
๖๒	๑๐๑ ๔๐๕ พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์					
วิชาเอก – วิชาบังคับ ๑๒ รายวิชา						
๖๓	๑๐๑ ๓๐๖ หลักพุทธธรรม					
๖๔	๑๐๑ ๓๐๗ พุทธปรัชญาเถรวาท					
๖๕	๑๐๑ ๓๐๘ ธรรมบทศึกษา					
๖๖	๑๐๑ ๓๐๙ วิสุทธิมัคคศึกษา					
๖๗	๑๐๑ ๓๑๐ นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๖๘	๑๐๑ ๓๑๑ พระพุทธศาสนามหายาน					
๖๙	๑๐๑ ๓๑๒ พระสูตรมหายาน					
๗๐	๑๐๑ ๔๑๓ พุทธศิลปะ					
๗๑	๑๐๑ ๔๑๔ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษชั้นสูง					
๗๒	๑๐๑ ๔๑๕ จิตวิทยาในพระไตรปิฎก					
๗๓	๑๐๑ ๔๑๖ ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา					
๗๔	๑๐๑ ๔๑๗ สัมมนาพระพุทธศาสนา					
วิชาเอก – วิชาเลือก ๑๒ รายวิชา						
๗๕	๑๐๑ ๓๑๘ เปรียบเทียบเถรวาทกับมหายาน					
๗๖	๑๐๑ ๓๑๙ ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๗๗	๑๐๑ ๓๒๐ อักษรจารึกในพระไตรปิฎก					
๗๘	๑๐๑ ๓๒๒ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย					
๗๙	๑๐๑ ๓๒๓ พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน					
๘๐	๑๐๑ ๓๒๔ ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา					
๘๑	๑๐๑ ๓๒๕ พุทธธรรมกับสังคมไทย					
๘๒	๑๐๑ ๔๒๗ รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก					
๘๓	๑๐๑ ๔๒๙ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ					
๘๔	๑๐๑ ๔๓๐ พระพุทธศาสนากับสิทธิ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	มนุษยชน					
๘๕	๑๐๑ ๔๓๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน					
๘๖	๑๐๑ ๔๓๗ พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข					
คุณลักษณะของอาจารย์						
๑	อาจารย์มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจในรายวิชาที่สอนตามหลักสูตรนี้					
๒	อาจารย์สามารถวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่					
๓	อาจารย์สามารถบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม					
๔	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาไทย					
๕	อาจารย์สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาต่างประเทศ					
๖	อาจารย์สามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๗	อาจารย์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
๘	อาจารย์สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๙	อาจารย์มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณธรรมและจริยธรรม					
๑๐	อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำนิสิตด้านวิชาการและวิชาชีพ					
คุณลักษณะของอาจารย์ (สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีคุณวุฒิเหมาะสม					
๒	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีตำแหน่งทางวิชาการเหมาะสม					
๓	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๔	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เวลาที่เพียงพอในการปรึกษาวิทยานิพนธ์					
๕	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำปรึกษาอย่างชัดเจนและมีประโยชน์					
ความพร้อมของนิสิต						
๑	นิสิตมีพื้นฐานความรู้เพียงพอในการศึกษาตาม					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	หลักสูตรที่เปิดสอน					
๒	นิสิตมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
๓	นิสิตมีความสัมพันธ์อันดีต่อเพื่อนในชั้นเรียน					
๔	นิสิตมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
๕	นิสิตมีนิสัยรักการเรียนรู้และกระตือรือร้นในการศึกษา					
๖	นิสิตมีความประพฤติเรียบร้อย/เหมาะสมกับสมณสาธูป					
๗	นิสิตมีเวลาในการศึกษาและเรียนรู้ตามหลักสูตร					
๘	นิสิตสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานิสิต					
๙	นิสิตมีความมั่นใจต่อความรู้ ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนตามหลักสูตรนี้					
๑๐	นิสิตมีความภาคภูมิใจในการเข้ามาศึกษาตามหลักสูตรนี้					
สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้						
๑	ความพอเพียงของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๒	ความเหมาะสมของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องประชุม ห้องโสตทัศนอุปกรณ์และห้องปฏิบัติการ					
๓	ความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์การศึกษา					
๔	ความเหมาะสมและทันสมัยของหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ เอกสาร ตำราตามหลักสูตร					
๕	ความทันสมัยของสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในหลักสูตร					
๖	ความสะดวกรวดเร็วของบริการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด					
๗	ความพอเพียงของจำนวนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด					
๘	ความสะดวกและรวดเร็วของการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต					
๙	การส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ					
๑๐	การจัดบริการที่จำเป็น เช่น ทุนการศึกษาการบริการอนามัย หอพัก ที่พักผ่อน สถานที่จัดกิจกรรม สถานที่ออกกำลังกาย					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

.....

ตอนที่ ๔ การประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาการปฏิบัติตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การจัดการเรียนการสอน (สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดสัดส่วนการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนการปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนให้มากขึ้น					
๒	มีการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน					
๓	มีการทำวิจัยในชั้นเรียน					
๔	มีการนำผลการวิจัยชั้นเรียนมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน					
๕	มีการจัดการเรียนการสอนที่นำสื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนิสิต					
๖	มีการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการกับการบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ/หรือ การวิจัย					
๗	มีการเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน					
๘	มีการมอบหมายให้นิสิตทำชิ้นงานที่เหมาะสมกับระยะเวลา					
๙	มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นิสิตทั้งในและนอกชั้นเรียน					
๑๐	มีการตรวจงานที่มอบหมายให้นิสิตทำและแจ้งผลให้นิสิตทราบทุกครั้ง					
การจัดการเรียนการสอน						

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	การจัดการเรียนการสอนสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
๒	การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน					
๓	การสอนและการศึกษาค้นคว้าเน้นใช้ภาษาอังกฤษ					
๔	การจัดการเรียนการสอนเน้นและส่งเสริมกระบวนการวิจัย					
๕	การจัดการเรียนการสอนเน้นพัฒนาทักษะการคิด					
๖	การส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมประชุมวิชาการ					
๗	การกำกับติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์					
๘	การให้ความรู้และเตรียมความพร้อมในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์					
การวัดและประเมินผล						
(สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น)						
๑	มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้อย่างชัดเจนและแจ้งให้นิสิตทราบ					
๒	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและตรงตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา					
๔	มีการวัดและประเมินผลตามความสามารถของนิสิตโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
๕	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๖	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๗	มีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนระหว่างและหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน					
๘	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๙	มีการประกาศผลการเรียนแก่นิสิตในระยะเวลาที่กำหนด					
๑๐	มีคณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลใน					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ระดับหลักสูตร					
การวัดและประเมินผล						
(สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น)						
๑	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
๒	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง					
๓	มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นให้นิสิตมีความคิดสร้างสรรค์					
๔	มีกระบวนการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง					
๕	มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน					
๖	เกณฑ์การประเมินวิทยานิพนธ์มีความชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินนี้อย่างดียิ่ง

หมายเลข แบบประเมิน

แบบประเมินเพื่อการวิจัย
เรื่อง การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

แบบประเมินสำหรับผู้ใช้บัณฑิต

คำชี้แจง

๑. แบบประเมินนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๒. คำตอบของท่านจะไม่ถือว่าถูกหรือผิด เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว แต่จะมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อคำถามที่ท่านสามารถตอบได้ ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมิน อันจะส่งผลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป

๔. แบบประเมินนี้ มี ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

๑. สถานภาพ บรรพชิต คฤหัสถ์

๒. ประสบการณ์การใช้บัณฑิตในหลักสูตร

ต่ำกว่า ๕ ปี ๕ - ๑๐ ปี ๑๐ ปีขึ้นไป

๓. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

๔. ตำแหน่งในหน่วยงานที่ใช้บัณฑิต.....

ตอนที่ ๒ การประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคุณลักษณะบัณฑิตของหลักสูตร และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ					
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	มีวินัย					
๒	มีความอดทน					
๓	มีความซื่อสัตย์					
๔	เสียสละเพื่อส่วนรวม					
๕	ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
ด้านความรู้						
๖	ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ					
๗	ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
๘	ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานในสาขาวิชา					
๙	มีความรู้ในระดับที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล					
๑๐	เข้าใจในงานของตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย					
ด้านทักษะทางปัญญา						
๑๑	ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาชีพกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
๑๒	ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ					
๑๓	ความสามารถในการวางแผนการทำงาน					
๑๔	การตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
๑๕	ความสามารถในการเสนอข้อมูลและแนวคิดเพื่อใช้ในการตัดสินใจ					
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
๑๖	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม					
๑๗	ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน					
๑๘	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
๑๙	รับผิดชอบจัดการงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
๒๐	ได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน					
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
๒๑	ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	เหตุผล					
๒๒	ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข					
๒๓	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๔	ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร					
๒๕	ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
อัตลักษณ์บัณฑิต “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา”						
๒๖	มีสติ ไตร่ตรอง ไม่หลงมัวเมาสิ่งชั่วร้าย					
๒๗	ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและตรงไปตรงมา					
๒๘	มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง					
๒๙	เผื่อแผ่แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ต้องมีใครร้องขอ					
๓๐	ฝึกเจริญสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน					
๓๑	ศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้					
๓๒	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างพุทธศาสนิกชนที่ดี					
๓๓	อธิบายให้คนรอบข้างเข้าใจหลักคำสอนพระพุทธศาสนา					
๓๔	ชักชวนให้คนรอบข้างปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา					
๓๕	อธิบายให้คนรอบข้างและสังคมเข้าใจสถานการณ์ที่กระทบต่อพระพุทธศาสนา					
๓๖	ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในโอกาสต่างๆ					
๓๗	เป็นผู้นำในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา					

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรด้านผลผลิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมินนี้เป็นอย่างดี

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๑ หลักกิโลเมตรที่ ๕๕

ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

